

Problematika diváckého násilí na stadionech

Bc. Antonín Šácha

Diplomová práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Antonín Šácha**
Osobní číslo: **A14383**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Problematika diváckého násilí na stadionech**
Téma anglicky: **The Issue of Spectator Violence at Stadiums**

Zásady pro vypracování:

- 1. Zpracujte rozbor násilných činů na fotbalových stadionech.**
- 2. Navrhněte možnosti předcházení těmto jevům.**
- 3. Navrhněte způsoby technického zabezpečení na stadionu.**
- 4. Porovnejte zabezpečení obdobných fotbalových klubů a navrhněte optimální řešení ochrany proti vandalismu.**
- 5. Popište činnost Policie České republiky a městské policie v souvislosti s pořádaným fotbalovým utkáním.**
- 6. Rozvedte možnosti zásahu pracovníky soukromé bezpečnostní služby na stadionu.**

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. **STEVENS, Alex, KESSLER, Isabel a STEINACK, Katrin. Přehled osvědčených postupů při prevenci různých typů násilí v Evropské unii. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2007. 139 s. Prameny. ISBN 978-80-7338.**
2. **JANEČKOVÁ, Eva. Kamerové systémy v praxi : právní režim z pohledu ochrany osobních údajů a ochrany osobnosti. Eva Janečková, Václav Bartík. Praha : Linde, 2011. 240 s.**
3. **KASAL, Josef. Násilí na stadionech jako odraz kultury. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013, 218 s. ISBN 978-80-7435-362-8.**
4. **KAMENÍK, Jiří a František BRABEC. Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 338 s. ISBN 978-80-7357-309-6.**
5. **Bezpečnostní technologie, systémy a management Luděk Lukáš a kol. I.LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie, systémy a management I. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2011, 316 s. ISBN 978-80-87500-05-7.**

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. Vladislav Štefka

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

29. července 2016

Termín odevzdání diplomové práce:

23. srpna 2016

Ve Zlíně dne 29. července 2016

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

Jméno, příjmení: Antonín Šácha

Název diplomové práce: Problematika diváckého násilí na stadionech

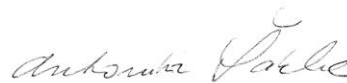
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl jsem seznámen s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne 23. 8. 2016 podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato diplomová práce pojednává o násilnostech provázejících některá sportovní utkání. Práce obsahuje teoretickou a praktickou část. V teoretické části osvětluje příčiny diváckého násilí a poukazuje na jeho negativní důsledky. Projevy diváckého násilí pak hodnotí z pohledu současné právní úpravy, navrhuje možnosti preventivních opatření a způsoby technického zabezpečení účinných k jeho eliminaci. Závěrem teoretické části rozebírá úlohu soukromých bezpečnostních služeb, městských policií a Policie České republiky v boji proti tomuto negativnímu společenskému jevu.

V praktické části se práce zabývá aplikací konkrétního zásahu bezpečnostních složek při projevu násilí v sektoru diváků hostujícího celku.

Klíčová slova: divácké násilí, legislativa, soukromé bezpečnostní služby, městská policie, Policie České republiky.

ABSTRACT

This thesis discusses a violence accompanying some sports events. The thesis contains theoretical and practical part. The theoretical part explains causes of spectator violence and points to its negative consequences. Manifestations of spectator violence are then assessed from the perspective of current legislation, suggests the possibility of preventive measures and ways of effective technical support to its elimination. Finally, the role of private security services, municipal police and the Police of the Czech Republic is analysed in the fight against this negative social phenomenon.

The practical part deals with an application of a specific intervention of security forces in the sector of away spectators using the violence.

Keywords:

Crowd violence, legislation, private security services, municipal police, Police of the Czech Republic

Touto cestou bych rád poděkoval panu JUDr. Vladislavu Štefkovi za odborné vedení, cenné rady, připomínky a podněty, které mně jako vedoucí při zpracování mé diplomové práce poskytl.

„Poznání je neskonale cennější než všechny požitky světa“

Sókratés

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ROZBOR NÁSILNÝCH ČINŮ NA FOTBALOVÝCH STADIONECH.....	12
1.1 VYMEZENÍ POJMU DIVÁCKÉ NÁSILÍ	12
1.2 JAKÉ JSOU PŘÍČINY FOTBALOVÉHO CHULIGÁNSTVÍ?.....	14
1.3 POSOUZENÍ NÁSILNÝCH ČINŮ Z POHLEDU LEGISLATIVY.....	20
1.4 MOŽNOSTI FOTBALOVÉ ASOCIACE ČESKÉ REPUBLIKY POSTIHOVAT NÁSILNÉ JEVY NA STADIONECH	20
1.5 MOŽNOSTI PRÁVNÍHO ŘÁDU POSTIHOVAT DIVÁCKÉ NÁSILÍ	21
1.6 VÝČET TRESTNÝCH ČINŮ TYPICKÝCH PRO DIVÁCKÉ NÁSILÍ	22
1.7 PŘESTUPKOVÉ JEDNÁNÍ	27
1.8 ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
ÚVOD	34
2 NÁVRH MOŽNOSTÍ K PŘEDCHÁZENÍ NÁSILNÝM JEVŮM NA FOTBALOVÝCH STADIONECH.....	35
2.1 NÁVŠTĚVNÍ ŘÁD.....	36
2.2 KONTROLA ULOŽENÝCH SANKCÍ.....	38
2.3 ADRESNÝ PRODEJ VSTUPENEK	38
2.4 EVIDENCE OSOB	39
2.5 PREVENCE – PRÁCE S FANOUŠKY	40
2.6 DÍLČÍ ZÁVĚR	42
3 NÁVRHY TECHNICKÉHO ZABEZPEČENÍ NA STADIONU	43
3.1 PROJEKT LIGOVÉ STADIONY 2012	43
3.2 PROSTOR VSTUPU DIVÁKŮ	43
3.3 POKLADNA HOSTUJÍCÍCH FANOUŠKŮ.....	44
3.4 VSTUPNÍ RETARDÉRY	45
3.5 OSVĚTLENÍ	46
3.6 OZVUČENÍ STADIONU	46
3.7 KAMEROVÉ SYSTÉMY	47
3.8 ŘÍDÍCÍ STŘEDISKO	53
3.9 SEKTORY DIVÁKŮ.....	53
3.10 OPLOCENÍ	54
3.11 DÍLČÍ ZÁVĚR	54
4 POROVNÁNÍ ZABEZPEČENÍ OBDOBNÝCH FOTBALOVÝCH KLUBŮ.....	55

4.1	HODNOCENÍ BEZPEČNOSTI STADIONŮ Z POHLEDU SPORTOVNÍCH NOVINÁŘŮ	55
4.2	DOTAZNÍK	56
4.3	VYHODNOCENÍ.....	60
4.4	DÍLČÍ ZÁVĚR	60
5	NÁVRHY OPTIMÁLNÍCH ŘEŠENÍ OCHRANY PROTI VANDALISMU	61
5.1	FOTBALOVÉ KLUBY	61
5.2	POLICIE ČR.....	62
5.3	MĚSTSKÁ POLICIE	62
5.4	SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY	62
5.5	OSTATNÍ (LEGISLATIVA).....	63
5.6	DÍLČÍ ZÁVĚR	63
6	ČINNOST POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY A MĚSTSKÉ POLICIE V SOUVISLOSTI S POŘÁDANÝM FOTBALOVÝM UTKÁNÍM.....	64
6.1	POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	64
6.1.1	Antikonfliktní tým	65
6.1.2	Spotteři.....	65
6.1.3	Speciální pořádková jednotka Policie ČR.....	66
6.2	MĚSTSKÁ POLICIE	66
6.3	DÍLČÍ ZÁVĚR	68
7	MOŽNOSTI ZÁSAHU PRACOVNÍKY SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY NA STADIONU	69
7.1	POSTAVENÍ SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB	69
7.2	HLAVNÍ ČINNOSTI SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY NA STADIONU:	70
7.3	NEJVÝZNAMNĚJŠÍ OPRÁVNĚNÍ SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY.....	70
7.3.1	Zadržení osoby	70
7.3.2	Krajní nouze	71
7.3.3	Nutná obrana	71
7.4	DOTAZNÍK	73
7.5	ROZHOVOR	75
7.6	ZÁSAH NA STADIONU.....	79
7.7	DÍLČÍ ZÁVĚR	83
8	ZÁVĚR	85
9	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	87
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	90
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	91
10	SEZNAM PŘÍLOH	93

ÚVOD

Divácké násilí je v současné době negativním znepokojujícím společenským jevem provázejícím některé sportovní události. Obecně lze za divácké násilí označit pro společnost nebezpečné jednání osob v souvislosti s pořádanou sportovní událostí. Pověštinou má toto jednání znaky narušování veřejného pořádku, způsobení fyzické újmy či škody na majetku. K projevům násilí nedochází například jen na sportovním stadionu či v jeho blízkém okolí, ale dochází k němu již na trasách přesunu osob (fanoušků) na stadion a zpět do místa návratu. Děje se tak nejčastěji v souvislosti s pořádanými fotbalovými utkáními. Typickým projevem je násilné jednání různé intenzity vymezené skupiny osob, jejichž základem je sounáležitost k určitému klubu či národu.

Výše uvedené skutečnosti jsou již natolik závažným fenoménem, že se jimi zabývají nejen nejvyšší sportovní orgány, ale rovněž vláda a příslušná ministerstva. Jedná se tak o závažný celospolečenský problém, který se již několik desítek let nedaří příslušným orgánům uspokojivě vyřešit.

Dané téma své závěrečné diplomové práce jsem si zvolil z důvodu blízkosti k mé praxi operátora městské policie ve městě, v kterém se pravidelně pořádají utkání nejvyšší fotbalové soutěže. V neposlední řadě posuzuji problematiku diváckého násilí i jako řadový občan a návštěvník fotbalových utkání.

Metodou zpracování této diplomové práce byl především sběr informací, a to za pomoci literatury, internetových zdrojů, písemných materiálů poskytnutých Ministerstvem Vnitra ČR, Fotbalovou asociací České republiky (dále jen „FA ČR“) a využitím osobních rozhovorů se zástupci Policie ČR i městské policie, zástupci fotbalových klubů a členů soukromé bezpečnostní služby (dále jen „SBS“). Rovněž jsem uplatnil metodu pozorování, kdy jsem navštívil vybrané fotbalové stadiony nebo se osobně účastnil „rizikových“ utkání odehrávaných na fotbalovém stadionu v Uherském Hradišti.

V teoretické části práce jsem využil metodu analýzy, kdy jsem analyzoval současnou legislativu a jiné předpisy umožňující eliminaci diváckého násilí. Uvedl jsem výčet nejčastějších protiprávních jednání v souvislosti s diváckým násilím, včetně možných sankcí za toto jednání.

Cílem teoretické části bylo zjištění, zda lze při současné legislativě účinně předcházet nežádoucím projevům na fotbalových stadionech a následně dostatečně postihovat pachatele diváckého násilí.

V praktické části práce jsem na konkrétních příkladech uvedl různé možnosti technického zabezpečení na stadionech, popsal jsem činnost všech složek podílejících se na bezproblémovém konání fotbalového utkání a následně jsem uvedl příklad vzniku nežádoucí situace na stadionu a postup jejího vyřešení.

Cílem praktické části práce je navrhnout taková preventivní opatření a doplnění či úpravu právních předpisů týkajících se problematiky diváckého násilí a navrhnout takové technické zabezpečení na stadionech, které významně napomůže předcházení a vzniku násilností na fotbalových stadionech.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ROZBOR NÁSILNÝCH ČINŮ NA FOTBALOVÝCH STADIONECH

„Ideální fotbalový zážitek netrvá 90 minut. Začne tím, že člověk bez nervů zaparkuje, u volné pokladny zaplatí férový peníz a uvelebí se na čisté sedačce s fajn výhledem. Neřeší dilema, zda kvůli pivu zapustí kořeny ve frontě, a dá si klobásu, aniž by přemýšlel o bankrotu. Potřebu vykoná na toaletě, ne v kobce z hororu o toxinech. Atmosféra ho neuspí, ale strhne, a RADOST Z FOTBALU mu nezprotiví ani setkání s agresivním lidoopem z tlupy rowdies. Aby si fanoušek užil, potřebuje být na dobrém stadionu!“[1]

Cílem zpracování teoretické části práce je osvětlit základní pojmy spojené s diváckým násilím, poukázat na nejčastější nežádoucí projevy některých fanoušků, osvětlit jejich podstatu a analyzovat právní rámec postihující toto jednání.

Násilím označujeme záměrné použití nebo hrozbu použití fyzické síly proti jiné osobě nebo skupině osob, které působí nebo může způsobit psychické poškození, strádání, nějakou újmu, zranění či smrt.

Ve společnosti k tradičním pojmům jako je například fyzické násilí, psychické násilí, sexuální násilí nebo ekonomické násilí přibyla další forma, a to násilí divácké.

Na sportovních stadionech ponejvíce v Evropě, Českou republiku nevyjímaje, dochází k různému nedovolenému jednání narušujícímu v menší či větší míře veřejný pořádek. Mezi nejčastější projevy patří rasistické nadávky, znevažující projevy jako bučení, opičí skřeky, házení banánů či slupek na hráče tmavé pleti. Dále dochází k ničení zařízení stadionu, fyzickému napadání osob a vhadzování předmětů na hrací plochu nebo diváky, případně dochází k vniknutí osob na hrací plochu. Nezřídka dojde také k napadání členů pořadatelské služby a bezpečnostní agentury. K nejzávažnějšímu jednání se pak řadí verbální a fyzické napadání příslušníků Policie ČR či strážníků městské policie. Tuto specifickou formu narušování veřejného pořádku již ustáleně označujeme tak, jak je uvedeno výše, diváckým násilím.

1.1 Vymezení pojmu divácké násilí

Fenoménem diváckého násilí se zabývají nejen vládní orgány a sportovní instituce, ale rovněž odborníci z řad veřejnosti. Mezi nejznámější můžeme řadit Josefa Kasala, který pojmenoval divácké násilí způsobem uvedeným níže.

„Diváckým násilím je označováno násilí, které je páčáno diváky sportovních utkání. Většinou je pod tímto pojmem rozuměno násilí fotbalových fanoušků, jež lze charakterizovat jako násilí, které je plánováno, má opakovaný či manifestační charakter a je realizováno relativně ohraničenou skupinou osob (nejčastěji členy fotbalových gangů). Jednotícím znakem je sounáležitost s určitým klubem nebo národním týmem.

S extrémistickým chováním je spojuje další nevhodné chování, jako jsou rasistické urážky, používání extrémistické symboliky či chování ohrožující bezpečnost ostatních diváků, hráčů a rozhodčích.“[2]

Dle některých odborníků lze fotbalové chuligánství rovněž různě členit.

„Fotbalové chuligánství lze rozčlenit podle různých kritérií, např. podle způsobu chuligánského jednání, terčů chuligánských útoků, sociálních rolí chuligánů, politizace gangů apod. Pokud se zaměříme na způsoby chuligánského jednání, jsou na fotbalových stadionech nejčastějšími formami fotbalového chuligánství:

- *vniknutí na hrací plochu;*
- *házení předmětů na hrací plochu (dýmovnic, mincí, atp.);*
- *házení předmětů na aktéry hry (rozhodčího, hráče);*
- *výtržnosti (potyčky s policií, pořadatelskou službou, atp.);*
- *vandalismus (vytrhávání sedaček, jejich pálení, ničení příslušenství na fotbalovém stadionu atp.) a*
- *konflikty soužitím verbálního i brachiálního násilí (vůči chuligánům, fanouškům a divákům soupeřova týmu, policii, pořadatelské službě, představitelům fotbalového klubu).“[3]*

Z níže uvedeného článku je patrné, že divácké násilí je v evropských zemích problémem, který se prolíná napříč fotbalovými státy. Vyplývá z něj celý základ složitosti aspektu diváckého násilí.

Článek novin Mladá fronta DNES uveřejněn dne 12. 3. 2016, str. 23

Obr. 1. Novinový článek.[27]

V České republice se konalo fotbalové utkání mezi Spartou Praha a mužstvem z Itálie Lazio Řím. Během utkání fanoušci z Itálie, které přijeli podpořit chuligáni z polské Wisly Krakov, společně bučeli a pískali na hráče Sparty Praha Costu, jenž je tmavé pleti.

Domácí fanoušci rovněž nezůstali pozadu za svými protějšky a mimo urážek Evropské fotbalové asociace uráželi i hráče a diváky italské národnosti.

V článku je rovněž uvedeno, jaký zásah může přijít k zamezení tohoto nežádoucího chování fanoušků. Při prvním projevu hlasatel většinou diváky upozorňuje na nevhodné chování a žádá, aby v něm nepokračovali, případně upozorní na možnosti přerušení či ukončení utkání. Při dalších projevech může hlavní rozhodčí utkání přerušit na kratší dobu a v nejkrajnějším případě může utkání ukončit.

K ukončení utkání však dochází jen v mimořádných případech, neboť obavy odpovědných funkcionářů z vyvolání nekontrolovatelné eskalace násilí jsou příliš velké.

1.2 Jaké jsou příčiny fotbalového chuligánství?

„Existuje velká řada odborných prací, které se zabývají příčinami fotbalového chuligánství. Za nejpodstatnější příčinu a nejdůležitější impuls vzniku hooligans skupin je považován aspekt sociální a psychologický. Často zmiňovaná příčina vzniku hnutí hooligans na začát-

ku 60. let. 20. stol. vychází z historických souvislostí tohoto období. Množící se násilnosti na fotbalových utkáních je považováno za důsledek rozčarování a frustrace příslušníků nižších společenských vrstev v Anglii. “[4]

„Status fotbalového chuligána umožňuje mladým mužům s malými šancemi uspět ve škole nebo v práci, aby dosáhli pocitu osobní důležitosti a identity skrze uznání svých přátel. “[5]

„V posledních desetiletích se předmětem intenzivního mediálního, politického i akademického zájmu stala problematika fotbalového chuligánství i dalších negativních jevů spojených s fotbalem (rasismus, xenofobie apod.). “[6]

„Fotbalové chuligánství je založeno na partách – tlupách, většinou mladých příznivců“, kteří jdou na fotbalové stadiony s cílem vyvolat konflikt či bitku s jinými podobnými skupinami soupeřova týmu. „Celoevropským trendem patrným od 90. let 20. století je střetávání chuligánských skupin několika desítek či stovek zainteresovaných aktérů mimo bezpečnostně zajištěné fotbalové stadiony, většinou na sídlištích či na předem vytipovaných místech, která jsou pro to ideální (např. místa v přírodě, hřiště, dálniční odpočívadla atp.). “[7]

Velmi výstižně se o svých subjektivních pocitech k problematice násilí na stadionech vyjádřil jeden z fanoušků, když uvedl, že: „Po všech těch dlouhých letech si stále dobře pamatuji onen moment, kdy jsem si uvědomil, že jít na fotbal zdaleka neznamena jen zírat na dvaadvacet chlápků, jak se honí na trávníku. “[8]

I když se s tímto fenoménem potýká většina zemí Evropy, situace v České republice je odlišná tím způsobem, že intenzita diváckého násilí mírně narůstá. Přibývá tak případů, kdy se tyto násilné projevy na stadionech vymykají kontrole subjektů odpovědných za zajištění pořádku a klidného průběhu akce.

Když odmyslíme projevy násilí jednotlivých chuligánů, které jsou poměrně snadno eliminované ze strany pořadatele či SBS, musí nás výrazně znepokojovat divácké násilí páchané větším množstvím osob v počtu desítek až stovek jedinců. Eliminovat projevy takové skupiny již vyžaduje nasazení speciálních jednotek Policie ČR disponující moderní technikou.

Uvedenou problematikou se rovněž zabývají odborníci různých odvětví, kteří zkoumají zákonitosti chování chuligánů, příčiny a možné způsoby předcházení jejich projevům.¹

¹Slovo chuligán pochází z anglického jména Hooligan. Označuje člověka neukázněného, rváče a výtržníka, který nedodržuje společenská pravidla a normy.

Právě poznání příčin, které vedou k fotbalovému chuligánství, může přispět k eliminaci tohoto nežádoucího jevu. Na dané téma bylo rovněž napsáno několik publikací, jejichž autoři se snažili vysvětlit podstatu fotbalového chuligánství, přičemž se jejich názory více či méně různí.

Já osobně jsem toho názoru, že u fotbalových chuligánů se jedná o nevšední vzrušující zábavu jednotlivců sdílející podobné hodnoty, kterým jejich fotbalová komunita skýtá pocit ochrany před případnými odsudky ze strany veřejnosti. Důležité poznatky přicházejí např. i z oboru psychologie. Získaná zjištění a závěry mohou ve své činnosti využít nejen sportovní kluby, ale nepochybně také příslušná ministerstva, Policie ČR, městské policie i SBS.

Mezi zajímavé studie z oboru psychologie patří výzkum týkající se jevů hromadného chování osob. Při vymezování jednotlivých charakteristik hromadného chování se vychází z posuzování tří základních znaků:

1. Rozvoj spontánní hromadné psychické nákazy vyústěné do shodného situačního chování zbaveného psychických zábrán, tj. do primitivního sociálního chování.
2. Impulzivně – afektivní výbuch hromadného chování jako důsledek jednorázového psychického otřesu všech jedinců v dané časoprostorové souvislosti.
3. Spojení obou výše uvedených jevů do jediného procesu.

Jevy hromadné psychické nákazy charakterizuje obdobné psychické vyladění jedinců jistého sociálního souboru. Jestliže toto psychické vyladění začne provázet chování postrádající společenské zábrany, označujeme je jako primitivní sociální chování.

Primitivní sociální chování je výrazem společného bezprostředního prožívání nějakého psychického vzrušení u členů početnějšího sociálního souboru. Rozvíjí se od emociálního prožívání situace přes sdílení shodného psychického vyladění až k postupnému odbourávání zábrán. Mezi nejrozšířenější typy takového chování jsou právě projevy sportovních diváků nejčastěji kolektivních sportů. Příznivci jedné či druhé strany prožívají vzrušení ze hry a jakési „nutnosti“ vítězství svého mužstva. Nelibě nesou vše, co by mohlo toto vítězství nějakým způsobem ohrozit. Soupeření na hřišti se tak často přenese mezi diváky. Za určitých okolností se pak diváci začnou dopouštět nesportovního chování, často hrubého a primitivního jednání vyústěného až k výbuchům agresivity.

Uvedené projevy jsou samozřejmě vysoce nežádoucí, neboť jak bylo uvedeno výše, může vyústit k ničení majetku a v nejhorších případech k poškození zdraví, případně i úmrtí osob. Příkladem výbuchu agresivity, kombinovaného s panikou, jsou události mezinárodního fotbalového utkání mezi Argentinou a Peru v Limě.

„V druhém poločase rozhodčí neuznal vyrovnávací branku domácího mužstva. Toto rozhodnutí vyvolalo u diváků obrovskou vlnu protestů. Ti začali házet na hřiště stovky lahví. Hřiště bylo ohrazeno téměř 3 metry vysokým kovovým plotem, avšak jeden divák ho přešel a pronásledoval rozhodčího. Policisté ho však zadrželi a odváděli. Rozhodčí potom zápas předčasně ukončil, což diváky ještě více rozběsnilo. Tucty diváků vylezly na plot a snažily se dostat na hřiště. Policisté je tloukli přes ruce obušky. Množství diváků si proto sedlo u plotu na zem, opřeli se nohama o plot a pomocí soustavného rytmického tlaku se jim podařilo v plotu vylomit tři velké otvory. Skupiny osob nato ihned vnikly na hřiště, kde jim čelila policie pomocí obušků a psů. Někteří diváci na tribuně zapálili ohně, jiní zase začali rozebírat ochranné zdi na tribuně a házet na policisty cihly. Policie mezi diváky vrhala slzotvorné granáty. Tisíce slzících a dusících se lidí se proto snažilo najít cestu ze zplynovaného prostoru, ale byli na všech stranách obklopeni zástupem dalších diváků. Vznikla panika, kdy se lidé řítily do průchodů, širokých na začátku 5 metrů a na konci zúžených na pouhého 3,5 metru, které vedly pod tribunami do okolních ulic. Mnoho diváků zde bylo ušlapáno k smrti. Na severní tribuně, která byla nejvíce obsazena (přeplněna), byly ocelové dveře v průchodech na ulici uzavřeny. Přední část prochajících diváků se snažila probít zpátky, avšak vlna lidí za vlnou se vrhala na uzavřená vrata. Řada osob tu byla ušlapána nebo se udusila.“[9]

Je nesporné, že jakékoliv následné vyšetřování podobných událostí je velmi obtížné a i případné zjištění viníků tragédie stejně zmařené lidské životy nikomu nevrátí.

Z tohoto důvodu je nanejvýš důležité udělat maximum možného pro zajištění bezpečnosti diváků již před začátkem sportovního utkání a z každé podobné tragédie se náležitě poučit.

Obr. 2. Pyrotechnika na tribuně.[27]

Na fotografii je zachycen běžný výjev z našich stadionů. I přes veškeré zákazy, prohlídky stadionů a osobní prohlídky diváků při vstupu na stadion dochází k použití zakázané pyrotechniky. Časté je rovněž nedovolené zakrytí obličeje částí oděvu kvůli znesnadnění identifikace.

Obr. 3. Výtržník na tribuně.[28]

Na dalších obrázcích je ruční dýmový granát a zapalovací petardy. Pro názornost jsou zde uvedeny rozměry výrobků. Z těchto rozměrů je možné dovodit, že jeho propašování na stadion přes nedůslednou kontrolu u vstupu nemusí být nijak problematické.

Obr. 4. Ruční dýmový granát.[10]

„Ruční dýmový granát, modrá barva, Čas: 30 sec., Rozměry: 4,5x12 cm

Hmotnost pyrosloží: 120 g, Kategorie: P1“ [10]

Obr. 5. Zapalovací petardy.[11]

„Zapalovací petarda“

Efekt: 5 g složí, extra kvalitní petarda, 119 decibelů.
Rozměry: 2x6,5 cm
Hmotnost pyrosloží: 5 g
Kategorie: KAT 3 - prodej od 21 let.“ [11]

1.3 Posouzení násilných činů z pohledu legislativy

Problematikou diváckého násilí se zabývají i nejvyšší vládní orgány. Z různých stran se objevovaly výzvy na přijetí speciálního zákona po vzoru Velké Británie, který by danou oblast upravoval. Ministerstvo vnitra na požadavky sportovních klubů a orgánů v otázce přijetí speciálního zákona na boj s neukázněnými diváky na stadionech reagovalo a dospělo k závěru, že přijetí takového zákona nutné není.

V souvislosti s hledáním způsobu eliminace diváckého násilí byl také vznášen požadavek na přijetí nového, komplexnějšího legislativního řešení, které by otázku diváckého násilí upravovalo (např. zvláštní zákon o sportovních utkáních). Ministerstvo vnitra však došlo k názoru, že komplexní legislativní úprava, která by vymezovala nové skutkové podstaty v souvislosti s diváckým násilím, nutná není. Náš právní řád poskytuje pro možnost postihu diváckého násilí dostatek právních nástrojů, které je možné subsumovat pod již existující skutkové podstaty trestných činů podle trestního zákoníku a přestupků podle zákona o přestupcích. Práva a povinnosti v souvislosti s pořádáním sportovních podniků upravuje zákon o podpoře sportu. Nedostatky v této oblasti nejsou způsobeny ani tak mezerami v legislativě, ale spíše nedostatečným využíváním těchto nástrojů v právní praxi.

1.4 Možnosti Fotbalové asociace České republiky postihovat násilné jevy na stadionech

Fotbalová asociace České republiky (FA ČR) se ve svých stanovách v rámci disciplinárního řádu zabývá nesportovním chováním fanoušků, přičemž detailně popisuje nedovolené chování a uvádí výčet možných sankcí za toto jednání.

§ 66 Nesportovní chování fanoušků

„1. Klub, jehož fanoušci na cizím stadionu:

a) se závažným způsobem dopustí hanlivých, pohoršujících, urážlivých, provokujících, zesměšňujících nebo ponižujících posunků, gest či pokřiků vůči hráčům, členům realizačních týmů, funkcionářům, pořadatelům, delegovaným osobám či jiným osobám či skupinám osob,

b) použijí nebo vnesou do sektoru nebo prostoru hostí střelné zbraně, pyrotechniku či jiné předměty, které by mohly ohrozit bezpečnost a zdraví, bude potrestán peněžitou pokutou až do výše 2.500.000,- Kč; vedle peněžité pokuty může být v případě, kdy je utkání ukončeno

před uplynutím doby hry nebo jej není možné vůbec zahájit, potrestán odehráním utkání bez přítomnosti diváků nebo uzavřením stadionu nebo kontumací utkání.

2. Klub, jehož fanoušci na cizím stadionu:

a) se dopustí výtržností, vyprovokují potyčku, dopustí se fyzického napadení nebo pokusu takového jednání vůči jiným osobám,

b) vniknou na hrací plochu,

c) dopustí se fyzického napadení delegované osoby, hráče, člena realizačního týmu, funkcionáře FAČR nebo člena pořadatelské služby,

d) dopustí se vhadzování předmětů na hrací plochu,

e) dopustí se projevů hanobících příslušnost k rase nebo etnickému původu, barvu pleti, sexuální orientaci, národnost či politickou příslušnost nebo

f) poškodí zařízení stadionu,

bude potrestán peněžitou pokutou až do výše 5.000.000,- Kč; vedle peněžité pokuty může být v případě, kdy je utkání ukončeno před uplynutím doby hry nebo jej není možné vůbec zahájit, potrestán odehráním utkání bez přítomnosti diváků nebo uzavřením stadionu nebo kontumací utkání.

3. Disciplinární trest za disciplinární přečin se neuloží, pokud klub prokáže, že přijal veškerá opatření, která po něm lze spravedlivě požadovat, aby k disciplinárnímu přečinu nedošlo.

4. Fyzická osoba, která se dopustí jednání dle odstavce 1 nebo odstavce 2, bude potrestána důtkou, nebo zákazem činnosti až na jeden rok, nebo zákazem vstupu na stadion až na pět let, nebo zákazem účasti na všech aktivitách spojených s činností FAČR až na pět let nebo fotbalově prospěšnou činností, popřípadě i peněžitou pokutou až do výše 50.000,- Kč. “[12]

Z výše uvedeného ustanovení je zřejmé, že FA ČR disponuje řadou možností za jaké jednání je možné kluby postihovat včetně výčtu sankcí, které je možné uložit.

1.5 Možnosti právního řádu postihovat divácké násilí

Náš trestní zákoník (zákon č. 40/2009 Sb.) obsahuje množství skutkových podstat, které lze při páchání diváckého násilí naplnit. Mezi nejčastější řadíme trestný čin výtržnictví, trestný čin ublížení na zdraví, trestný čin hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení, trestný čin poškozování cizí věci atd. Nelze opomenout ani řadu skutkových podstat dle zákona o přestupcích (zákon č. 200/1990 Sb.).

1.6 Výčet trestných činů typických pro divácké násilí

Nejčastější násilné jednání, kterého se dopouští osoby na stadionech, lze kvalifikovat jako níže uvedené trestné činy.

§ 358 Výtržnictví

„(1) Kdo se dopustí veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném hrubé neslušnosti nebo výtržnosti zejména tím, že napadne jiného, hanobí hrob, historickou nebo kulturní památku, anebo hrubým způsobem ruší přípravu, průběh nebo zakončení organizovaného sportovního utkání, shromáždění nebo obřadu lidí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) opětovně, nebo

b) jako člen organizované skupiny.

Výtržností je jednání, které závažným způsobem narušuje veřejný klid a pořádek. Typický je zjevně neuctivý a neukázněný postoj pachatele k zásadám občanského soužití. Jde zpravidla o násilný nebo slovní projev takového charakteru, že hrubě uráží, vzbuzuje obavy o bezpečnost zdraví či majetku nebo výrazně snižuje vážnost většího počtu osob současně přítomných. [13]

V podmínkách sportovních utkání se může jednat např. o vhadzování předmětů na hrací plochu či ostatní diváky, vniknutí na hrací plochu, skandování urážlivých výroků atd.

Přítěžující okolností je, jestliže se pachatel tohoto jednání dopustí opakovaně. V podmínkách diváckého násilí není ničím výjimečným, že se fotbaloví chuligáni při pravidelných cestách za svým mužstvem na utkání dopouští výtržností opakovaně.

Rovněž členství v organizované skupině je přítěžující okolností. Při výtržnostech skupin chuligánů, projevujících svoji sounáležitost k jistému fotbalovému klubu, je dosti pravděpodobné, že jsou do jisté míry organizovány nějakým vedením ze svých řad. Prokázání členství v organizované skupině je však poměrně problematické.

§ 145 Těžké ublížení na zdraví

Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let. [13]

§ 146 Ublížení na zdraví

Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“[13]

Ublížení na zdraví provází velmi často projevy diváckého násilí a jsou důsledkem agresivity jedinců. Dochází při něm k takové poruše zdraví, která nikoli jen po krátkou dobu znesnadňuje obvyklý způsob života a která vyžaduje lékařské ošetření. V praxi se za takovou dobu považuje doba více než 7 dnů, přičemž prokazatelným znesnadněním obvyklého způsobu života se rozumí hospitalizace ve zdravotnickém zařízení, případně vyřazení z pracovního procesu.

Zvlášť přitěžující okolností je spáchání ublížení na zdraví na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání, směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku, vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení či funkce nebo uloženou mu podle zákona.

§ 158 Rvačka

„Kdo úmyslně ohrozí život nebo zdraví jiného tím, že se zúčastní rvačky, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.“[13]

Tímto ustanovením je chráněn lidský život a zdraví. Při rvačce je lidské zdraví a někdy i lidský život bezprostředně ohrožován.

Pod pojmem rvačka je třeba rozumět vzájemné napadání nejméně tří osob, při kterém se střídá útok a protiútok a v důsledku toho se všichni účastníci rvačky navzájem ohrožují na životě nebo zdraví. Vzájemné napadání musí tedy být takové povahy a intenzity, že při něm skutečně dochází k ohrožení na životě nebo zdraví.

Při splnění této podmínky nezáleží na způsobu, kterým se účastníci rvačky napadají, jakých nástrojů, zbraní přitom používají apod. Může jít např. o použití klacků, sochorů, tyčí, nožů i házení kamením. K útokům může docházet i „holýma rukama“, ale s takovou intenzitou, že k ohrožení života nebo zdraví skutečně dochází, např. zasazování si navzájem tvrdých úderů pěstmi a kopáním zejména na citlivé části těla, kde jsou uloženy důležité tělesné orgány. Všichni účastníci rvačky jsou zásadně pachateli.

V praxi je však někdy důležité posoudit rozdíl mezi rvačkou a nutnou obranou. Nutná obrana předpokládá rozdělení osob, které se střetly, na dvě strany, z nichž jedna je v roli

útočníka a druhá v roli obránce, zatímco pro rvačku je charakteristické vzájemné, často nepřehledné napadání více osob. Pro postavení strany útočné je rozhodující počáteční iniciativa, tedy kdo dříve začal.

§ 228 Poškození cizí věci

„Kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“[13]

Poškozování majetku fotbalového klubu či jiného majitele fotbalového stadionu je častým jevem provázejícím sportovní události. Dochází k ničení zařízení toalet, oplocení, ohrazení prostoru a sedaček pro diváky. Prakticky všechny předměty, které nejsou pevným způsobem ukotvené, se stávají snadným terčem k poškození.

Hodnota věci, kterou pachatel zničil, poškodil nebo učinil neupotřebitelnou, sama o sobě není rozhodná, musí však být alespoň taková, aby na cizím majetku, zejména na věci, která je předmětem útoku, mohla vůbec vzniknout škoda nikoli nepatrná. O trestný čin půjde jen, je-li způsobena škoda nikoli nepatrná, tou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 5 000 Kč.

§ 325 Násilí proti úřední osobě

„Kdo užije násilí

a) v úmyslu působit na výkon pravomoci úřední osoby, nebo

b) pro výkon pravomoci úřední osoby,

bude potrestán odnětím svobody až na čtyři léta.“[13]

Úřední osobou se rozumí příslušník ozbrojených sil, bezpečnostního sboru a strážník obecní policie. Příslušník SBS se za takovou osobu nepovažuje. V praxi se takového trestného činu může dopustit ten, kdo vůči uvedené osobě použije např. kopy, údery rukou či předmětem, náznaky takových úderů, dále strkáním do těla, házením kamení, dlažebních kostek a jiných předmětů (dělobuchy, různé rozbušky nebo zápalné láhve).

§ 337 Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání

„Kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu veřejné moci tím, že

c) bez povolení a bez vážného důvodu se zdržuje v místě nebo obvodě, na které se vztahuje trest zákazu pobytu, nebo nedodrží omezení, která mu byla soudem uložena v souvislosti s výkonem tohoto trestu,

d) porušuje zákaz pobytu uložený podle jiného právního předpisu,

e) navštíví akci, na kterou se vztahuje trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, nebo se dopustí jiného závažného jednání, aby zmařil účel tohoto trestu,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.“[13]

Uvedené ustanovení je důležitým nástrojem k vymožení dodržování podmínek určených soudem. Za porušení těchto podmínek hrozí osobě trestní postih.

§ 352 Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci

„Kdo skupině obyvatelů vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

Kdo užije násilí proti skupině obyvatelů nebo jednotlivci nebo jim vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou skutečně nebo domněle bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“[13]

§ 355 Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob

„Kdo veřejně hanobí

a) některý národ, jeho jazyk, některou rasu nebo etnickou skupinu, nebo

b) skupinu osob pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou skutečně nebo domněle bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.“[13]

Hanobením se rozumí každé úmyslné snižování vážnosti. Může se projevovat v jakékoli formě, výslovně nebo zahaleně, tvrzením určitých skutečností nebo bez jejich uvádění, spadá sem i nadávka. Hanobení je subjektivní, hrubě urážlivý projev směřující k hrubému znevážení některého národa, jeho jazyka, některé etnické skupiny, rasy nebo skupiny osob pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou bez vyznání. Urážlivost projevu může vyplý-

vat již z obsahu a způsobu jeho přednesu nebo z provedení, popřípadě z jiných okolností, za nichž byl učiněn.

Nezáleží na tom, jaký měl hanobící projev na veřejnosti ohlas. V praxi se jedná např. o slovní napadání a urážení fanoušků z jiné země.

§ 403 Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka

„Kdo založí, podporuje nebo propaguje hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka, nebo hlásá rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou či třídní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.“

[13]

§ 404 Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka

Kdo veřejně projevuje sympatie k hnutí uvedenému v § 403 odst. 1, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“ [13]

§ 76 Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

(1) Soud může uložit trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce až na deset let, dopustil-li se pachatel úmyslného trestného činu v souvislosti s návštěvou takové akce.

(2) Jako samostatný trest může být trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přečinu a osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(3) Trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce spočívá v tom, že se odsouzenému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje účast na stanovených sportovních, kulturních a jiných společenských akcích.“ [13]

Ukládá-li se zákaz vstupu na kulturní a jiné společenské akce mladistvému, horní hranice trestní sazby nesmí převyšovat 5 let (§ 26 odst. 3 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže).

Trest zákazu vstupu na kulturní a jiné společenské akce může mít dostatečně preventivní účinek. K jeho dodržování může přispět povinnost odsouzeného dostavovat se podle pokynů probačního úředníka v období bezprostředně souvisejícím s konáním fotbalového utkání k určenému útvaru Policie ČR.

§ 77 Výkon trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

(1) Odsouzený je při výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce povinen spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu stanoví, zejména postupovat podle stanoveného probačního plánu, vykonávat stanovené programy sociálního výcviku a převýchovy, programy psychologického poradenství, a považuje-li to probační úředník za potřebné, dostavovat se podle jeho pokynů v období bezprostředně souvisejícím s konáním zakázané akce k určenému útvaru Policie České republiky.

(2) Do doby výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce se doba výkonu trestu odnětí svobody nezapočítává.“[13]

Motivací ke spolupráci s probačním úředníkem je taktéž možnost odsouzeného podle § 90 odst. 1 trestního zákoníku žádat po výkonu poloviny tohoto trestu o podmíněné upuštění od výkonu jeho zbytku.

Naopak odstrašující účinek by měl být mimo jiné i v tom, že nedodržování uloženého trestu zákazu vstupu může být postihnuto jako trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. d) trestního zákoníku.

1.7 Přestupkové jednání

Mírnější projevy diváckého násilí, které vykazují nižší stupeň společenské nebezpečnosti, lze postihovat dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Mezi nejčastější přestupky páchané na stadionech patří:

§ 47 Přestupky proti veřejnému pořádku

„Přestupku se dopustí ten, kdo

a) neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci,

c) vzbudí veřejné pohoršení,

f) poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních nebo kulturních podniků anebo v místech určených k rekreaci nebo turistice,

g) jako návštěvník před zahájením organizovaného sportovního utkání, v jeho průběhu nebo při jeho zakončení má obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím jeho identifikaci,

(2) Za přešupek podle odstavce 1 písm. a) až c) lze uložit pokutu do 5000 Kč, za přešupek podle odstavce 1 písm. d) pokutu do 20000 Kč, za přešupek podle odstavce 1 písm. e) a f) pokutu do 3000 Kč, za přešupek podle odstavce 1 písm. g) pokutu do 10000 Kč a za přešupek podle odstavce 1 písm. h) a i) pokutu do 50 000 Kč a za přešupek podle odstavce 1 písm. b), c), d), f), g) a h) lze spolu s pokutou uložit zákaz pobytu.“ [14]

§ 49 Přešupky proti občanskému soužití

(1) Přešupku se dopustí ten, kdo

a) jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch,

b) jinému z nedbalosti ublíží na zdraví,

c) úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přešupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním.“

(2) Za přešupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 5000 Kč a za přešupek podle odstavce 1 písm. b) až e) pokutu do 20000 Kč a za přešupek podle odstavce 1 písm. c) lze spolu s pokutou uložit zákaz pobytu.“ [14]

§ 50 Přešupky proti majetku

(1) Přešupku se dopustí ten, kdo

a) úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku nebo se o takové jednání pokusí,

b) úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si přisvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby,

c) úmyslně ukryje nebo na sebe nebo jiného převede věc, která byla získána přešupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.

(2) Za přešupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 15 000 Kč nebo zákaz pobytu.“ [14]

§ 17 Omezující opatření spočívá v zákazu navštěvovat určená veřejně přístupná místa nebo místa, kde se konají veřejné sportovní, kulturní nebo jiné společenské akce.

(2) Omezující opatření lze uložit pachateli přešupku

a) na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi (§ 30),

b) proti pořádku ve státní správě a proti pořádku v územní samosprávě (§ 46),

c) proti veřejnému pořádku (§ 47 a 48),

d) proti občanskému soužití (§ 49), nebo

e) proti majetku (§ 50).

(3) Omezující opatření musí být přiměřené povaze a závažnosti spáchaného přestupku a osobním poměrům pachatele; lze je uložit jen spolu se sankcí a nejdéle na dobu jednoho roku, a to za předpokladu, že existuje přímá souvislost mezi spáchaným přestupkem a omezujícím opatřením, které má být uloženo.“[14]

Jak je patrné z ustanovení uvedených výše, je zřejmé, že i zákon o přestupcích umožňuje citelně postihovat projevy diváckého násilí. Provedení přestupkového řízení je však často stěžováno tím způsobem, že se nedaří pachatelům ze strany správního orgánu doručovat písemnosti. Důvodem je mnohdy skutečnost, že osoby mají adresu bydliště na obecním či městském úřadě nebo se v místě bydliště nezdržují. Nezřídkou jsou tyto problémové osoby bez zaměstnání, a tedy bez pravidelného finančního příjmu a bez majetku, proto pokutu nezaplátí a vymáhání je neúčinné. Důsledkem je skutečnost, že uložená sankce v mnoha případech nemá na pachatele přestupku žádoucí účinek.

Přesto ale dochází k případům, kdy se podaří pachatele přestupku shledat vinným, uloží se mu sankce nebo omezující opatření. Toto opatření je však platné jen v územním obvodu správního orgánu, který o přestupku rozhodl. Nelze totiž uložit omezující opatření v místě, kde ke spáchání přestupku nedošlo. Pachatel tak může mít zákaz navštěvovat fotbalové zápasy např. ve Zlíně, avšak v Uherském Hradišti či na jiných místech může fotbalové zápasy navštěvovat bez omezení.

V neposlední řadě je třeba zmínit, že doposud není zaveden centrální registr přestupků, který by informoval všechny správní orgány o přestupkovém jednání pachatele přestupku v minulosti. Údaje z tohoto registru by správním orgánům a Policii ČR poskytly informaci k osobě pachatele přestupku, např. o jeho předchozím deliktním jednání. Na základě těchto informací by orgány mohly řádně posoudit osobu pachatele přestupku, což je důležité pro určení přiměřeného druhu sankce a její výměry.

Samozřejmě, že tyto informace jsou velmi důležité i pro orgány činné v trestním řízení. Pro soudy jsou směrodatné tzv. zprávy o pověsti odsouzené osoby z místa bydliště. Jsou to

informace o přestupkové aktivitě odsouzené nebo právě souzené osoby. Soudy dle této zprávy např. hodnotí, zda odsouzený v době podmíněného odsouzení nebo podmíněného propuštění či v průběhu výkonu některého alternativního trestu vedl řádný život.

Neexistence centrální evidence přestupků ale vede k tomu, že údaje k těmto osobám jsou jen z místa aktuálního bydliště. Přestupky, které obviněná osoba spáchala v jiných částech České republiky, nejsou pro justiční orgány dostupné, a proto informace o pachateli nejsou úplné.

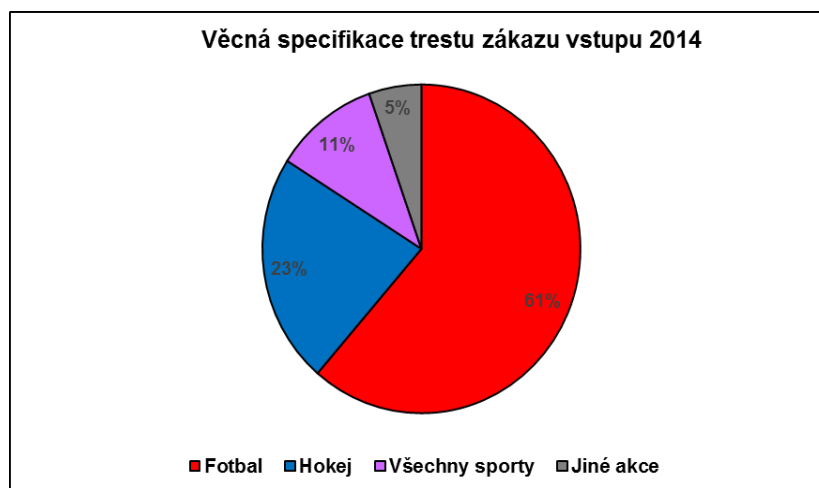
V praxi situace vypadá tak, že chuligán s trvalým bydlištěm např. v Praze vyjíždí za svým mužstvem na utkání po celé České republice. Postupně spáchá přestupek v Brně, ve Zlíně, Olomouci, Plzni, Ostravě nebo Liberci atd. Protože přestupek musí řešit správní orgán v místě, kde byl přestupek spáchán, projednají se tak přestupky jednotlivě v těchto městech. Zde, pokud je shledán vinným, mu je také uložena nějaká sankce. Následně tato osoba spáchá trestný čin. Soud si při posuzování osoby pachatele vyžádá zprávu o pověsti osoby z místa jejího bydliště, což je Praha. Jelikož se tato osoba v Praze žádného deliktního jednání doposud nedopustila, obdrží soud zprávu o tom, že osoba vede řádný život. To má za následek uložení neadekvátní zpravidla mírnější sankce.

V současné době je však již přijat zákon č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů a některé další zákony. Novela zákona o rejstříku trestů upravuje evidenci přestupků s popisem evidovaných údajů, přičemž předmětem evidence přestupků budou přestupky podle zákona o přestupcích. Přínosem zřízení evidence přestupků by tedy mělo být zvýšení informovanosti správních orgánů a orgánů činných v trestním řízení o deliktním jednání pachatele, umožnění lepšího posouzení osobnosti pachatele a uložení adekvátní sankce, lepší využití informací v programech prevence a účinnější potírání bagatelní trestné činnosti, které povede ke zvýšení bezpečnosti.

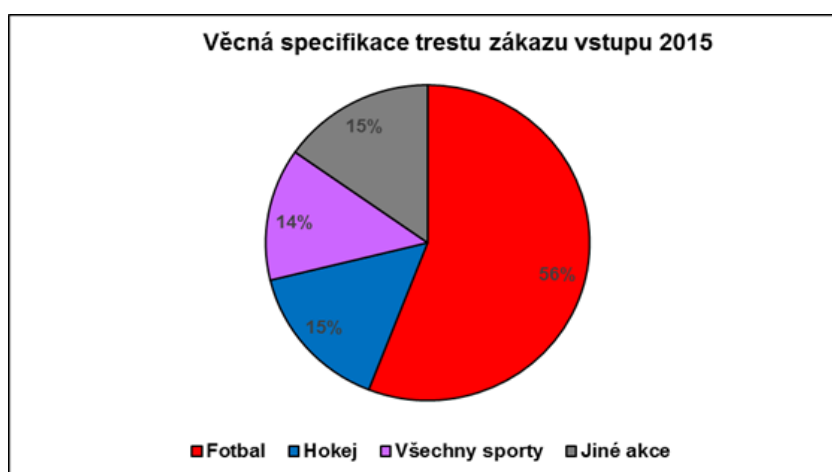
O skutečnosti, že problematikou diváckého násilí na fotbalových stadionech se Policie ČR zabývá důsledně, svědčí zpráva Policejního prezidia České republiky „Zpráva za problematiku diváckého násilí za rok 2015“. V tomto dokumentu Policie ČR upozorňuje na dobré výsledky při využívání trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, který je součástí trestního zákoníku. Rovněž poukazuje na skutečnost, že nejúčinnější bezpečnostní opatření mají kluby, které mají dostatečné finanční možnosti, jak pokrýt zabezpečení pořádku při fotbalových utkáních. Jedná se převážně o týmy Sparty Praha, Slavie

Praha a Viktorie Plzeň. Menší kluby se nejvíce potýkají s chováním hostujících fanoušků. Z důvodu nižších finančních možností také méně investují do bezpečnostních opatření. Dále se v dokumentu hovoří o situaci, kdy stále častěji čeští fotbaloví chuligáni cestují do zahraničí. *“Je stále častější situace, kdy čeští fotbaloví chuligáni cestují do zahraničí podpořit spřátelené kluby a naopak, stále častěji do ČR jsou zváni zahraniční chuligáni. Nejčastější kontakty českých fotbalových chuligánů míří do Polska a na Slovensko. Dochází ke stabilizaci skupin fotbalových chuligánů, setrvalým trendem je zapojování mladších osob do aktivit skupin fotbalových chuligánů.”* [15]

Součástí zprávy jsou i níže uvedené grafy, které znázorňují vývoj uložených trestů zákazu vstupu na sportovní utkání v roce 2014 a v roce 2015. Z uvedených grafů je patrné, že v roce 2015 bylo uloženo méně trestů zákazu vstupu než v roce 2014.

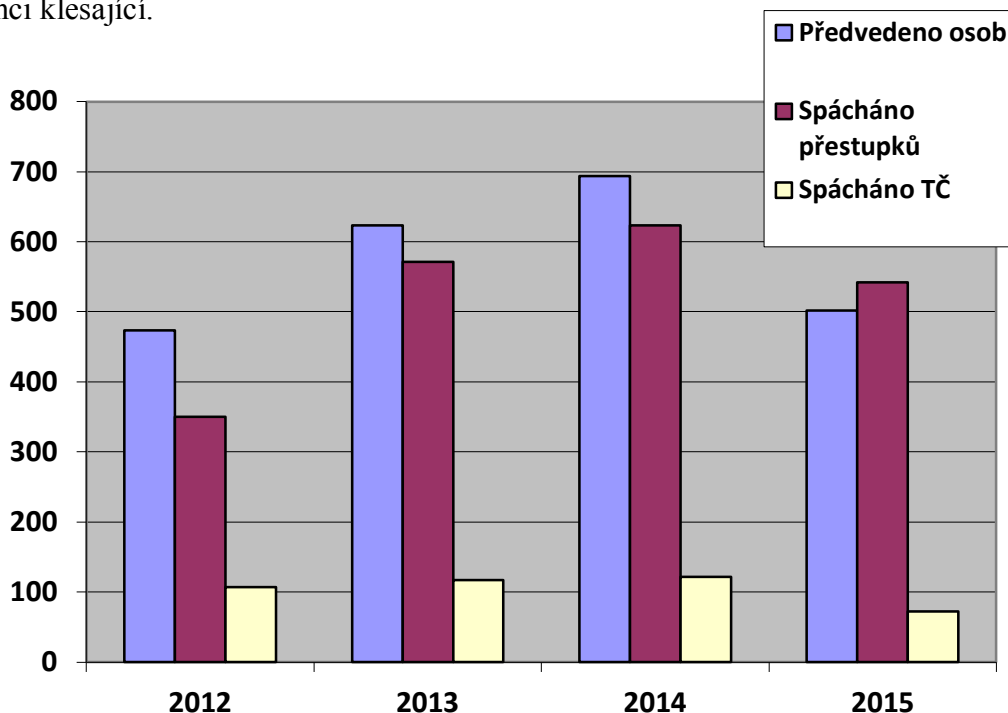

Graf 1. Věcná specifikace trestu zákazu vstupu 2014.

Graf 2. Věcná specifikace trestu zákazu vstupu 2015.

Na grafu uvedeném níže je znázorněn vývoj diváckého násilí a jeho trestání od roku 2012. Je zřejmé, že až do roku 2014 měl trend vzrůstající tendenci. Avšak v roce 2015 již měl tendenci klesající.

Graf 3. Vývoj diváckého násilí od roku 2012 do roku 2015.

1.8 Závěr teoretické části

Na základě výše uvedené analýzy právních předpisů lze říci, že současná právní úprava dostatečně umožňuje postihovat pachatele protiprávního jednání na stadionech i mimo ně. Je však nutné reagovat na vývoj v této oblasti a patřičné předpisy dle potřeby novelizovat.

Za velmi významný nástroj potřebný k předcházení diváckého násilí je návštěvní řád, který fotbalovým klubům umožňuje přijmout účinná opatření. Velmi důležitým prvkem je rovněž možnost vést databáze zájmových osob a předávání poznatků mezi fotbalovými kluby a Policií ČR. V neposlední řadě je důležité, aby vážné projevy chuligánství byly soudy rychle a přísně trestány.

Lze tedy říci, že na úseku předcházení diváckému násilí na stadionech jsou položeny základy, které mohou významně napomoci eliminovat tyto protispolečenské projevy. Je však nezbytně nutné, aby fotbalové kluby, Policie ČR, příslušná města, soudy, Probační a mediační služba České republiky maximálně spolupracovaly a využívaly prostředků, které jsou jim dány. Jen tak může být boj proti fotbalovým chuligánům účinný.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

ÚVOD

V praktické části jsem v první řadě osvětlil současnou právní úpravu zabývající se předcházení protiprávnímu jednání na stadionech. Poukázal jsem na základní předpisy a doporučení týkající se činnosti pořadatele fotbalových utkání. Rovněž jsem na konkrétních příkladech poukázal na rozdílné přístupy klubů při práci se svými fanoušky.

Dále jsem praktickou část práce zpracoval s cílem navrhnout doporučení, která by byla účinná v předcházení proti násilným projevům na stadionech. Jednotlivá doporučení jsem pro větší přehlednost zařadil do oblastí, týkajících se fotbalových klubů, Policie ČR, městských policií, SBS a ostatních složek.

Zabýval jsem se rovněž návrhy na technické zabezpečení stadionů. Na základě porovnání obdobných fotbalových klubů a rozhovorů s funkcionáři odpovědnými za bezpečnost diváků na stadionech jsem hledal takové řešení, které by bylo maximálně účinné při ochraně proti vandalismu.

Taktéž jsem čtenáři osvětlil činnost Policie ČR a městské policie v souvislosti s pořádaným fotbalovým utkáním s cílem poukázat na skutečnost, že při konání fotbalových utkání a jeho zabezpečení proti vandalismu je primárně určen pořadatel a nikoli Policie ČR, případně městská policie a že tyto složky v zásadě zabezpečují klid a pořádek mimo stadion.

Součástí praktické části práce je rovněž zjištění odborné způsobilosti a praktické připravenosti pracovníků SBS provádějící pořadatelskou činnost na stadionech při fotbalových utkáních. Pomocí dotazníků a řízeného rozhovoru s jedním ze společníků zavedené SBS jsem provedl zjištění ohledně praktických pracovních postupů při zajišťování pořadatelské služby na stadionu.

V neposlední řadě jsem se zaměřil na zjištění faktu, zda se jeví současná legislativní úprava pořadatelům a SBS jako dostatečná či v opačném případě, jaké změny by v této oblasti uvítali.

Závěrem praktické části jsem rozvedl možnosti zásahu pracovníky SBS a názorně vypracoval modelový příklad zásahu proti nežádoucí činnosti na fotbalovém stadionu.

2 NÁVRH MOŽNOSTÍ K PŘEDCHÁZENÍ NÁSILNÝM JEVŮM NA FOTBALOVÝCH STADIONECH

Zásadní oblastí zajištění bezpečnosti na stadionech je platný právní vztah fotbalového klubu a návštěvníka sportovní akce. Základním kamenem, který poskytuje komplexní výklad právního rámce potřebného k zajištění bezpečnosti na stadionech, je Manuál pro fotbalové kluby vydaný Ministerstvem vnitra. (Příloha č. 6) Tento manuál se v obecné rovině zabývá právní úpravou s odkazem na zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, dále právním vztahem fotbalového klubu a návštěvníka sportovní akce, včetně postavení a oprávnění pořadatelských služeb.

Rovněž odkazuje na uzavřenou dohodu o spolupráci mezi Policií ČR a FA ČR k zajišťování bezpečnosti a pořádku na stadionech při fotbalových utkáních. Uvedená dohoda stanovuje nutnost uzavírat místní ujednání o spolupráci, včetně pravidelného vyhodnocení.

Manuál podrobněji rozebírá právní vztah mezi fotbalovým klubem a návštěvníkem konkrétní sportovní akce. Upozorňuje na oprávnění klubu stanovovat závazná a vynutitelná pravidla vstupu na stadion vycházející z konceptu pána domu.

Dále poukazuje na povinnost fotbalového klubu zveřejnit souhrn veškerých pravidel pro vstup a chování návštěvníka.

Manuál se zabývá i postavením a oprávněními pořadatelské služby, upozorňuje na skutečnost, že český právní řád nepřiznává pořadateli sportovní akce žádné zvláštní postavení a ani oprávnění. Odkazuje přitom na využívání jednotlivých ustanovení návštěvního řádu a v případě nutnosti na využití institutů o krajní nouzi, nutné obraně, zadržení podezřelé osoby atd.

Závěrem upozorňuje na nutnost dodržovat bezchybnou spolupráci mezi pořadateli a Policií ČR a řídit se jejími pokyny pro zajištění bezpečnosti na stadionu.

Z tohoto manuálu tak vyplývá, že jednoznačně nejspolehlivějším nástrojem, jak udržet veřejný pořádek při sportovním utkání, je možnost provozovatele stadionu určit si podmínky vstupu osob na stadion. Vstupem na stadion se rozumí vstup do neveřejného prostoru. Zde se uplatňuje princip vlastnického práva a koncept pána domu. Pán domu tedy sám rozhoduje o tom, koho a za jakých podmínek vpustí do prostoru, nad kterým vykonává své vlastnické právo.

Proto mezi nejzásadnější předpisy eliminující divácké násilí patří návštěvní řád.

2.1 Návštěvní řád

Návštěvní řád (Příloha č. 3. č. 4) je hlavním základem smluvního vztahu mezi fotbalovým klubem a návštěvníkem. Odráží se v něm koncept pána domu. Stanovení podmínek nesmí mít diskriminační povahu (tzn. nelze stanovit odlišná pravidla chování a sankce za porušení na základě klubové či jiné příslušnosti, není možné automaticky odmítnout prodej vstupenek skupině návštěvníků/ návštěvníkovi jen kvůli klubové či jiné příslušnosti, nelze bez dalšího nastavovat rozdílné ceny vstupného s ohledem na klubovou či jinou příslušnost.)

Za účelem ochrany veřejného pořádku, života, zdraví a majetku lze obecné podmínky přiměřeně a v odůvodněných případech limitovat (například vymezit prostory, kam je možné koupit lístek na základě klubové příslušnosti, sektor pro hostující fanoušky, stanovit pravidla vstupu do ostatních sektorů, např. vstup do některých sektorů bez vnějšího klubového označení apod.).

Pravidla musí být formulována v souladu s obecnými právními předpisy (např. zákaz ujednání porušující dobré mravy, veřejný pořádek nebo právo týkající se postavení osob, včetně práva na ochranu osobnosti).

Sankce je vhodné vymezit tak, aby odpovídaly konkrétním porušením podmínek návštěvního řádu (tedy, aby bylo zřejmé, za jaké chování hrozí jaká sankce). Porušení návštěvního řádu lze kvalifikovat jako přešůpek proti veřejnému pořádku dle § 47 odst. 1 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., o přešůpcích (tj. porušení podmínek uložených na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních nebo kulturních podniků), a to za předpokladu, že se nejedná o jiné přešůpky. Trestem může být pokuta až 3000 Kč a zákaz pobytu.

Zákaz vstupu uložený klubem je z hlediska postupu vůči problémovým návštěvníkům nejefektivnější sankce, v Evropě běžně využívána.

Zákaz by měl být formulován v návštěvním řádu jako sankce za konkrétní porušení povinnosti (či okruhu povinností). Jedná se stále o uplatnění práv plynoucích ze smluvního vztahu a uplatnění konceptu pána domu. Musí být podmíněn minulým či opakovaným porušením dané povinnosti (povinností) s tím, že sankcí je zajištěn oprávněný zájem pána domu na dodržování bezpečnosti a pořádku na sportovním podniku. Jde tedy o jisté preventivní bezpečnostní opatření ze strany klubu, které se nemusí automaticky opírat o předchozí pra-

vomocné odsouzení osoby veřejnoprávními institucemi. Takto odůvodněný postup vůči předchozímu porušiteli smluvního vztahu je zcela v souladu s pravidly na ochranu spotřebitele.

Postup v případě zjištění přítomnosti takto sankcionovaného návštěvníka, a to nevpustění na stadion, vyvedení ze stadionu s nárokem či bez nároku na náhradu nákladů na vstupenku, by měl být také součástí návštěvního řádu.

Dále by měl být uveden v návštěvním řádu způsob a barevné označení členů pořadatelského sboru, včetně jejich zařazení a náplně činnosti.

Problematické může být faktické zajištění toho, že osoba se zákazem vstupu se na stadion nedostane. Existuje široká škála možností od využití osobní znalosti členů pořadatelské služby až po velice sofistikovaná technická řešení. Jedná se zejména o kamerové kontrolní mechanismy u vstupů, porovnávání obličejů či jiných znaků (krevní řečiště, otisky prstů...) s databází zákazů a propojení se vstupními turnikety apod.

Ministerstvo vnitra zdůrazňuje, že výběr konkrétního řešení je plně v rukou FA ČR, avšak ze zkušeností jiných zemí je jednoznačně možné hodnotit technická řešení jako nejúčinnější a také jako nejméně riziková (např. konflikty pořadatelů s fanoušky u vstupu, maskování obličejů a tedy znesnadňování identifikace apod.).

Jednou z možností, jak předcházet nežádoucím jevům na stadionu je důrazné vyžadování plnění svých odpovědností za bezpečný průběh fotbalového utkání nejen po hlavním pořadateli, ale i delegátu FA ČR a hlavním rozhodčí.

Uvedené osoby se řídí Organizačním ujednáním mezi FA ČR a Policií ČR. Rozsah jejich práv a povinností je však mnohem širší. Zde uvádím některé z nich.

Hlavní pořadatel:

- Zpracuje plán rozmístění všech stanovišť pořadatelů, včetně náplně jejich činnosti.
- Jmenuje vedoucího pořadatele každého sektoru a přesně určí náplň jejich činnosti.
- Stanoví podrobné popisy práce jednotlivých pořadatelů na svých stanovištích, včetně popisu výkonu v modelových situacích.

Delegát FA ČR:

- Dá podnět hlavnímu rozhodčímu, aby přerušil utkání, pokud dojde k závažnému porušení „Návštěvního řádu“ a pořadatelská služba nezvládne situaci.

- Dá podnět hlavnímu rozhodčímu, aby přerušil utkání na žádost velitele policejního opatření z důvodu provedení policejního zákroku.
- Neumožní konání utkání z důvodu nesplnění požadavku na technické vybavení stadionu.

Hlavní rozhodčí

- Zodpovídá za funkční komunikaci s delegátem utkání a řídící místností.

2.2 Kontrola uložených sankcí

Jako velmi podstatnou a významnou část řešené problematiky diváckého násilí je nutné zdůraznit význam kontroly již uložených sankcí. Za velmi účinnou sankci lze pak považovat trest zákazu vstupu na fotbalová utkání. V této oblasti snaha o eliminaci projevů diváckého násilí často selhává. Vyskytují se případy, že i přes uložený zákaz navštěvovat fotbalové utkání potrestaný divák přesto na stadion pronikne.

Při úvahách, jak dosáhnout stavu, aby bylo možné potrestaného diváka stoprocentně zbavit možnosti proniknout na fotbalový stadion, se nabízí příklady ze zemí, kde tuto otázku mají již uspokojivě vyřešenou. Například ve Velké Británii potrestaný divák má povinnost se v době konání fotbalového utkání zdržet na oddělení policie v místě bydliště.

V podmínkách České republiky by se dalo namísto Policie ČR uvažovat o využití Probační a mediační služby ČR, jejíž zřízení, organizaci i činnost upravuje zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě.

Probační služba provádí kontrolní činnost alternativních trestů a uložených omezení či povinností ve zkušební době odsouzeného. Tato služba má již ze zákona možnost v době fotbalových utkání požadovat na odsouzeném, aby se dostavil na určené místo a setrval tam stanovenou dobu. Uvedená povinnost dostavit se k útvaru Policie ČR by měla být jasně daná. Jedině tak může být zaručeno, že potrestaná osoba i přes uložený zákaz nepronikne na stadion.

2.3 Adresný prodej vstupenek

Jedním z možných nástrojů při preventivních opatřeních je systém prodej vstupenek na základě sdělené totožnosti (tzv. na jméno). Předností je již předem určení totožnosti diváka dle konkrétní obsazenosti sedadla v hledišti. Ztráta jeho anonymity má tak silný účinek, že výrazně odrazuje od páchání nedovoleného jednání. Potencionální výtržník proto raději od

zakoupení vstupenky a návštěvy sportovního utkání ustoupí. Rovněž by neměla nastat situace, že v případě vyprodání kapacity lístků do sektoru hostujících fanoušků, by si tito fanoušci zakoupili vstupenky do ostatních sektorů.

Prozatím však sportovní kluby k tomuto opatření z větší části nepřistoupily. Důvody jsou různé. Jedním z nich může být ta skutečnost, že fotbalové kluby se potýkají s velmi nízkou návštěvností a mají obavy, že adresný prodej vstupenek by mohl část diváků od návštěvy sportovního utkání odradit.

2.4 Evidence osob

Z důvodu účinné kontroly osob, kterým byl uložen zákaz vstupu na fotbalový stadion, může být zřízena jednotlivými kluby databáze osob, jimž byl takový zákaz uložen.

Jestliže sportovní klub při vstupu na stadion diváka legitimuje, případně ho ještě dále snímá kamerovou technikou, načtež získané údaje uchovává a využívá ke své činnosti, zpracovává osobní údaje ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů (zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů). Žádoucí by pak bylo spojení těchto jednotlivých databází na centrální úrovni, a to na FA ČR.

Tento zákon jednoznačně stanoví, že pokud správce (správcem se rozumí každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování a odpovídá za něj), bude systematicky zpracovávat osobní údaje, budovat seznamy problémových diváků, uchovávat jejich biometrické data a tyto předávat dalším klubům, musí vyhovět všem daným požadavkům.

Mezi nejdůležitější povinnosti správce patří:

- Oznamit svůj záměr Úřadu pro ochranu osobních údajů před zahájením zpracování osobních údajů.
- Stanovit účel zpracovávání osobních údajů (zajištění bezpečnosti osob a majetku).
- Stanovit prostředky a určit jakým způsobem budou tyto údaje zpracovávány.
- Zpracovávat jen přesné osobní údaje.
- Informovat diváky o tom, k jakému účelu a v jakém rozsahu budou tyto údaje pořizovány a zpracovávány (např. pomocí návštěvního řádu).
- Zajistit, aby údaje byly chráněny před zneužitím nepovolanými osobami a aby oprávněné osoby zachovávaly povinnost mlčenlivosti.

Dále uvedený zákon stanoví, že správce nemusí zajistit souhlas diváků se zpracováváním osobních údajů, protože ochranu majetku a zajištění bezpečnosti na stadionu lze považovat za činnost, která je nezbytná pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce (§ 5 odst. 2 písm. e)).

V současné době však ligové fotbalové kluby k této možnosti nepřistoupily a oprávnění jim dané nevyužívají. Důvodem je údajně přílišná administrativní náročnost a nepřehlednost právní problematiky v otázce ochrany osobních údajů.

2.5 Prevence – práce s fanoušky

Zásadní roli v boji proti diváckému násilí je preventivní činnost. Stálý výbor Rady Evropy vydal v této věci doporučení č. 1/2003 o úloze sociálních a výchovných opatření v prevenci násilí při sportovních utkáních. Ve svém dokumentu doporučuje např.: zlepšit práci s fanoušky tak, že se pro ně zřídí informační centra, vypracovat zásady pro práci s fanoušky, zřizovat fankluby, navázat s fanoušky přátelské vazby, s fanoušky konzultovat rozhodnutí, které se jich dotýká, zapojit fanoušky do činnosti klubu, např. pomoc při organizování zájezdů na utkání, distribuci vstupenek či podílení se na činnosti pořadatelské služby.

Na základě výše uvedených doporučení je třeba samotné fotbalové kluby přesvědčovat, že je v jejich vlastním zájmu řídit se uvedenými doporučeními.

Dobrým příkladem je aktivita fotbalového klubu AC Sparta Praha, který přišel s projektem podpory slušného fandění.

„Projekt Fandíme slušně je iniciativou, která si dává za cíl podporovat slušné fandění na tribunách letenského stadionu bez vulgarit či jiných nešvarů, které mohou ostatním fanouškům návštěvu utkání zneprjemňovat.

Hlavními cíli projektu jsou:

Podpora slušného fandění na stadionu bez vulgarit a pyrotechniky. Přilákání dětí na fotbal jako alternativa trávení volného času „bezprizorně“. Výchova fanouška zaměřující se na chování na stadionu a respektu k ostatním návštěvníkům fotbalového zápasu.

Projekt, na kterém spolupracovala se Spartou také Policie ČR, byl v roce 2011 také oceněn v rámci národního kola Evropské ceny prevence kriminality.

Skupiny žáků nejen ze spolupracujících škol se přímo na stadionu zúčastní odborné přednášky vedené zástupcem Policie ČR, příp. vedení klubu, při které se dozví mnoho o složi-

tosti organizace zápasů a zajištění jejich bezproblémového průběhu. Dále o legislativním rámci, který se týká fandění, sdružování a použití pyrotechniky. Navazují rizika, která s pyrotechnikou souvisí a debata nejen na tato témata.

Součástí této aktivity je také prohlídka zázemí stadionu, případně také setkání s hráči. “[16]

Jiným příkladem je SK Slavia Praha, který umožní svým „fanouškům“ se prezentovat na svých oficiálních internetových stránkách. Níže uvádím výňatek z reportáže o utkání SK Slavia Praha a Levadia Tallinn v Estonsku.

„Od 1. minuty začínáme velice slušně fandit. Naše fandění je ze začátku velice dobré, je vidět, že jsme se všichni na Evropu po letech opravdu pořádně těšili. Vzhledem k opravdu velikému horku, alkoholu v krvi slávistů a samozřejmě také k brzkému inkasovanému gólu naše fandění ke konci první půle upadá. O rozruch se poté postará 1 fanatik z našich řad, který s pomocí ostatních vyleze na stožár umístěný vedle našeho sektoru. Kolem stožáru se poté shlukují pořadatelé a fízlové, které ale odtamtud lehce vyženeme a počkáme na kolegu dole. Místní securitka jen nemohoucně kroučí hlavou. Poté, co Slavia dokáže v průběhu druhé půle vyrovnat, se prezentujeme povedenou pyroshow.“[17]

Obr. 6. Tribuna Ultras.[17]

Na nezbytnosti preventivního působení na fanoušky se shodují všichni odborníci sledující problematiku diváckého násilí v evropských zemích. Někde se již dostavují pozitivní výsledky. Za velmi důležitou považují preventivní činnost, např. v Německu, kde důrazně dbají na zlepšení vztahů mezi fanoušky a fotbalovými kluby. V Nizozemí musí chuligáni absolvovat zvláštní školení a na základních školách probíhají různé vzdělávací akce. [18]

2.6 Dílčí závěr

Důsledné uplatňování návštěvního řádu je základní podmínkou zajištění bezpečnosti na stadionu. Rovněž hlavní pořadatel a delegát FA ČR musí bezezbytku využívat svých oprávnění. Je dále nezbytné vést evidence problémových fanoušků a sdílet informace s dalšími oprávněnými subjekty. Do budoucna se jeví jako nezbytné zavedení adresného prodeje lístků a v neposlední řadě je nutné, aby kluby prováděly cílenou práci s vlastními fanoušky.

3 NÁVRHY TECHNICKÉHO ZABEZPEČENÍ NA STADIONU

3.1 Projekt ligové stadiony 2012

Základním dokumentem, který se zabývá technickým zabezpečením ligových stadionů, je Projekt ligové stadiony 2012 (Příloha č. 7). Z tohoto projektu je zřejmá velká snaha o modernizaci stadionů v České republice způsobem, který bude naplňovat požadované parametry na ligové kluby v oblasti infrastruktury ze strany Unie evropských fotbalových asociací (dále jen UEFA). Mimo jiné se v tomto dokumentu klade i velký důraz na technické zabezpečení stadionu tak, aby nedošlo k ohrožení hráčů, diváků a dalších zúčastněných osob při fotbalovém utkání. Např. stadiony a hřiště v kategorii Synot ligy a Fotbalové národní ligy musí splňovat určené náležitosti. Zejména k nim patří:

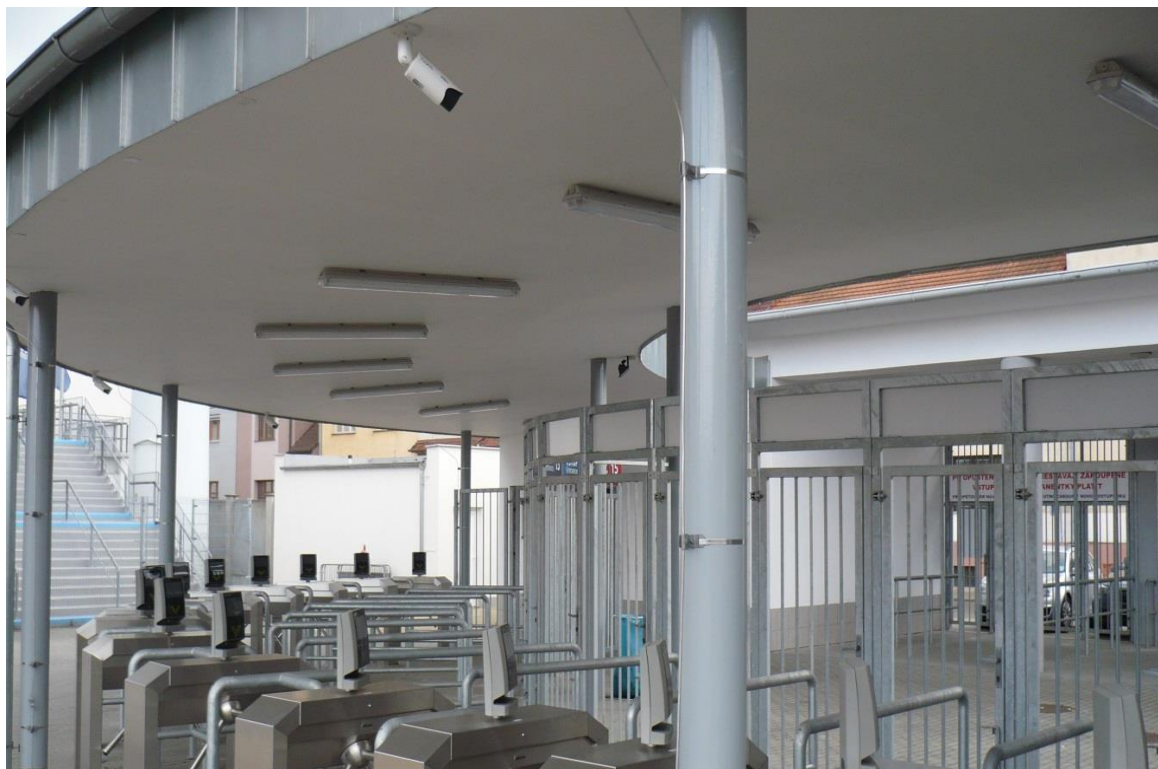
- Platný certifikát stadionu (prokazující způsobilost stadionu pro soutěž)
- Doklad o bezpečnosti a způsobilosti stadionu (platnosti na dva ročníky)

Jak je uvedeno výše, povinností, které musí být splněny na úseku technického vybavení, je celá řada. Každý prvek má svou důležitost, přičemž podcenění kteréhokoliv z nich se může velmi nevyplatit. Mezi ty nejzákladnější, kterým věnuji zvýšenou pozornost, patří prostor vstupu diváků, pokladny hostujících fanoušků, vstupní retardéry, osvětlení, ozvučení, kamerové systémy, řídicí středisko, sektory diváků a oplocení.

Vzhledem ke skutečnosti, že fotbalový stadion v Uherském Hradišti byl vybrán pro pořádání některých utkání mistrovství Evropy hráčů do 21 let v roce 2015, použil jsem tento stadion jako vzorový příklad pro ostatní kluby, neboť splňuje přísné požadavky na bezpečnost diváků, hráčů a ostatních osob.

3.2 Prostor vstupu diváků

Prostor vstupu diváků na stadion má být technicky řešen tím způsobem, že umožňuje vstup vždy jen jedné osobě, která je podrobena prohlídce oděvu a zavazadel. Celý prostor je monitorován kamerovým systémem.

Obr. 7. Vstupní prostor na stadion.[27]

V otázce úspěšné eliminace diváckého násilí je nesporné, že důkladné vstupní kontroly osob přicházejících na stadion hrají v celém systému nejdůležitější roli. V zásadě není možné vpustit do prostor stadionu osoby zjevně podnapilé či jinak problémové. Vzhledem k tomu, že prohlídka každé jednotlivé osoby zabere jistý čas, přičemž je nutné v poměrně v krátké době před začátkem utkání prohlédnout mnohdy řádově tisíce osob, je nezbytné vybavit vstupní prostory odpovídajícím počtem turniketů.

Tam, kde takové turnikety nejsou instalovány, může potencionální výtržník využít své utajení v davu přicházejícím těsně před začátkem utkání, a tedy i nedůsledných kontrol ošacení a pronést tak nedovolenou pyrotechniku, alkohol či jiné předměty.

3.3 Pokladna hostujících fanoušků

Pokladna pro hostující diváky je umístěna v dostatečné vzdálenosti od pokladen diváků domácích z důvodu, aby mezi nimi nedocházelo ke kontaktům a vzájemným střetům. Pokladna a vstup na stadion jsou bezprostředně spojené a umístěné v blízkosti sektoru vlajkonošů hostů.

Obr. 8. Pokladny hostujících fanoušků (přehledný návštěvní řád).[27]

Na obrázku je vidět správně umístěn přehledný návštěvní řád a plán stadionu. Celý prostor je dobře osvětlen, rovněž ozvučen a monitorován obsluhou kamerového systému.

3.4 Vstupní retardéry

Vstupní retardéry jsou výborným technickým zařízením, jež zpomaluje a usměrňuje tok diváků. Obsluha tohoto zařízení tak má dostatek času na vizuální kontrolu procházející osoby, případně její usměrnění. Odpadá tak nebezpečí, že se průchodem protlačí skupina osob bez náležité kontroly.

Obr. 9. Vstupní retardér pro fanoušky hostujícího mužstva.[27]

Zkušenosti již prokázaly, že důsledné kontroly při vstupu na stadion jsou velmi efektivní při zajištění bezpečnosti na stadionu. Zde také nejčastěji dochází k vyhoceným situacím a různým konfliktům. V tomto místě má totiž pořadatel ideální možnost nekompromisně vyžadovat dodržování ustanovení návštěvního řádu. Jedná se např. o kontrolování vnášených věcí, prohlídku svršků včetně kontroly osoby na alkohol nebo zjišťování jejich totožnosti. Takové postupy ze strany pořadatele se mnohým osobám, zvláště pod vlivem alkoholu, nezamlouvají a často se těmto postupům odmítají podrobit. Ideálním řešením technického zabezpečení se pak jeví propojení tohoto retardéru s turniketem a čtečkou identifikačních znaků s kamerovým systémem.

3.5 Osvětlení

Velmi důležitý prvek na stadionu. Hrací plochy stadionů jsou samozřejmě dobře osvětleny.

Obr. 10. Reproductory ozvučení, světlo a kamery.[27]

Co se však často podceňuje, je kvalitní osvětlení prostor všech sektorů. V případě evakuace či jiného požadavku na vysoké osvětlení sektoru by měl mít stadion možnost přepnout na plné osvětlení zájmového prostoru]

3.6 Ozvučení stadionu

Mezi nejdůležitější technické prvky na stadionu patří kvalitní vnitřní a vnější ozvučení. Zvlášť je nezbytné dobré ozvučení každého sektoru, včetně schodišť a dalších přístupů. Rovněž ozvučení prostor vstupů na stadion a prostor pokladen je důležité pro komunikaci

s diváky. Možnost srozumitelně informovat diváka je základním požadavkem k zajištění bezpečnosti na stadionech, např. i při řízené evakuaci. Hlasatel má mít prostřednictvím dobrého výhledu ze svého pracoviště přehled o aktuálním dění na stadionu. Může tak bezprostředně reagovat na situace v prostoru stadionu a koordinovat postupy. Umístění pracoviště hlasatele by mělo být v blízkosti řídicího střediska z důvodu zajištění bezproblémové komunikace mezi sebou.

Obr. 11. Pracoviště hlasatele.[27]

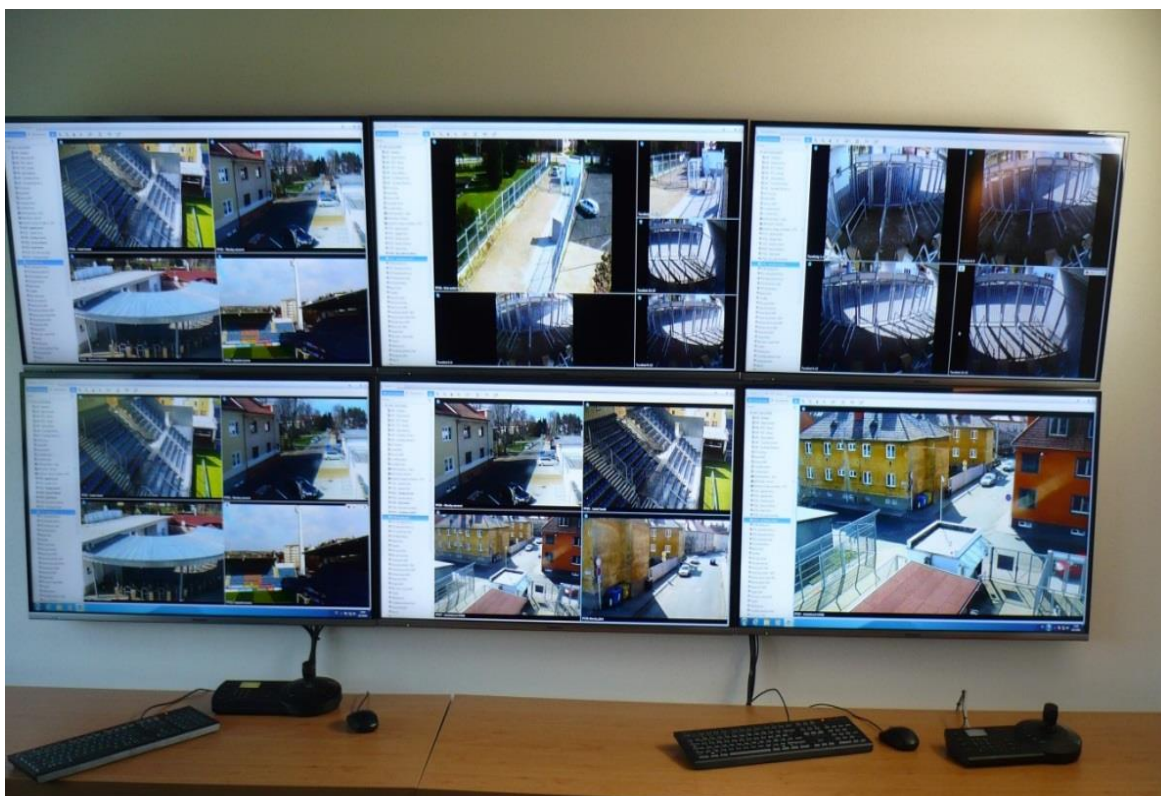
Ozvučení by mělo mít návaznost na monitoring, to znamená, že ve všech prostorech, které jsou monitorovány, by mělo být i ozvučení a naopak.

3.7 Kamerové systémy

Jedná se o moderní technické prvky na stadionech. Pro mnohé diváky je to novinka, pro dnešní stadiony nejvyšší soutěže však naprostá nezbytnost. Monitorováním prostoru na stadionu i vně stadionu pomocí kamerového systému se získává přehled o veškerém dění v tomto prostoru. Na základě aktuálního dění se vyhodnocuje situace a přijímá se rozhodnutí. V neposlední řadě záznam z kamerového systému slouží k dopadení a usvědčení viní-

ků nedovoleného jednání. Instalace kamer působí rovněž jako preventivní nástroj, neboť diváci jsou si jasně vědomi toho, že jejich chování je monitorováno a případné nedovolené jednání nezůstane utajeno.

„V současné době se upouští od analogových kamerových systémů a přechází se na digitální zpracovávání videosignálu. Tato technika umožňuje využívat různé doplňkové funkce kamer. Např. elektronické zvýšení citlivosti kamery, redukce šumu v obraze, detekce pohybu, funkce obrazové paměti, eliminace protisvětla, funkce inteligentní analýzy obrazu, stabilizace obrazu, nebo funkce automatického sledování osob nebo předmětů. V brzké budoucnosti se jistě začnou uplatňovat nejmodernější funkce, a to identifikace osob na základě analýzy zaznamenané lidské tváře.“[19]

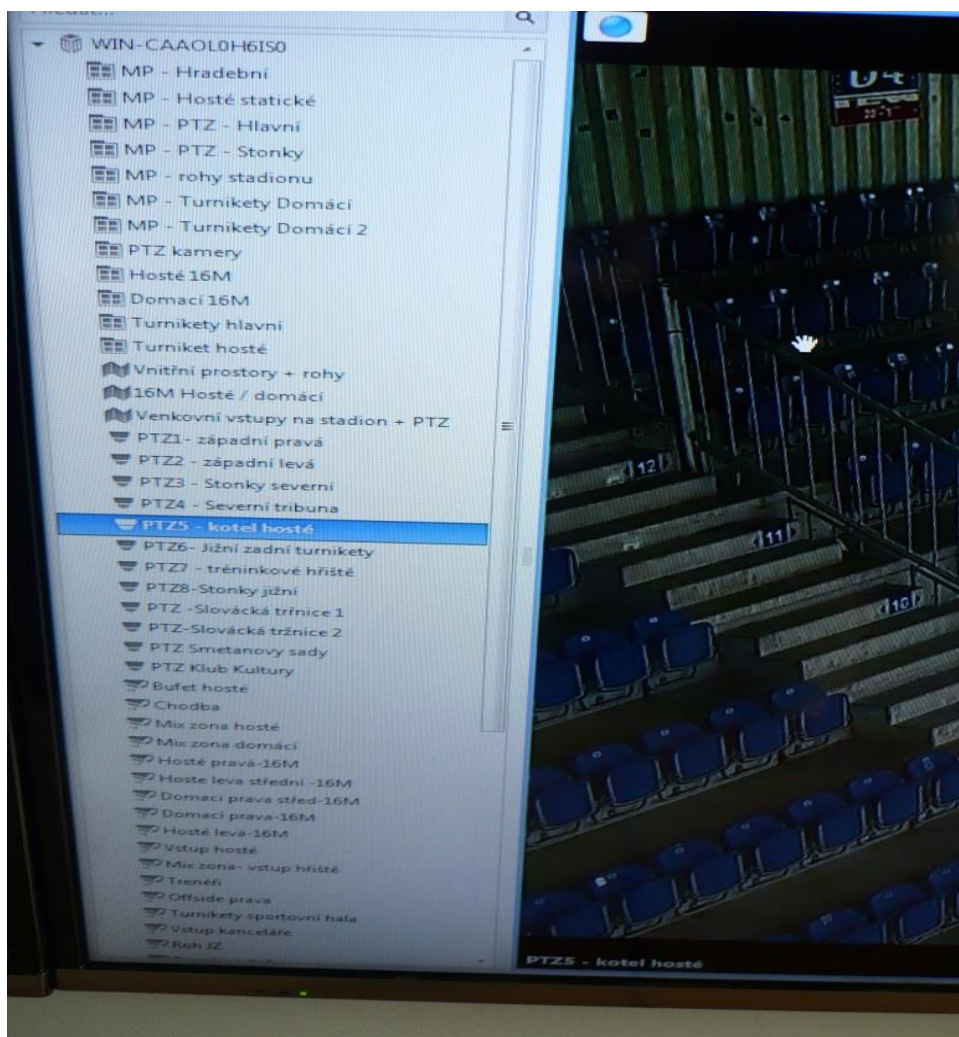
Obr. 12. Pracoviště obsluhy kamerového systému.[27]

Na snímku je zachyceno ukázkové pracoviště obsluhy. Na tomto pracovišti mohou pracovat dva pracovníci současně. Jeden se tak plně může věnovat monitoringu sektoru hostujících fanoušků a druhý sektoru fanoušků domácích.

V levé části monitoru je vidět nabídku jednotlivých kamer, které pracovník může obsluhovat. Část umístěných kamer je statických, které snímají předem určený prostor v setrvalém úhlu. Druhou část kamerového systému je možné obsluhujícím pracovníkem ovládat pomocí dálkového přístupu ze svého pracoviště. Jednotlivé kamery může natáčet do různých

úhlů, jejich obraz přibližovat či vzdalovat, ze snímaného obrazu může pořizovat snímky atd. Celý záznam se samozřejmě ukládá na příslušném záznamovém zařízení, se kterým je možné dále pracovat.

Dostatečný počet kamer na stadionu je podmínkou úspěšného monitoringu chování diváků. Na monitoru je vidět nabídka jednotlivých kamer zapojených do kamerového systému.

Obr. 13. Nabídka kamer kamerového systému.[27]

Kvalitní kamerový systém umožňující detailní záběry je základním požadavkem na technické parametry systému. Na obrázku je výsledek záznamu jedné z kamer. Ve skutečnosti systém pracuje tak, že po dopadu petardy (dělobuchu) či jakéhokoliv jiného předmětu pracovník obsluhy zpětným přehráním záznamu od místa dopadu předmětu až do místa počátku vhození předmětu zjistí osobu, která tento předmět vhodila.

Na konkrétním případě (fotografii monitoru) je vidět diváka s kapucí na hlavě, držícího v levé ruce petardu, kterou vzápětí pohybem ruky vhodí na hrací plochu. V tomto případě se

divák ukryval za několika řadami stojících diváků, aby nebyl vidět pořadatelem z hrací plochy hřiště. Zde se potvrdilo, že správné umístění kamer, sledující daný prostor z více úhlů, je nezbytné.

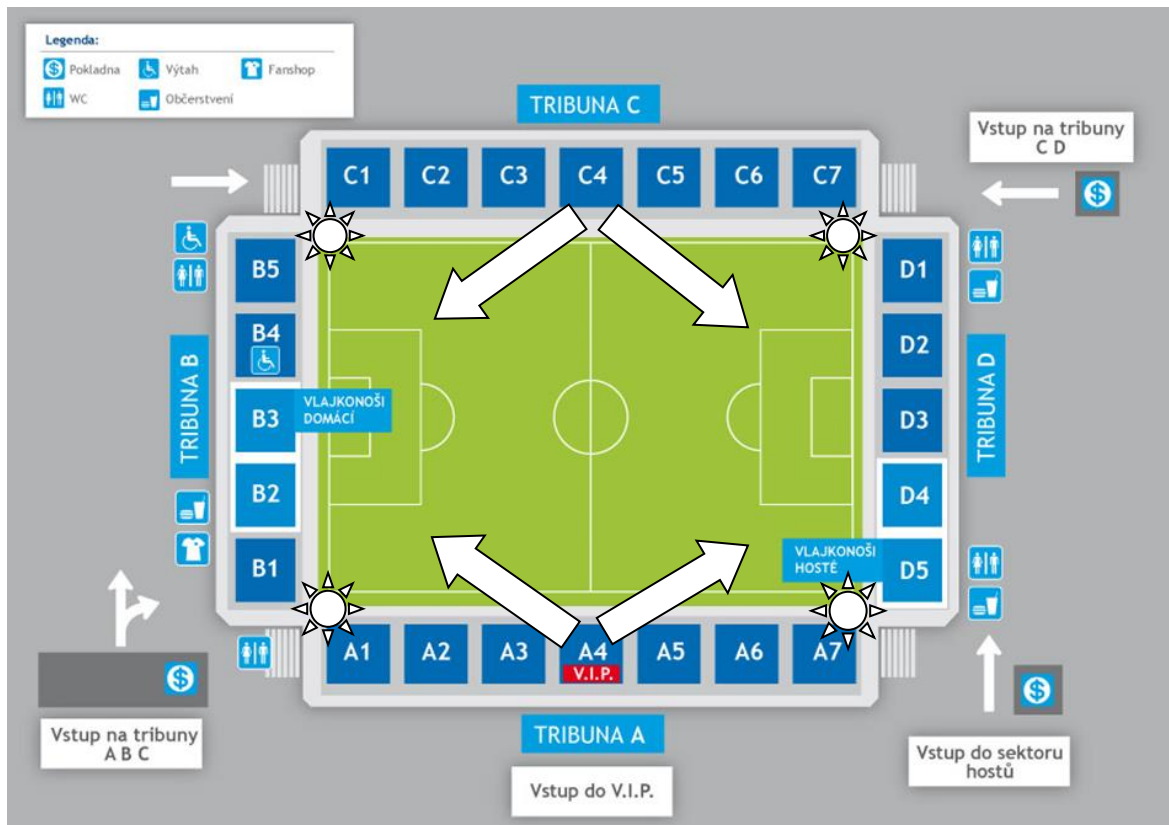

Obr. 14. Divák vhadzující petardu na hrací plochu.[27]

K pořízené fotografii doplňuji, že je dobře vidět zamaskovaný obličej dalšího diváka. Zajímavá je rovněž skutečnost, že řada diváků stojí v průchodu tribuny, i když má každý divák zakoupenou vstupenku na své konkrétní místo k sezení.

Za velmi důležité lze považovat správné umístění kamer na stadionu. V zásadě platí, že určené kamery musí snímat obličej diváků v zájmových sektorech. Jiné kamery mohou zase snímat situaci z nadhledu ostatní prostory.

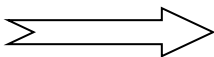
Příklad správného rozmístění kamer lze spatřit např. na fotbalovém stadionu v Uherském Hradišti. Na pláncu stadionu jsem proto graficky vyznačil jejich rozmístění.

Obr. 15. Rozmístění kamer.[29]

Kamera otočná

Kamera statická

Ze schématu je názorně vidět, že prioritou je snímání sektoru jak hostujících, tak domácích vlajkonošů.

Pro srovnání různých možností monitoringu diváků na stadionech uvádím příklad kamerového systému e Watch. Při zpracování zakázky pro několik fotbalových stadionů, včetně bratislavského Slovanu, se tedy slovenští inženýři rozhodli použít moderní IP kamery švédské značky Axis s pokročilými funkcemi a vysokým rozlišením.

Obr. 16. Kamerové hnízdo eWatch.[20]

„Kamerová hnízda systému eWatch jsou strategicky rozmístěná. Pro identifikaci každé tváře na stadionu není třeba stovek kamer. Dalším krokem bylo umístění kamer na stadionu. Ty totiž v žádném případě nesmějí ohrožovat hráče a překážet divákům ve výhledu, ale zároveň musí být nastaveny tak, aby umožňovaly snímat jejich tváře. Jako nejvhodnější se zdála být zóna přímo na ploše kolem hřiště, kam se diváci přirozeně dívají. Právě sem umístil Canex svá „kamerová hnízda“ - speciálně navržené stojany s několika kopulovými IP kamerami – v každém je jedna otočná (tzv. PTZ) s rozlišením HD či Full HD a další dvě až tři s rozlišením minimálně 5 megapixelů. Každý modul obsahuje také záložní napájení kamer, přepětovou ochranu a optické připojení do infrastruktury stadionu. Hnízda jsou v souladu s pravidly FIFA (Mezinárodní federace fotbalových asociací) a navíc je možné je „zamaskovat“ i jako reklamní poutače, takže je běžný návštěvník vůbec nevnímá. Pro úspěch celého systému byl také velmi důležitý kvalifikovaný návrh datové sítě. Jedno hnízdo totiž při maximální kvalitě snímání produkuje datový tok i přes 300 Mb /s, což představuje na stadionu s kapacitou cca 12 tisíc diváků při použití 8 modulů datový proud přes 3 Gb dat za sekundu. Při vhodném strategickém rozmístění hnízd tak operátor může už při použití několika modulů získat opravdu dobrý přehled o dění na všech tribunách a nepotřebuje k tomu stovku dalších kamer.“ [20]

Je více než nepochybné, že v budoucnu rozvoj oblasti moderních bezpečnostních kamerových systémů půjde velmi rychle kupředu. Nesmíme však zapomínat, že: „Kamerové sys-

témy musí být zřizovány v souladu s právním řádem, především nesmí zasahovat do ústavních práv sledovaných osob.“[21]

3.8 Řídící středisko

V nepolevní řadě je velmi důležité, aby osoby odpovědné za bezpečí na stadionu měly výborný přehled o aktuálním dění na stadionu. K tomu jim slouží řídicí středisko s okny s výhledem na sektor hostujících fanoušků.

Obr. 17. Okno řídicího střediska na stadionu.[27]

Dobрым technickým řešením je mít instalována speciální tmavá skla, aby nikdo z vnější strany neviděl osoby nacházející se v tomto středisku. Policejní velitel musí mít přednostní právo vstupu do rozhlasového zařízení stadionu k přímému oslovení přítomných diváků, a to ve všech nebo jen v určitých sektorech.

3.9 Sektory diváků

Velmi důležitým prvkem zabezpečení jsou oddělené sektory diváků, zvláště pak sektory domácích a hostujících vlajkonošů. Tyto sektory musí být odděleny mimořádně pevným a odolným plotem o minimální výšce 180 cm, který nelze žádným způsobem překonat. Oba sektory musí mít rovněž důsledně oddělené vstupy a východy.

Na některých stadionech se osvědčily sítě zabraňující vhození většího předmětu na hrací plochu ze sektoru.

3.10 Oplocení

Kvalitní oplocení celého stadionu je nezbytnou podmínkou úspěšného zabezpečení proti vniknutí neoprávněných osob na stadion. Mělo by být vysoké min. 180 cm a odolné proti překonání. Samozřejmě, že v době před a v průběhu utkání by mělo být monitorováno, aby v jeho blízkosti nedošlo k nežádoucí činnosti (překonání osobami, přehazování předmětů atd.).

3.11 Dílčí závěr

Moderní technické zabezpečení je nezbytným požadavkem na zajištění bezpečnosti na stadionech. Jeho vývoj jde neustále kupředu a nabízí široké možnosti

Zvláště v oblasti monitoringu vývoj výrazně pokročil dopředu. Dnes je již podmínkou, že moderním kamerovým systémem musí být vybaven každý fotbalový stadion nejvyšší soutěže a v budoucnu tato podmínka bude platit i pro stadiony v nižších soutěžích.

Jedním ze základních předpokladů udržení bezpečnosti na stadionu je nevpuštění problémových osob na stadion. Proto požadavek důsledné kontroly osob při vstupu na stadion je jedním z nejdůležitějších bezpečnostních opatření. Z toho důvodu by vstupy na stadion měly být vybaveny těmi nejmodernějšími technickými prvky.

4 POROVNÁNÍ ZABEZPEČENÍ OBDOBNÝCH FOTBALOVÝCH KLUBŮ

Tato kapitola má za cíl zjištění úrovně zabezpečení proti diváckému násilí na ligových stadionech v ČR a navržení optimálního řešení ochrany diváků proti vandalismu a projevům diváckého násilí.

4.1 Hodnocení bezpečnosti stadionů z pohledu sportovních novinářů

Do této kapitoly jsem zařadil poznatky a hodnocení stadionů z pohledů sportovních novinářů časopisu Sport magazín v oblasti bezpečnosti. Hodnotila se pečlivost prohlídek u vstupu, dohled členů SBS na tribuně, dostatečné oddělení od sektoru chuligánů.

Autor Michal Petrák, číslo 33 | ročník XIV. | 20. srpna 2010

Nejnižší známka 1, nejvyšší známka 10

„Teplice/Stínadla – známka 10

Profesionální služba zavedené velké agentury, nikoli najatí strýčci, muži jsou zkušení, proškolení a chovají se slušně. Tepličtí fandové odjakživa nejsou agresivní. Řádění cizích hord už řešila policie.

„Slavia/Eden - známka 9

Príslušníci ochranky prohlížejí návštěvníky pokaždé. Neobtěžují, jsou svědomití, jak to má být.

„Sparta/Letná - známka 8

Důsledné prohlídky u vstupu, členové security stojí i na tribuně, rowdies jsou od zbytku publika odděleni.

„Liberec/U Nisy - známka 8

Liberecký kotel patří k nejslušnějším v republice, vypudil extremisty. U vstupu se prohlížejí jen batohy, ale na tribuně hlídkují „stewardi“, pocit bezpečí je velmi silný.

„Olomouc/Andrův stadion - známka 8

Bez problémů, bez obtěžování, v klidu. Všechno funguje, jak má.

„Mladá Boleslav/Městský stadion - známka 8

U vstupu vás čekají pozorné prohlídky. Případným střetům s vášnivějšími fanedy z kotle se vyhnete, rowdies jsou odděleni.

„České Budějovice/Stadion Střelecký ostrov - známka 6

Radikální rowdies klub rozpustil před čtyřmi lety po útoku na libereckého diváka – od té doby je klid. Prohlídky odpovídají riziku zápasů, byť jsou ale prohlíženy tašky, často se v hostujícím sektoru objevuje pyrotechnika.

„Uherské Hradiště/Městský stadion Miroslava Valenty - známka 6

Tábory fans jsou naproti sobě přes celé hřiště. Hosté mají uzavřený sektor, který někdy násilím otevřou a dělají nepořádek po celém stadionu. Členů ochranky je na tribunách dost.

„Plzeň/Městský stadion ve Štruncových sadech - známka 6

Prohlídky u vstupu jsou standardní jako na jiných stadionech, zejména před odděleným sektorem hostů jsou důkladné. Přesto se stejně jako jinde dostane na stadion pyrotechnika.

„Jablonec nad Nisou/Chance arena - známka 8

Domácí i hostující kotel je oddělen - u něj navíc stojí security. A při zápasech také hasičské auto, které občas zkopí dýmovnice a pyrotechniku i s rozvášněnými fandy.

„Příbram/Adidas Aréna - známka 3

Prohlídky u vstupu jsou stejné jako jinde. Incidenty ze závěru minulé sezony však ukázaly, že rowdies se celkem snadno dostanou ze svého sektoru přes plot.

„Ostrava/Bazaly - známka 8

Prohlídky u vstupu jsou dostatečné, kotle obou táborů oddělené od ostatních fanoušků. Příznivci hostů se do kontaktu s domácími vůbec nemohou dostat.

„Brno/Městský stadion Srbská - známka 5

Mezi jednotlivými sektory je zákaz pohybu, což bezpečnosti nahrává. Ještě je v paměti incident s fanoušky Baníku, kvůli nimž se málem nedohrál zápas, protože utekli z tribuny.

„Hradec Králové/Městský stadion - známka 6

Prohlídky u vstupu jsou standardní, sektor hostů má oddělený vstup. Pokud někdo pronese do ochozů pyrotechniku, hřiště zůstane nedotčené: vlastně na něj není možné dohodit.“[22]

Od roku 2010, kdy proběhlo výše uvedené hodnocení, se na některých stadionech výrazně pokročilo směrem k větší bezpečnosti diváků, hráčů a dalších osob. Např. v roce 2014 prošel stadion v Uherském Hradišti další přestavbou a modernizací za účelem konání ME (Mistrovství Evropy) hráčů do 21 let, které hostilo v červnu 2015. Stadion se dočkal nových turniketů moderního zázemí pro hráče, hosty i fanoušky.

4.2 Dotazník

Z vlastního zájmu objektivního zjištění skutečného technického stavu jsem některé stadiony navštívil osobně. U některých jsem naopak oslovil zástupce klubu odpovědné za bezpečnost na jejich stadionu. Těmto zástupcům jednotlivých klubů jsem položil 10 stejných otázek. Jednotlivé zástupce fotbalových klubů jsem označil A, B, C, D.

1. Zajišťujete pořadatelskou službu pomocí SBS?

A - „Částečně vlastními silami, částečně SBS“.

B - „Většinou vlastními silami. Na vybrané zápasy nám pomáhá SBS“.

C - „Pomocí SBS.“

D - „Vlastními silami, dlouhodobou spoluprací s lidmi většinou ze sportovních oddílů, řešeno dohodami o provedené práci. Někdy spolupráce s SBS nebo pořadatelskou službou z klubů hostujících týmů.“

2. Hodnotíte spolupráci s PČR kladně?

A - „Ano, spolupracujeme. Spolupráci hodnotím naprosto výborně.“

B - „Spolupracujeme hlavně s Policií ČR. Spolupráci hodnotím kladně.“

C - „Ano spolupracujeme a hodnotím velmi pozitivně.“

D - „Velmi úzce, minimálně na předzápasové poradě před daným utkáním, velmi častá komunikace jak elektronická e-mailem, telefonická a osobní.“

3. Dochází na Vašem stadionu k používání pyrotechniky

A - „Ano. Vhazování předmětů na hrací plochu a používání pyrotechniky.“

B - „Vhazování pyrotechniky.“

C - „Nadávky a urážky rozhodčích, hráčů soupeře, pořadatele a používání pyrotechniky.“

D - „Poškození majetku, používání zakázané pyrotechniky, napadání pořadatelské služby (verbálně velmi často, někdy i fyzicky), vulgární projevy – skandování závadných chorálů, atd.“

4. Daří se vám tyto projevy alespoň minimálně eliminovat?

A - „Ano, ale jen částečně. Vždy se nějaká pyrotechnika na stadion propašuje.“

B - „Ano, ale ne dle našich představ. Přes veškerou snahu se pyrotechniku nepodaří u vstupu zajistit.“

C - „Celkem ano. Přes důkladné vstupní kontroly a prohlídky se někomu podaří pyrotechniku propašovat.“

D - „Dle daného utkán poměrně ano. Taky dle počtu a „nálady“ fanoušků, hlavně hostů, nelze konkretizovat...“

5. Považujete technické zabezpečení Vašeho stadionu za dostatečné?

A - „Nepovažuji, ale na lepší vybavení zatím nejsou prostředky.“

B - „Nepovažuji. Avšak na větší stavební úpravy stadionu nemáme dostatečné prostředky.“

C - „Máme zabezpečení na požadované úrovni.“

D - „Více méně již ano, samozřejmě známe své rezervy (dokonalejší kamerový systém, vstupenkový systém, nedostatečný sektor pro hosty, ačkoli splňujeme 5% z kapacity stadionu pro hosty ... když nám přijede například z Baníku Ostrava více fanoušků, než má sektor pro hosty kapacitu... je to 651 míst).“

6. Považujete technické prvky jako kamerový systém, vstupní retardéry, plotem oddělené sektory diváků za potřebné?

A – „Jednoznačně ano, především kamerový systém.“

B – „Ano, zvláště oddělené sektory diváků a oddělené vstupy. Osvědčil se také kamerový systém.“

C – „Ne. Výtržníci stejně problémy udělají.“

D – „Vše uvedené, ale zejména oddělené sektory diváků...“

7. V případě, že dojde k porušení návštěvního řádu, např. vhození pyrotechniky na hrací plochu, vběhnutí diváka na hrací plochu..., jste za toto sankcionováni?

A – „Ano, platíme pokuty.“

B – „Ano, platíme výrazné pokuty.“

C – „Ano. Citelně.“

D – „Ano, bohužel jsme... u disciplinární komise FA ČR...“

8. Přesahuje výše pokut částku 50 000 Kč?

A – „Ne. Ještě se nám to nestalo.“

B – „Ne, jedná se o částky do 50 000 Kč.“

C – „Ne“

D – „Ano, jedná se o částky od 20 000 do 100 000 Kč.“

9. Využíváte v praxi trest za porušování vašeho návštěvního řádu - zákaz vstupu na stadion?

A – „Ano, ve spolupráci s Policií ČR se nám daří výtržníkům udělovat zákazy vstupu na stadion.“

B – „Ano, ale velmi zřídka.“

C – „Ano, občas.“

D – „Ano, používáme. Zákaz vstupu na stadion funguje hlavně u domácích fanoušků...“

10. Domníváte se, že platná legislativa obsahuje dostatečné možnosti v boji proti fotbalovým chuligánům?

A – „Možná ano, ale jde o to, aby se více využívaly možnosti, které legislativa poskytuje. Co se týká vedení evidence výtržníků, tak tuto neprovozujeme z důvodu, že se jedná o citlivou problematiku ochrany osobních údajů. Toto ponecháváme na Policii ČR.“

B – „Myslím, že ano, i když je současný stav poměrně nepřehledný.“

C – „Celkem ano. Ale soudy by měly chuligány daleko přísněji trestat.“

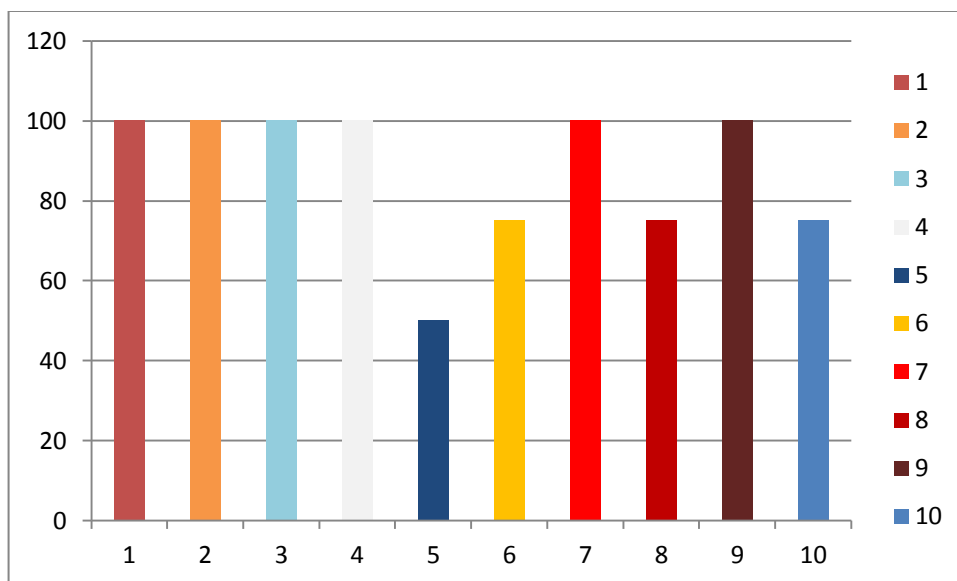
D – „Legislativu považuji za nedostatečnou, případně nedostatečné uplatňování legislativy.“

A – Petr Bubrinka, hlavní pořadatel FC FASTAV Zlín, a. s.

B – nepřál si uveřejnění jména a názvu klubu

C – nepřál si uveřejnění jména a názvu klubu

D – Bc. Milan Zapletal, technický a bezpečnostní manažer SK Sigma Olomouc, a.s.

Graf 4. Vyhodnocení dotazníku oslovených fotbalových klubů.

1. Zajišťujete pořadatelskou službu pomocí SBS?
2. Hodnotíte spolupráci s PČR kladně?
3. Dochází na Vašem stadionu k používání pyrotechniky
4. Daří se vám tyto projevy alespoň minimálně eliminovat?
5. Považujete technické zabezpečení Vašeho stadionu za dostatečné?
6. Považujete technické prvky jako kamerový systém, vstupní retardéry, plotem oddělené sektory diváků za potřebné?
7. V případě, že dojde k porušení návštěvního řádu, např. vhození pyrotechniky na hrací plochu, vběhnutí diváka na hrací plochu..., jste za toto sankcionováni?
8. Přesahuje výše pokut částku 50 000 Kč?
9. Využíváte v praxi trest za porušování vašeho návštěvního řádu - zákaz vstupu na stadion
10. Domníváte se, že platná legislativa obsahuje dostatečné možnosti v boji proti fotbalovým chuligánům?

4.3 Vyhodnocení

Na základě šetření o technickém stavu našich ligových stadionů lze říci, že směřování požadavků na instalování minimálních technických prvků vedoucích k zajištění větší bezpečnosti na stadionech je nastaveno správně. Ligové stadiony v poslední době instalovaly turnikety a základní kamerové systémy. Osvědčily se rovněž oddělené sektory fanoušků.

Na příkladu stadionu v Uherském Hradišti je vidět, že investice do zabezpečení stadionu shora uvedenými technickými prvky přináší při současném využívání kvalitní SBS k výkonu pořadatelské služby kladné výsledky. Z praktických zkušeností při pořádání fotbalových utkání na tomto stadionu proto mohou čerpat i jiné fotbalové kluby.

Dále je potěšitelné, že všechny oslovené kluby kladně hodnotí spolupráci s PČR. Taktéž FA ČR projevuje snahu o zlepšení situace v oblasti zajištění bezpečnosti diváků a za porušení předpisů klubům ukládá pokuty. V oblasti legislativy panují zřejmě dílčí nejasnosti, které se jistě v budoucnu odstraní.

4.4 Dílčí závěr

Z výše uvedeného vyplývá, že fotbalové kluby, které jsou lépe finančně zajištěny, věnují bezpečnosti diváků náležitou pozornost. Na pořadatelskou službu najímají kvalitní bezpečnostní agentury a investují do technického zabezpečení. U ostatních klubů, kde nemají potřebné prostředky na bezpečnostní zajištění, se potýkají s problémovými fanoušky více. Všechny kluby však více či méně řeší otázku jak předejít použití pyrotechniky na stadionu některými diváky. V této oblasti klubům nezbývá, než důsledně trestat takové diváky zákazem vstupu na stadiony a poznatky si navzájem pomocí evidencí předávat.

5 NÁVRHY OPTIMÁLNÍCH ŘEŠENÍ OCHRANY PROTI VANDALISMU

Po prostudování problematiky diváckého násilí doporučuji přijetí níže uvedených opatření, které mohou přispět k eliminaci nežádoucího chování výtržníků na stadionech. Uvedená doporučení se týkají hlavně činnosti profesionálních klubů. Jednotlivé doporučení jsem pro větší přehlednost zařadil do oblastí: Fotbalové kluby, Policie ČR a městská policie, SBS a ostatní.

5.1 Fotbalové kluby

V rámci působnosti fotbalových klubů navrhuji přijmout uvedené opatření:

- Zavedení jednotného návštěvního řádu pro všechny kluby, a to minimálně v oblasti bezpečnosti, oprávnění pořadatelů a jejich jednotného označení. (Lze např. srovnat návštěvní řády 1 FC Slovácko Uherské Hradiště a 1FK Příbram v příloze č. 3 a č. 4)
- Neumožnění využívání oficiálních klubových stránek v rámci internetu „ULTRAS“ fanouškům, kteří nerespektují návštěvní řády fotbalových klubů.
- Zavedení povinnosti klubům vést evidenci potrestaných fanoušků a předávání údajů na FA ČR a Policii ČR.
- Zavedení evidence trestaných fanoušků v rámci evropských zemí. Všechny profesionální fotbalové kluby by předávaly svým vrcholným orgánům ve vlastní zemi údaje o trestaných fanoušcích a ty by dále předaly údaje do celoevropské evidence. Tato celoevropská evidence by při mezistátních utkáních předávala data o zájmových osobách do příslušných zemí.
- Zavedení povinnosti klubů vždy ztotožnit osobu, která poruší návštěvní řád, (např. i tím, že se pokusí na stadion propašovat zakázané předměty) včetně pořízení biometrických znaků a předání do centrální evidence FA ČR.
- Zavedení manuálu provádění vstupních kontrol, který by byl závazný pro všechny ligové fotbalové kluby.
- Zavedení omezení prodeje alkoholu (pivo) na stadionech, včetně úplného zákazu požívání alkoholu na tribunách.
- Zavedení povinnosti absolvování pravidelného školení a přezkušování pořadatelské služby včetně odpovědných bezpečnostních pracovníků klubů.

- Zavedení povinnosti adresného prodeje vstupenek min. pro fanoušky hostujícího klubu.
- Zavedení povinnosti zvýšení kapacity sektorů fanoušků hostů. Tyto musí být tak prostorné, aby mohly pojmout předpokládanou návštěvu hostujících fanoušků. Hostující fanoušci se nesmí dostat mimo určený sektor. To znamená, že při naplnění kapacity určeného sektoru nesmí klub prodat lístky těmto fanouškům do dalších sektorů.
- Zavedení jednotného návštěvního řádu včetně ustanovení o tom, že pořadatel má právo požadovat po divákovi, aby na požádání předložil svůj občanský průkaz, ale i podrobení se pořízení fotografie jeho obličeje s právem takto zjištěné údaje systematicky využívat v případech porušení návštěvního řádu.
- Zavedení povinnosti pořadatele utkání vyžádat si souhlas s přijatými bezpečnostními opatřeními před každým utkáním od zástupce Policie ČR. Bez jeho souhlasu by nebylo možné utkání zahájit.

Na základě výše uvedeného lze říci, že FA ČR má dostatečné možnosti, aby většinu doporučení uskutečnila z vlastní vůle.

5.2 Policie ČR

V rámci působnosti Policie ČR doporučuji přijmout jako opatření zavedení povinnosti Policie ČR vydávat závazné stanovisko k bezpečnosti stadionu v rámci licenčního řízení pro nadcházející období.

5.3 Městská policie

V rámci působnosti městské policie doporučuji zavést pravidelné školení městské policie k problematice diváckého násilí.

5.4 Soukromé bezpečnostní služby

V rámci působnosti SBS doporučuji přijmout uvedená opatření:

- Zavedení povinnosti získání speciální licence pro činnost SBS na sportovních utkáních. Získání této licence by bylo podmíněno podstoupením školení a vykonáním zkoušky. Bez této licence by SBS nesměla vykonávat činnost na stadionech. Získání licence by mělo omezenou časovou platnost.

- Zavedení povinnosti pracovníků SBS účastnit se pravidelného proškolení k problematice diváckého násilí a terorismu.
- Zavedení zvýšené právní ochrany pracovníků SBS při výkonu své činnosti.

5.5 Ostatní (legislativa)

- Zavedení trestní sankce zákazu návštěv sportovních utkání s platností na území celé České republiky, včetně zahraničního utkání příslušného celku.
- Zavedení dohledu včetně odpovídajících pravomocí nad fotbalovými kluby zvláštním orgánem příslušného ministerstva, který by zároveň uděloval sankce za neplnění povinností.

5.6 Dílčí závěr

Na základě výše uvedených doporučení pro jednotlivé subjekty je patrné, že nejvíce prostoru pro vylepšení své činnosti mají samotné fotbalové kluby. Je to dáno tím, že přenesení odpovědnosti za bezpečí diváků na stadionech na samotné kluby je záležitost poměrně nová a kluby si na novou situaci teprve zvykají. Je zřejmé, že řada nedostatků je zapříčiněna různými finančními možnostmi jednotlivých klubů. Avšak i ty kluby, které nemají odpovídající finanční zázemí, prokazují viditelnou snahu svoji situaci zlepšit.

Další možnosti, jak úspěšně potírat divácké násilí, existují na úseku platné právní úpravy. Je však potřebné ji plně využívat a zvláště systematicky pracovat na úseku ukládání trestů výtržníkům. (Příloha č. 1)

V neposlední řadě je jistě žádoucí soustavně zvyšovat odbornou kvalifikaci pořadatelských služeb a dosáhnout požadované autority před návštěvníky fotbalových utkání.

6 ČINNOST POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY A MĚSTSKÉ POLICIE V SOUVISLOSTI S POŘÁDANÝM FOTBALOVÝM UTKÁNÍM

Naprosto nepostradatelnou složkou při ochraně veřejného pořádku a majetku v souvislosti s pořádanými fotbalovými zápasy obzvláště při utkání nejvyšší fotbalové ligy je Policie ČR.

6.1 Policie České republiky

Policie České republiky (Policie ČR) je ozbrojený bezpečnostní sbor, který v oblasti boje proti diváckému násilí zastává nejvýznamnější roli. Disponuje rozsáhlými povinnostmi a pravomocemi a její role je nezastupitelná. Řídí se zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Mezi nejvýznamnější oprávnění, které Policie ČR může využít při své činnosti v zásahu proti divákům, je použití těchto donucovacích prostředků:

„a) hmaty, chvaty, údery a kopy,

b) slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,

c) obušek a jiný úderný prostředek,

d) vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,

e) vrhací prostředek, který nemá povahu zbraně podle § 56 odst. 5,

h) vytlačování štítem,

i) vytlačování koněm,

j) služební pes,

k) vodní stříkač,

l) zásahová výbuška,

m) úder střelnou zbraní,

n) hrozba namířenou střelnou zbraní,

o) varovný výstřel,

p) pouta,

q) prostředek k zamezení prostorové orientace. “ [23]

Zvláště vodní stříkač obecněji známý jako vodní dělo je velmi účinný prostředek.

Při konání utkání nejvyšší fotbalové ligy, zvláště při konání vytipovaných rizikových utkání, se na zajištění pořádku a bezpečnosti zpravidla podílí všechny složky Policie ČR. Vykonává monitoring pohybu fanoušků po městě, dohlíží na bezpečnost a plynulost dopravy, dodržování pořádku a bezpečnosti v ulicích a na nádraží. V činnosti jsou rovněž zapojeni policisté z oddělení doprovodu vlaků, kteří zajišťují přesuny fanoušků na utkání a zpět. Další příslušníci Policie ČR se pak podílejí na zajištění bezproblémového přesunu fanoušků z nádraží na stadion a zpět. Pro případ mimořádných událostí je připraven policejní vrtulník, který monitoruje situace ze vzduchu a Speciální pořádková jednotka.

V případě, že bezpečnost a pořádek na stadionu je narušen tak závažným způsobem, že se pro pořadatele stala nezvladatelnou, musí pořadatel výslovně požádat Policii ČR, aby zakročila. Daný zákrok následně provedou příslušníci Policie ČR, kteří se podílejí na bezpečnostním opatření.

Samozřejmostí je sběr a vyhodnocování informací před utkáním týkající se fanoušků chystajících se navštívit fotbalové utkání a předávání těchto informací na bezpečnostních poradách zástupcům fotbalového klubu a zástupci městské policie.

6.1.1 Antikonfliktní tým

Moderním prvkem v řadách Policie ČR jsou členové antikonfliktního týmu, kteří se rovněž podílejí na bezpečnostním opatření. Tito příslušníci jsou vybíráni z policejních řad. Jejich hlavní náplní je zmírňovat napětí při hromadných akcích. Bývají nasazeni již v dopravních prostředcích přepravujících fanoušky na utkání nebo jsou přítomni přímo v průvodech fanoušků. Pohybují se v civilním oděvu a jsou podřízeni veliteli bezpečnostního opatření. Samozřejmě jsou pro tuto činnost speciálně vyškoleni a vycvičeni.

Jejich úkolem je tedy na různých akcích předcházet agresivním projevům osob prostřednictvím komunikace. Vysvětlují veřejnosti, jaký je smysl a účel prováděných opatření ze strany Policie ČR. Diskutují s nimi o aktuálních problémech a upozorňují přítomné osoby na povinnost Policie ČR zasáhnout v případě protiprávního jednání.

6.1.2 Spotteři

Za velmi důležitou součást bezpečnostních opatření považují rovněž spottery. Význam slova spotter se dá vyložit jako „pozorovatel“. Jsou to specialisté na divácké násilí. Jsou

jimi policisté z řad kriminální policie, kteří se v civilu pohybují mezi zájmovými skupinami osob. Základem jejich činnosti je sledování problémových fanoušků a jejich doprovázení na fotbalová utkání. Jejich činnost je výrazně preventivní, neboť díky osobní znalosti těchto osob mohou jejich činnost korigovat nebo alespoň odhadovat jejich vývoj. O svých poznatcích pak informují ostatní složky policie, což může ovlivnit celý koncept bezpečnostního opatření. Je samozřejmostí, že by neměli chybět na žádné tribuně stadionu a že jejich činnost je organizována i v případech zahraničních utkání.

6.1.3 Speciální pořádková jednotka Policie ČR

Nepostradatelnou jednotkou při zajišťování bezpečnosti a pořádku v souvislosti s konáním rizikových zápasů je nepochybně Speciální pořádková jednotka Policie ČR (SPJ). Tato jednotka je organizačně zařazena v odboru služby pořádkové policie a působí pod jednotným velením. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti, provádí bezpečnostní opatření k jeho obnově, byl-li závažným způsobem narušen.

Policie ČR rovněž začala uplatňovat nové přístupy v souvislosti s diváckým násilím. Jedním z nich je zásada „**low profile policing**“, což znamená neprovokující monitoring. Policie tedy vystupuje na veřejnosti v takovém počtu a takové výstroji, aby u lidí nevzbuzovala negativní emoce a nedeklarovala očekávání střetu. Dále se jedná o systém **3D – dialog, deescalace a důrazný zákrok**. Dialog má za úkol vést pořadatel, antikonfliktní týmy mají za úkol situaci uklidnit (deescalace) a pokud ani toto nevede k úspěchu, provedou těžko oděnci důrazný zákrok.

6.2 Městská policie

Jednou ze složek, podílejících se na přípravách na sportovní utkání, je městská policie v místě, kde utkání proběhne. Účastní se příprav a organizačních porad před utkáním společně s policií ČR a řídí se jejími pokyny. Při své činnosti postupuje dle zákona o obecní policii (zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii).

„Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce2) a plní další úkoly, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon.

Obecní policie spolupracuje v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem s Policií České republiky (dále jen „policie“), státními orgány a orgány územních samosprávných celků.

Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona

- a) přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,*
 - b) dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,*
 - c) dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,*
 - d) se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,*
 - e) se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,*
 - f) se podílí na prevenci kriminality v obci,*
 - g) provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích⁵⁾ v obci,*
 - h) odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce,*
- Strážník není povinen provést zákrok nebo úkon k plnění úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona, jestliže*
- b) k jeho provedení nebyl odborně vyškolen ani vycvičen a povaha zákroku takové odborné vyškolení nebo vycvičení vyžaduje, nebo*
 - c) je zřejmé, že zákrok nebo úkon nemůže úspěšně dokončit.*

Oprávnění strážníků

Strážník je mimo jiné oprávněn

- *požadovat vysvětlení*
- *požadovat prokázání totožnosti*
- *předvést osobu*
- *odebrat zbraň*
- *zakázat vstup na určená místa*
- *otevřít byt, nebo jiný uzavřený prostor*
- *odejmout věc*
- *použít donucovací prostředky.*

Donucovací prostředky je strážník oprávněn použít v zájmu ochrany bezpečnosti jiné osoby nebo své vlastní, majetku nebo k zabránění výtržnosti, rvačce nebo jinému jednání, jímž je vážně narušován veřejný pořádek.“[24]

Městské policie se v souvislosti s konáním fotbalového utkání soustředí na dohled nad dodržováním veřejného pořádku mimo stadion. Jedná se např. o monitoring fanoušků pomocí městského dohledového kamerového systému. Poznatky ohledně pohybu fanoušků, jejich počty či různé projevy v chování ihned předávají příslušníkům Policie ČR. Důležitá je rovněž již samotná přítomnost strážníků v ulicích. Preventivně působí na potenciální výtržníky, usměrňuje jejich chování a v případech narušení veřejného pořádku či jiného protiprávního jednání ihned zasahují. Často rovněž vypomáhají Policii ČR při regulaci dopravy v okolí stadionu.

Pokud dojde k situaci, kdy je nutné využít městskou policii ke společnému zásahu proti větší skupině fanoušků, řídí se městská policie pokyny velitele zásahu, kterým je zpravidla příslušník Policie ČR. Městská policie provádí např. úkony předvedení osoby ke zjištění totožnosti a využití dalších oprávnění dle zákona o obecní policii.

6.3 Dílčí závěr

Je nepochybné, že Policie ČR disponuje nejen největšími pravomocemi, ale také odborníky a specialisty, které jiné bezpečnostní složky nemají. Jejich úloha při eliminaci diváckého násilí je stěžejní. Je také zřejmé, že k diváckému násilí dochází již před branami stadionů. Zde je veškeré břemeno naloženo na Policii ČR. Svým dílem dle možností jim pomáhá i městská policie. V menších městech však početní stavy strážníků jsou mnohdy nedostačující na větší policejní opatření. Nastolený veřejný požadavek, aby veškeré dění na stadionu klub zabezpečoval vlastními silami a Policie ČR spolu s městskou policií dohlížela na dodržování veřejného pořádku vně stadionu, je jediné správné.

7 MOŽNOSTI ZÁSAHU PRACOVNÍKY SOUKROMÉ BEZPEČNOSTÍ SLUŽBY NA STADIONU

7.1 Postavení soukromých bezpečnostních služeb

V současné době soukromé bezpečnostní služby (SBS) tvoří základní pilíř ochrany majetku a bezpečnosti osob na stadionech. Fotbalové kluby si čím dál více uvědomují, že zabezpečovat ochranu majetku a bezpečí osob na stadionu pomocí vlastní pořadatelské služby složené z dobrovolníků a jiných amatérů nepřináší požadovaný efekt. Z tohoto důvodu na pořadatelskou činnost při sportovních utkáních angažují soukromé bezpečnostní služby (agentury), jejichž profesionalita je na mnohem vyšší úrovni a jsou schopny plnit zadání a cíle stanovené sportovním klubem.

Pro SBS platí že:

- *„Jsou jedním z výrazných a dynamicky se rozvíjejících prvků bezpečnosti v širším slova smyslu při ochraně majetku, zdraví a života osob.*
- *Omezují vznik škod a minimalizují dopad škodlivého jednání.*
- *Jsou dobrou prevencí nejen v boji s kriminalitou, ale jsou preventivní složkou v rámci nejširšího páčání protiprávních jednání (zločinnosti).*

Úloha soukromých bezpečnostních služeb je úlohou podnikatelského subjektu se všemi právy a povinnostmi, které jim ukládá hospodářský zákoník, občanský zákoník, zákoník práce, trestní zákon a další právní normy. Jde tedy o výkon soukromé bezpečnostní činnosti realizovaný v souladu s koncesní listinou k zajištění ochrany osob a majetku a dalších bezpečnostních zájmů, a to na obchodním, smluvním základě.“[25]

Zde je potřeba zdůraznit, že pracovníci SBS při výkonu své činnosti nemají větší pravomoci než řadový občan. Právní řád České republiky jim nepřiznává žádná zvláštní oprávnění a ani povinnosti. Pokud však plní svoji úlohu na stadionu při zajišťování veřejného pořádku, vychází ze svého hlavního oprávnění, a to z návštěvního řádu stanoveného klubem. Zde jsou pracovníci oprávněni vynucovat dodržování pravidel dané tímto řádem (oprávnění prohlídek osob, oděvu, zavazadel, vyvedení osoby z prostoru atd.). V případě neočekávaných situací, na které návštěvní řád nepamatuje, využívá oprávnění řadového občana dané mu platnými zákony. V činnosti soukromých bezpečnostních služeb se jedná hlavně o zá-

kony č. 40/2009 Sb., trestní zákoník a č. 141/1961 Sb., zákon o trestním řízení soudním (trestní řád), oba ve znění změn a doplňků.

7.2 Hlavní činnosti soukromé bezpečnostní služby na stadionu:

- Prohlídka stadionu před utkáním.
- Prohlídka diváků a jejich kontrola při vstupu a odchodu.
- Poskytování všech informací ohledně diváků Policii ČR.
- Zabránění vstupu diváků do nepovolených prostor.
- Předcházení všem situacím ohrožujících veřejný pořádek.
- Provádění všech nezbytných zákroků a využití všech svých oprávnění vůči divákům před případným zásahem Policie ČR.

7.3 Nejvýznamnější oprávnění soukromé bezpečnostní služby

Jak je uvedeno výše, pracovníci soukromé bezpečnostní služby při své činnosti využívají oprávnění daných ponejvíce trestním zákonem a trestním řádem. Mezi ty nejdůležitější patří oprávnění zadržet osobu.

7.3.1 Zadržení osoby

§ 76 odst. 2 trestního řádu

„Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.“ [26]

Z výše uvedeného ustanovení vyplývá, že za určených podmínek může omezit osobu na osobní svobodě kdokoli, tedy i pracovník soukromé bezpečnostní služby.

Reálné využití takového oprávnění v praxi (zvláště při sportovním utkání) však vyžaduje nejen fyzickou zdatnost pracovníka, ale schopnost správně posoudit a vyhodnotit jednání pachatele. I když k využití tohoto oprávnění postačí, když se pracovník domnívá, že dochází k páčání trestné činnosti, je nezbytně nutné uvedené ustanovení dobře znát, rozumět

mu a řídit se jím. Případné excesy (překročení ustanovení) při zásahu mohou mít naopak následky ve formě trestního postihu zasahujícího pracovníka.

Dalším významným ustanovením je institut krajní nouze.

7.3.2 Krajní nouze

§ 28 trestního zákoníku

„(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“[13]

Uvedené ustanovení je další z řady oprávnění využitelné pracovníky bezpečnostní služby. Podstatným prvkem tohoto ustanovení je to, že ho může využít každá osoba, tedy i pořadatel či pracovník SBS. Jedná se tedy o oprávnění zasáhnout do něčích práv, aniž by byl za to trestně postihnutý. Důležitým bodem je, že se musí jednat o odvrácení přímo hrozícího nebezpečí zájmu chráněného trestním zákonem a že nebezpečí nešlo za daných okolností odvrátit jinak.

V praxi se tedy může jednat o nebezpečí hrozící z havárie, nehody, přírodní katastrofy, napadení zvířetem atd. Nejedná se však o případy napadení člověkem či útok poštvaného zvířete.

K vybočení z mezí tohoto ustanovení však může dojít při nesplnění uvedených podmínek anebo se ho dopustí osoba, která je povinna nebezpečí snášet. To jsou např. příslušníci Policie ČR či hasiči.

7.3.3 Nutná obrana

§ 29 trestního zákoníku

„(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útokem na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“[13]

Ustanovení o nutné obraně je nejvýznamnější ustanovení trestního zákoníku, dle kterého pracovník SBS může zakročit proti divákovi sportovního utkání. V praxi se bude jednat o případy, kdy divák např. ničí majetek klubu, případně ohrožuje či útočí na jiné osoby.

K vybočení z mezí tohoto ustanovení může dojít v případě, že obrana byla **zcela zjevně** nepřiměřená způsobu útoku nebo k obraně došlo v čase, kdy útok netrval (útok již skončil) nebo už nehrozil. Takové jednání by se dalo posuzovat jako útok (oplácení) ze strany pracovníka SBS.

Reálně tak pracovník SBS může použít takové prostředky obrany, které jsou účinnější než zbraně protivníka. Opět je ale nutné dbát na to, aby tato obrana nebyla **zcela zjevně** nepřiměřená. To znamená, že k obraně má pracovník SBS použít takové prostředky, které přemohou protivníka a umožní mu dovést zákrok do zdárného konce.

Priměřenost nutné obrany je třeba posuzovat se zřetelem na všechny okolnosti případu. Není např. vybočením z mezí nutné obrany to, že napadený se bránil se zbraní proti útočnickovi, který byl beze zbraně, avšak byl věkově mladší, fyzicky zdatný a známý svojí nekontrolovatelnou agresivitou.

Uvedená problematika je rovněž upravena v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů.

§ 2 Pojem přestupku

„(1) Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

(2) Přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací

a) přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo

b) nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.“ [14]

K tomuto ustanovení se vztahují stejné podmínky jako k výše citovanému ustanovení o krajní nouzi a nutné obraně.

Ze shora uvedeného je zřejmé, že jakýkoliv zásah na stadionu vyžaduje odbornou přípravu a zkušenosti. Mimo nezbytné odborné a fyzické přípravy je třeba klást velký důraz na výběr psychicky odolných jedinců, kteří obstojí při konfrontaci s mnohdy velkými skupinami agresivních fanoušků. Je třeba si uvědomovat, že členové SBS nejsou nijak zvlášť legislativně chráněni, tzn., že nepoživají např. ochrany úřední osoby dle § 76 trestního zákoníku. Tato skutečnost je fanouškům dobře známa, a proto mnohdy nemají z příslušníků bezpečnostních služeb žádoucí respekt.

Jedním z možných řešení, jak dosáhnout zkvalitnění činnosti pořadatele a SBS, by bylo zavedení tzv. licencované pořadatelské služby. Členové pořadatelské služby by povinně procházeli intenzivním tréninkem dovedností v oblasti komunikace, znalosti práva, práce s davem či psychologických dovedností. Pak by se již neměly stávat konkrétní případy, kdy člen pořadatelské služby záměrně provokoval fanoušky hostujícího celku nebo vhozenou zapálenou světlici na hrací plochu vzal a vhodil zpět na tribunu mezi diváky.

7.4 Dotazník

Pro přesnější zjištění odborné způsobilosti a pracovních postupů jsem provedl šetření pomocí anonymního dotazníku u deseti příslušníků SBS B.D.SAFE, s.r.o.

Odpovědi byly pouze ANO – NE, pouze otázky č. 12 a 13 bylo možné volně odpovědět.

Otázka

Odpověď

1. Jste stálým zaměstnancem BA?

10 osob NE

2. Je Váš věk více než 40 let?

10 osob NE

3. Máte vzdělání či výcvik v oboru bezpečnostních služeb?

10 osob ANO

4. Podílíte se na činnosti pořadatelské služby při fotbalových utkáních?

10 osob ANO

5. Absolvujete pravidelná školení či praktický výcvik týkající se diváckého násilí?

10 osob ANO

6. Pokud ano, považujete tato školení a výcvik za dostatečné?

9 osob ANO

7. Považujete Vaši osobní výbavu ochrannými a jinými technickými prostředky za dostatečnou (přilba, chrániče, osobní kamera atd.)

9 osob ANO

8. Zúčastňujete se před každým fotbalovým utkáním teoretické či jiné přípravy na toto utkání?

10 osob ANO

9. Znáte vždy podrobně Vaše povinnosti při plnění úkolů?

10 osob ANO

10. Znáte dokonale ustanovení trestního zákoníku a trestního řádu dotýkající se Vaší činnosti?

10 osob ANO

11. Jste toho názoru, že oprávnění členů pořadatelské služby jsou dostatečná?

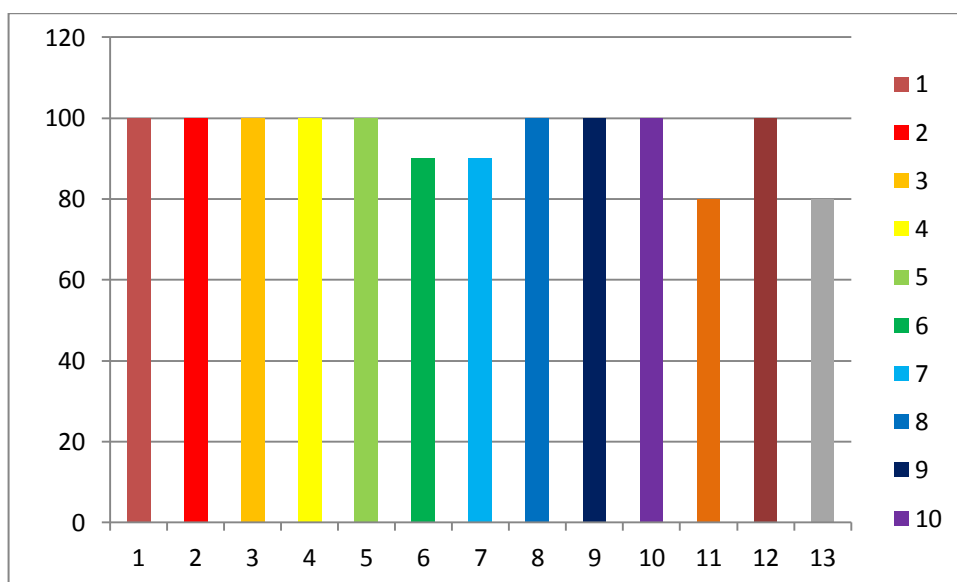
8 osob ANO

12. Setkáváte se s fyzickým a slovním napadáním Vaší osoby ze strany diváků?

10 osob ANO.

13. Požadoval byste zvýšenou právní ochranu?

8 osob ANO.

Graf 5. Vyhodnocení dotazníku SBS.

1. Jste stálým zaměstnancem SBS?

2. Je Váš věk více než 40 let?

3. Máte vzdělání či výcvik v oboru bezpečnostních služeb?

4. Podílíte se na činnosti pořadatelské služby při fotbalových utkáních?

5. Absolvujete pravidelná školení či praktický výcvik týkající se diváckého násilí?

6. Pokud ano, považujete tato školení a výcvik za dostatečné?

7. Považujete Vaši osobní výbavu ochrannými a jinými technickými prostředky za dostatečnou (přilba, chrániče, osobní kamera atd.)

8. Zúčastňujete se před každým fotbalovým utkáním teoretické či jiné přípravy na toto utkání?

9. *Znáte vždy podrobně Vaše povinnosti při plnění úkolů?*
10. *Znáte dokonale ustanovení trestního zákoníku a trestního řádu dotýkající se Vaší činnosti?*
11. *Jste toho názoru, že oprávnění členů pořadatelské služby jsou dostatečná?*
12. *Setkáváte se s fyzickým a slovním napadáním vaší osoby ze strany diváků?*
13. *Požadoval byste nějakou změnu v legislativě?*

Z výpovědí pracovníků SBS vyplynulo, že tito mají odpovídající vzdělání pro činnost v soukromých bezpečnostních službách, jsou pro svoji práci vybaveni teoretickými znalostmi a taktéž i odpovídajícím technickým zabezpečením. Většina se vyslovila kladně i k zavedení zvýšené právní ochrany, neboť jsou ze strany diváků jak slovně, tak i fyzicky napadáni.

7.5 Rozhovor

Z důvodu zjištění informací o odborných kvalitách a připravenosti čelit diváckému násilí, jsem položil několik otázek **Robertu Bartysovi, který je společníkem SBS B.D.SAFE, s.r.o. a bezpečnostním pracovníkem klubu 1 FC SLOVÁCKO.**

Uvedenou SBS jsem si vybral z důvodu, že tato má značné zkušenosti s výkonem pořadatelské služby na stadionech, přičemž svoji profesionalitu prokázala při zajišťování výkonu pořadatelské služby při utkáních mistrovství Evropy hráčů do 21 let konaném v Uherském Hradišti v roce 2015.

Tento řízený rozhovor měl za cíl zjistit odbornou a praktickou připravenost SBS provádějící pořadatelskou službu na ligových stadionech. Rovněž bylo záměrem zjistit klady a zápory této činnosti. V neposlední řadě bylo cílem i zjištění, která nová opatření by pomohla zkvalitnit činnost pořadatelské služby.

Otázka

Odpověď

1. **Jakou dobu se Vaše agentura zabývá činností pořadatelské služby na fotbalových stadionech a na jaké úrovni?**

10 let na různých fotbalových stadionech.

2. **Na jakém právním základu provádíte tuto činnost?**

Jsem s.r.o. dle živnostenského zákona.

3. **Máte vzdělání v bezpečnostním oboru?**

Jsem bývalý příslušník Policie ČR.

4. **Absolvujete speciální školení k problematice diváckého násilí? (kde a kým)**

Absolvoval jsem organizované školení pořádané FA ČR a Policií ČR v Hradci Králové zaměřené na fotbalovou problematiku.

5. Absolvují Vaši zaměstnanci podobné školení?

Každý pracovník má profesní kvalifikaci strážného získanou u akreditované agentury za dohledu Ministerstva vnitra. Rovněž absolvují klasické školení minimálně jednou ročně, prováděné společně s JUDr. Antonínem Blažkem.

6. Jakým způsobem si vybíráte své zaměstnance? Musí splňovat požadavky např. na fyzickou a psychickou kondici?

Především musí být pracovník psychicky odolný. Lidi si vytipujeme a pak zkoušíme v různých zátěžových pozicích a situacích. Své lidi známe dlouhodobě a máme je prověřené.

7. Jaké konkrétní úkoly plníte na fotbalových stadionech? Co je Vaší povinností?

Naším hlavním a zásadním úkolem je dohled nad dodržení návštěvního řádu včetně kontrol diváků na vstupech na stadion a ochrana bezpečnosti diváků a majetku.

8. Kolik členů Vaší bezpečnostní agentury se podílí na běžném a kolik na rizikovém utkání?

Na bezproblémovém utkání je to od 20 lidí. Na rizikových zápasech až 100 lidí.

9. Provádíte přípravu před utkáním - pokud ano, jak probíhá?

Před každým zápasem je porada a rozdělování úkolů. Probíráme zjištěné informace od Policie ČR o fanoušcích, jejich složení, požívání alkoholu atd.

10. Uplatňujete např. metodu brainstormingu?

Ano, každý má možnost se k akci vyjádřit a uplatnit své poznatky a podávat návrhy na vylepšení činnosti. Například na základě zkušeností jsme přistoupili k vyzouvání fanoušků a prohlížení obuvi.

11. Zpracováváte plán úkolů jednotlivých členů na určených pozicích?

Samozřejmě ano. Tito lidé pracují stabilně na svých určených pozicích. Na každém stanovišti je určen velitel, který odpovídá za svůj úsek – stanoviště.

12. Jaké konkrétní pozice jsou určeny a co je jejich náplní?

Nejrizikovější je brána hostů a dohled nad dodržení návštěvního řádu. Náročná je práce i na bráně domácích, kudy prochází velké množství osob. Dále je to dohled nad prostory, kudy vedou únikové cesty. Taky je 10 pracovníků na hrací ploše, kteří strážejí únikové brány a zároveň hlídají, aby se nějaký divák nedostal na hrací plochu.

13. Jak probíhá komunikace při utkání mezi Vámi a členy?

Pomocí klasických radiostanicí.

14. S jakými projevy chuligánství se nejčastěji setkáváte?

Na vstupech na stadion nás opilé osoby, které odmítneme vpustit, slovně i fyzicky napadají. Pak je to samozřejmě používání pyrotechniky. Podpalování zařízení stadionu, vlajek či šálů soupeře. Problém je, že některé pyrotechnické výrobky jsou tak drobných rozměrů, že se je fanouškům daří ukryvat ve spodních součástech oděvů, uvnitř bot nebo dokonce jednotlivé součásti pyrotechniky pronesou zvlášť a následně ji třeba na WC zkompletují.

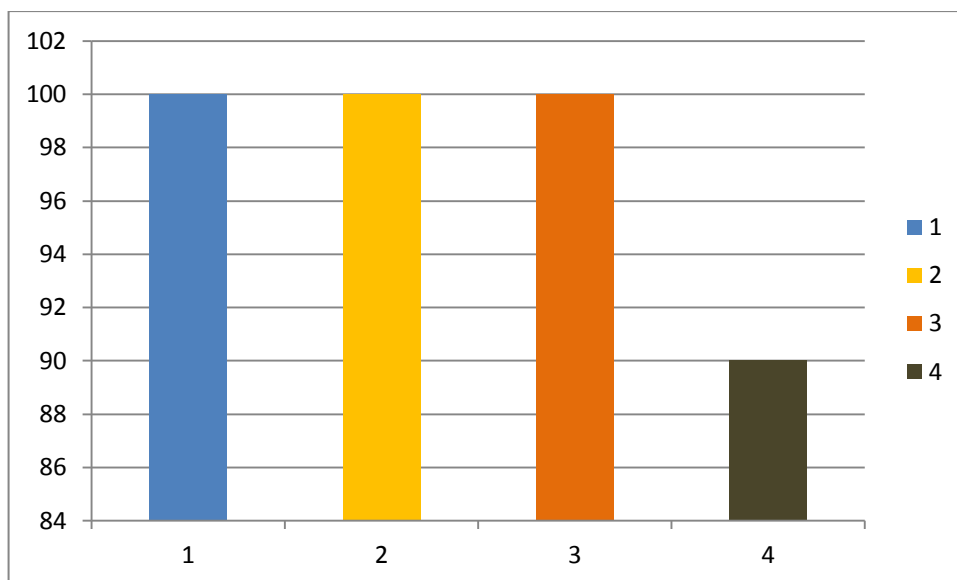
15. Co považujete za největší překážku při své činnosti?

Největší nedostatek vidím v tom, že příslušníci SBS nepožívají oproti běžným občanům žádné zvýšené ochrany. Diváci to samozřejmě dobře ví a zneužívají toho.

Slovně a fyzicky pracovníky napadají a jsou si vědomi, že v případě postihu by byli obviněni maximálně za přestupek. Takže bychom uvítali nějakou zvýšenou právní ochranu. Jinak nepotřebujeme žádné větší pravomoci či nějaké výhody. Další problém vidím v tom, že na FC Slovácko nevyužívá možnost ukládání zákazu vstupu. Proč se tak děje, nevím.

16. Co naopak považujete za největší přínos pro Vaši činnost?

Jednoznačně je to perfektní spolupráce s Policií ČR. Před každým zápasem se zúčastňuji bezpečnostní porady, kdy od Policie ČR získávám informace o fanoušcích a další údaje. Taky dobře spolupracuji s bezpečnostními pracovníky některých dalších klubů. Kladně hodnotím viditelnou přítomnost Policie ČR před stadionem. Pak je to vynikající moderní kamerový systém, který je instalován na stadionu 1 FC Slovácko, a v neposlední řadě musím poukázat na výborný nápad, který asi vzešel od Policie ČR. Jedná se o to, že při vytipovaných utkáních je divák při vstupu na stadion (příznivec hostujícího celku) požádán o prokázání totožnosti. Toto se provede tak, že divák svůj občanský průkaz přiloží do blízkosti svého obličeje, který je vyfocen i s jeho občanským průkazem a uložen v databázi. To má za následek, že případný výtržník ztrácí svoji anonymitu již při vstupu na stadion. Z toho důvodu pak pravděpodobně odstoupí od svého případného záměru tropit výtržnosti. Samozřejmě, že v případě potřeby slouží tato databáze za využití kamerového systému na stadionu k rychlé identifikaci zájmové osoby. Nesmím zapomenout taky na to, že jsou velmi důležité uzavřené sektory pro příznivce hostů. Podmínkou je ale jejich pevné ohrazení odolné proti přelezení, povalení nebo protržení, což ne na všech stadionech se dá považovat za splněné.

Graf 6. Vyhodnocení rozhvoru.

Sloupec č. 1. Odbornost

Sloupec č. 2. Přípravenost

Sloupec č. 3. Útoky ze strany diváků

Sloupec č. 4. Legislativa

Z uskutečněného rozhvoru je patrné, že majitel SBS splňuje požadavek na odbornou způsobilost a v dostatečné míře připravuje své pracovníky na utkání. Z důvodu útoků na své zaměstnance ze strany diváků spatřuje částečné nedostatky v legislativě.

Ze zjištěných odpovědí zaměstnanců SBS a spolumajitele SBS lze vyvodit závěr, že se vzájemně shodují v otázce odborné připravenosti. Rovněž se shodují v absolvování dostatečné přípravy před utkáním. Stejně vidí i jistý nedostatek v současné legislativě, která je dostatečně nechrání před útoky některých diváků.

7.6 Zásah na stadionu

Mezi nejčastější prohřešky v rámci diváckého násilí je zapalování světlic a vrhání předmětů na hrací plochu. V takovém případě příslušníci SBS vyvedou pachatele ze stadionu a předají Příslušníkům Policie ČR ke ztotožnění a dalšímu opatření.

V některých případech však může dojít k situaci, že pachatel odmítne dobrovolně opustit stadion. V tom případě příslušníci SBS vyhodnotí situaci a dle míry závažnosti protiprávního jednání zváží využití některého z výše uvedených institutů (např. zadržení osoby), popř. přivolání posil ze svých řad, aby mohli zásah úspěšně dokončit.

V nejzávažnějších případech narušování veřejného pořádku větší skupinou lidí SBS již nezasahuje, jestliže vyhodnotí, že by zásah úspěšně nedokončila. Požádá proto o zásah Policii ČR, které poskytuje součinnost a řídí se pokyny velitele zásahu.

Jednou z důležitých činností, které jsou svěřeny SBS na stadionu, je jejich bezprostřední přítomnost a možnost okamžitého zásahu proti nedovolenému jednání. Často jsou přímo přítomni v kotli fanoušků a pokusům o např. zapálení světlice či transparentu mohou zabránit v samotném zárodku, např. odebráním věci - pyrotechniky.

Je zřejmé, že úspěšné provedení jakéhokoli zásahu proti fanouškům, zvláště na tribunách, vyžaduje pečlivé a rychlé posouzení situace a následně velmi dobré zvládnutí taktických pokynů. Nebezpečí, že SBS svým zásahem situaci ještě zhorší a násilí bude eskalovat, je mimořádně velké. Z tohoto důvodu SBS může zvolit postup, kdy se proti pachateli nezasáhne okamžitě na tribuně, ale zákrok se provede až po skončení utkání tím způsobem, že při odchodu ze stadionu je pachatel SBS kontaktován a ihned předán Policii ČR ke zjištění totožnosti a dalšímu opatření. Po celou dobu od spáchání jednání až po předání Policii ČR je pachatel monitorován kamerovým systémem, příslušníky SBS, případně utajenou osobou v civilním oděvu. Další možností je vyzvat diváka, aby dobrovolně opustil tribunu a dostavil se na určené místo na stadionu. To lze provést pomocí hlasatele a ozvučení příslušného sektoru případně příslušníkem Policie ČR.

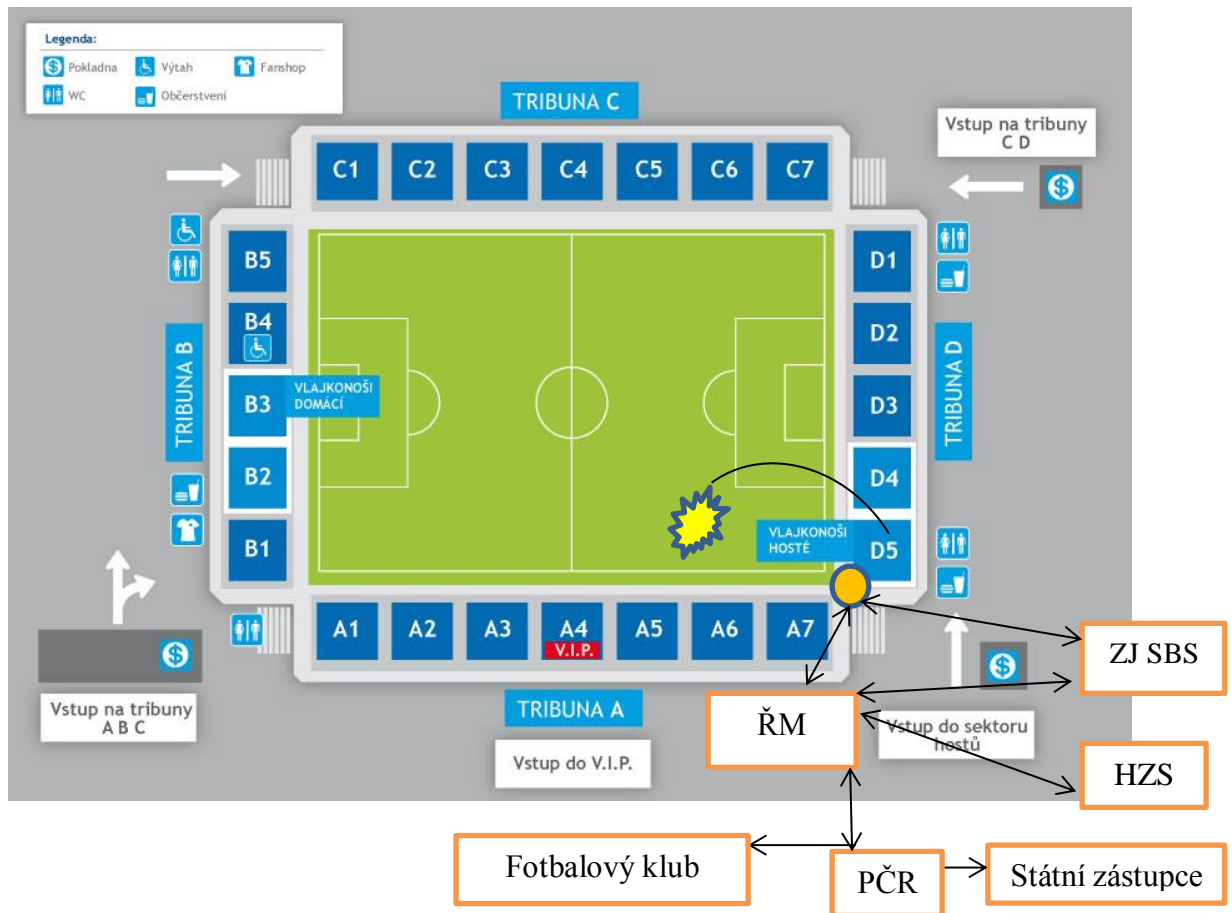
Při zásahu příslušníkem SBS je velmi vhodné používat osobní monitorovací kamery. Veškeré jednání osob i samotného příslušníka SBS je tím zaznamenáno, což následně může sloužit k dokumentaci protiprávního jednání a způsobu zákroku příslušníka SBS.

Obr. 18. Osobní kamery.[27]

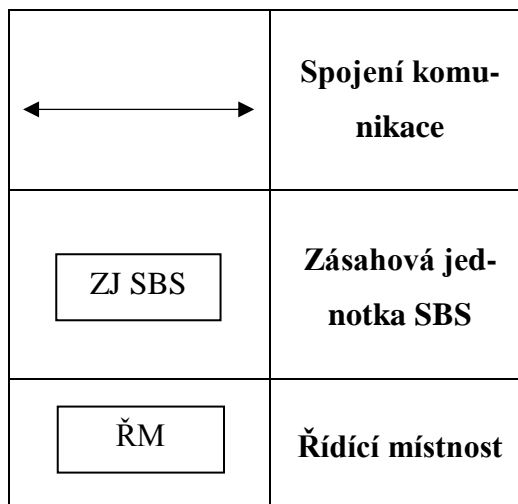
Obr. 19. Zásah bezpečnostní agentury.[28]

Obr. 20. Plánek stadionu a náčrt činnosti SBS.[29]

Doplňené symboly: autor

Grafická značka	Význam
	Policie ČR
	Hasičský záchranný sbor
	Místo výbuchu
	Člen pořadatelské služby

Řídící místnost: Bezprostředně sousedí s hlasatelnou, ve které se nachází kamerový systém včetně pracovníka obsluhy. Dále je přítomen zástupce fotbalového klubu, zástupce Policie ČR a zástupce obce (zástupce městské policie).

Legenda:

Při vhození pyrotechniky na plochu okamžitě člen SBS přítomný na ploše informuje řídicí místnost. Hlavní rozhodčí přeruší utkání. Řídící místnost situaci monitoruje a dává pokyn HZS, aby pyrotechniku odstranil. Příslušník HZS vybíhá na místo a pyrotechniku odstraní. Řídící místnost dle situace rozhoduje o dalším postupu. V případě menší návštěvnosti může dát pokyn ZJ SBS, aby osobu, která vhodila pyrotechniku na hrací plochu, zajistila a vyvedla ze stadionu. Po shodě s členem SBS přítomným na hrací ploše ohledně konkretizace zájmové osoby udává popis osoby včetně sektoru a přesného místa, kde se osoba nachází. Obsluha kamerového systému detailně monitoruje situaci. Situaci z hrací plochy rovněž sleduje člen SBS a předává potřebné informace ZJ SBS. Členové ZJ SBS vejdou na tribunu a zájmovou osobu vyvádí k východu ze stadionu. Tam jej přebírá PČR a odvádí osobu ke ztotožnění. Následně předá osobu státnímu zástupci, který rozhodne o dalším postupu.

V případě velkých stadionů a velké návštěvnosti, kdy není možný zásah na stadionu z důvodů obav před eskalací násilí, se zájmová osoba sleduje kamerovým systémem. Pořídí se záznam její obličeje a porovná se s daty uloženými v databázi. Následně je osoba zadržena při odchodu ze stadionu a předána Policii ČR. V takových případech hrají velmi důležitou úlohu policejní spotteři, kteří zájmovou osobu sledují a potřebné informace o jejím pohybu předávají kolegům. Napomáhají tak snadnějšímu zadržení osoby při odchodu

ze stadionu. Hlasatel upozorňuje diváky v sektoru D5, že v případě opakování porušení návštěvního řádu bude celý sektor vyklizen. Hlavní rozhodčí dává pokyn k pokračování zápasu. Osobní data ztotožněné osoby včetně fotografie obličeje Policie ČR následně předá fotbalovému klubu k zanesení do databáze a potrestání dle návštěvního řádu.

V minulosti se již osvědčil postup, kdy při vysoce rizikových utkáních byl na stadionu nebo v jeho dosahu přítomen státní zástupce a soudce, kteří mohli zadrženého pachatele jednání ihned obvinít z trestného činu a odsoudit. Rychlost takového potrestání měl významný preventivní účinek na potencionální pachatele diváckého násilí.

Je nutné zdůraznit, že každý zásah vyžaduje důkladné posouzení situace. Mnohdy se jedná se o velmi krizový stav, jehož zvládnutí vyžaduje vysoké odborné zkušenosti všech zasahujících. Necitlivý zásah může způsobit eskalaci násilí. Právě tak může dojít k panickému jednání lidí, které vyvolá tlačenicí u východů. To může mít za následek zranění osob, v nejhorším případě jejich ušlapání.

Z výše uvedených důvodů je na velitele zásahu kladeno, aby byl schopen rychle a správně rozhodnout o tom, jakým způsobem zásah provést. V takových situacích se projeví nepodcenění předchozí důsledné přípravy na utkání všech zúčastněných složek.

7.7 Dílčí závěr

Soukromé bezpečnostní služby jsou v současné době již nepostradatelnou součástí bezpečnostních opatření na fotbalových stadionech. Rovněž platná právní úprava poskytuje SBS dostatek možností k provádění zákroků a dalších opatření. Je však žádoucí reagovat na změny v oblasti chování fanoušků a vést např. diskusi o přijetí zvýšené právní ochrany příslušníků SBS při výkonu povolání jako „úřední osoby“, neboť příslušníci SBS chrání majetek a bezpečnost jiných osob. Dle § 127 odst. 1 písm. i) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, je úřední osobou fyzická osoba, která byla ustanovena lesní stráží, stráží přírody, mysliveckou stráží nebo rybářskou stráží. Lze říci, že pořadatel či pracovník SBS při výkonu činnosti na stadionu podobně jako výše uvedené osoby vykonávají veřejnou moc tím, že dohlížejí na dodržování zákonů a v případě jejich porušení činí kroky k nápravě. Jako úřední osoba by byl člen SBS nejen chráněn trestním zákoníkem před útoky diváků, ale také by měl zvláštní odpovědnost, např. v případě zneužití svého postavení.

Status úřední osoby při výkonu pořadatelské činnosti by byl přiznán jen těm pracovníkům SBS, kteří by získali odpovídající licenci udělenou Ministerstvem vnitra.

V neposlední řadě je nutné reagovat na vývoj diváckého násilí a zvyšujících se hrozeb teroristického útoku neustálým zvyšováním kvality profesní kvalifikace pracovníků SBS, a to nejlépe ve spolupráci s Policií ČR. Z mého pohledu vidím jako přínos tu skutečnost, že pracovníci SBS začali používat identifikační čísla. Po vzoru příslušníků Policie ČR i městské policie, kteří nosí viditelně svá služební čísla na oděvu, i pracovníci SBS, kteří ve většině případů rovněž nosí stejnokroj a někteří i přilby, jsou nyní označeni identifikačním číslem. Divák tak již nemá pocit, že by z důvodu utajení identity pracovník SBS vůči němu mohl zneužít svoje postavení. Divák si často na jednání pracovníka SBS nemohl účinně stěžovat z důvodu, že jej nemohl ani přesně označit.

Po prostudování této problematiky lze říci, že k úspěšnému vyřešení problému diváckého násilí je potřeba zapojení všech dotčených složek, počínaje menšími sportovními kluby přes kluby pracující na profesionální úrovni až po nejvyšší sportovní orgány a příslušná ministerstva.

V této části práce jsem zdokumentoval, že současná právní úprava obsahuje dostatečné nástroje k boji s diváckým násilím na stadionech a není potřeba ji nějakým zásadním způsobem měnit nebo přijímat zvláštní zákony. Je však nutné reagovat na vývoj uvedené problematiky a odpovídajícím způsobem právní předpisy novelizovat.

Dále jsem chtěl poukázat na skutečnost, že hlavním předpokladem úspěchu v boji proti diváckému násilí na stadionech je přenesení co největšího dílu odpovědnosti za zajištění bezpečnosti diváků na samotné kluby. Různá jednání, která pořadatel považuje za nebezpečná a nelze je posoudit jako trestný čin, případně přestupek, může řešit pořadatel v rámci svých oprávnění např. tak, že v budoucnu na stadion problémového diváka vůbec nepustí.

Lze říci, že lze sankcionovat pořadatele akce za nedostatečné přijetí opatření k zajištění bezpečnosti a pořádku na stadionu. Jedná se pravomoc Ministerstva vnitra ČR rozhodnout o tom, že konkrétní sportovní podnik se uskuteční bez účasti návštěvníků, a to až na dobu jednoho roku.

Častěji je pořadatel postihován pouze v rámci disciplinárního řízení dle interní legislativy FA ČR. K uložení sankcí dnes sice nedochází tak zřídka jako v minulosti, avšak výše uložených sankcí pro některé kluby nejsou natolik motivujícím faktorem, aby svoji činnost výrazně zkvalitnily. Někteří pořadatelé proto zajišťují jen nejnutnější minimum. Provádí se nedokonalé prohlídky osob při vstupu na stadion, vpouští se podnapilé či jiné problémové osoby.

8 ZÁVĚR

Je zřejmé, že řešení problému diváckého násilí vyžaduje spojení všech zainteresovaných subjektů, a to od příslušných ústředních orgánů až po nejmenší sportovní kluby. Zejména fotbalové kluby nejvyšší úrovně musí na poli své působnosti vyvinout větší úsilí k potlačení diváckého násilí. Sportovní kluby musí investovat do infrastruktury stadionů, do výkonu své pořadatelské služby a do preventivní činnosti.

V minulosti se chuligáni na tribunách ukrývali v davu, který jim poskytoval anonymitu a velmi často tak unikali potrestání. V současné době však rozvoj technických prostředků a legislativní rámec umožňuje jejich rychlou identifikaci a předání k potrestání.

Je pochopitelné, že Policie ČR nemůže suplovat práci pořadatelské služby. Rovněž je potvrzeno, že ani diváci si přítomnost policistů na stadionu nepřejí. Zkušenosti ukázaly, že viditelná přítomnost policistů v uniformách přímo na stadionu často nevede k uklidnění stavu, ale spíše k eskalaci násilí a k útokům přímo proti policistům. Činnost Policie ČR se proto má soustředit na zabezpečení veřejného pořádku v okolí stadionu a na trasách přesunu fanoušků na utkání. Pouze ve zvláště výjimečných situacích, kdy pořadatelská služba po vyčerpání všech svých oprávnění nedokáže vlastními silami obnovit pořádek na stadionu, je nutné, aby zasáhla Policie ČR. Záměrem Ministerstva vnitra je dosáhnout stavu, kdy pořadatel sportovního utkání bude plně odpovědný za bezpečnost na stadionu. Je nezpochybnitelné, že fotbalové utkání je akce soukromého subjektu, který primárně odpovídá za bezpečnost osob a svého majetku a který má z akce rovněž finanční profit.

Ve své práci jsem chtěl poukázat na možné způsoby řešení diváckého násilí. Jestliže veškeré složky bojující proti diváckému násilí musí důsledně vycházet z možností daných současnou právní úpravou, věnoval jsem platné legislativní úpravě zvýšenou pozornost.

Rovněž jsem osobně na dané téma hovořil s odpovědnými funkcionáři a jejich kladné i záporné připomínky k otázce diváckého násilí jsem použil při zpracování této diplomové práce. Osobně jsem také pořídil fotodokumentaci technických prvků umístěných na stadionu pro názorné dokreslení, že tyto prvky jsou v praxi realizovatelné a plní svůj účel.

Při psaní této práce jsem si také kladl otázku, jestli se má společnost vydat cestou, kdy při zájmu diváka zhlédnout sportovní utkání jej budou šacovat, sledovat jeho pohyb, zavírat do sektorů na tribuně či ho v kordonech vodit po městech nebo má raději zvolit cestu preventivních programů po vzoru Velké Británie či Německa.

Pro doložení možných postihů chuligánů jsem do příloh práce zařadil několik soudních rozhodnutí. Zdali v uvedených případech došlo k odpovídajícímu potrestání, si čtenář může posoudit sám. Nicméně jsem toho názoru, že Ministerstvo vnitra a Policie ČR dělají maximum pro úspěšné zvládnutí popisované problematiky. Ze strany fotbalových klubů rovněž začínají přicházet pozitivní reakce a projevuje se snaha společně s Policií ČR úspěšně eliminovat řádění chuligánů na stadionech.

Já osobně jsem přesvědčen, že společným úsilím Policie ČR, nejvyšších sportovních, vládních orgánů a dalších shora zmíněných subjektů se v brzké době naše stadiony dočkají, že tribuny budou do posledního místa plné slušných fanoušků a že na sportovní utkání budou chodit rodiče s dětmi stejně, jako můžeme vidět na stadionech např. ve Velké Británii či Německu.

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] *Komise pro stadiony a hrací plochy FAČR: Hodnocení stadionů dle časopisu Sport* [online]. [cit. 2016-08-09]. http://www.kshp.cz/download/SPORT33_005.pdf
- [2] KASAL, Josef. *Násilí na stadionech jako odraz kultury*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013, 218 s. ISBN 978-80-7435-362-8
- [3] MAREŠ, Miroslav, SMOLÍK, Josef a SUCHÁNEK, Marek. *Fotbaloví chuligáni: evropská dimenze subkultury*. 1. vyd. Brno: Centrum strategických studií, 2004. 181 s. ISBN 80 – 903333 – 0 - 3
- [4] SLEPIČKA, Pavel a PEKÁREK, Jiří. *Sportovní diváctví: rozbor negativních jevů na stadiónech: prevence proti diváckým výstřelkům*. 1. vyd. Praha: Olympia, 1990. 213 s. Spartakus. ISBN 80 – 7033 – 012 - 0
- [5] Smolík Josef SMOLÍK, Josef, *Fotbalové chuligánství. Historie, teorie a politizace fenoménu*. 1. vyd. Karlovy Vary: VNP, 2008. 282 s. 1. ISBN 978-80-903556-3-7
- [6] MAREŠ, M., SMOLÍK, J., SUCHÁNEK, M. *Fotbaloví chuligáni*. Brno: Barrester & Principál, 2004, 5
- [7] SMOLÍK, J. *Fotbalové chuligánství*. 1. vyd. Karlovy Vary: Vydavatelství & Nakladatelství Zdeněk Plachý, 2008
- [8] KING, Martin a Martin KNIGHT. *Hoolifan 30 let násilí*. Karlovy Vary: Zdeněk Plachý vydavatelství & nakladatelství, 2005. ISBN 80-903556-1-7
- [9] ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Policejní psychologie*. Praha: support, 1996. ISBN 80-902164-0-4
- [10] *Ohňostroje a pyrotechnika | OhňostrojeKralik.cz* [online]. [cit. 2016-08-09]. Dostupné z: <http://www.ohnostrojekralik.cz/RDG1-MODRY-d486.htm>
- [11] *Ohňostroje a pyrotechnika | OhňostrojeKralik.cz* [online]. [cit. 2016-08-09]. Dostupné z: <http://www.ohnostrojekralik.cz/petardy-koberce>
- [12] FAČR | FOTBAL. CZ: *Disciplinární řád. FAČR | FOTBAL. CZ* [online]. [cit. 2016-08-09]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/58?category=1>
- [13] ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník* [online]. [cit. 2016-08-10]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

- [14] ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 200/1990 Sb. Zákon o přestupcích [online]. [cit. 2016-08-09]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200#cast2>
- [15] Zpráva za problematiku diváckého násilí za rok 2015, POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY, Úřad služby kriminální policie a vyšetřování, odbor obecné kriminality, Praha 25. Ledna 2016
- [16] AC Sparta Praha Oficiální internetové stránky [online]. 2016 [cit. 2016-08-09]. Dostupné z: <http://www.sparta.cz/cs/fanousci/spolecenska-odpovednost/fandime-slusne.shtml>
- [17] Sk Slavia Praha Oficiální internetové stránky [online]. 2016 [cit. 2016-08-09]. Dostupné z: <http://tribunasever.cz/t/55262-Levadia-Tallinn-Tribuna-Sever.html>
- [18] STEVENS, Alex, KESSLER, Isabel a STEINACK, Katrin. Přehled osvědčených postupů při prevenci různých typů násilí v Evropské unii. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2007. 139 s. Prameny. ISBN 978-80-7338
- [18] CARNIBELA, G. Et. Al. Football violence and Hooliganism in Europe. A report to the Amsterdam Group [online]. Oxford: The Social Issues Research Centre, 1996
- [18] DUNNIG, E. Fighting fans: football hooligans as a World Phenomenon. Vyd. 1. Dublin UCD Press, 2002. 270 s. ISBN 978-1-900621-74-8
- [18] FROSDICK, S.; MARSH P. Football hooliganism. Portland: Willian publishing, 2005. 215 s. ISBN 1-84392-129-4
- [19] LUKÁŠ, Luděk. Bezpečnostní technologie, systémy a management I. 1. vyd. Zlín: VerBuM, 2011, 316 s. ISBN 978-80-87500-05-7
- [20] SECURITY MAGAZÍN. *SECURITY MAGAZÍN: technologie* [online]. [cit. 2016-08-09]. Dostupné z: <http://www.securitymagazin.cz/technologie/chytre-kamery-na-fotbalove-chuligany-uz-se-neschovaji-v-davu-1404043402.html>
- [21] Janečková, Eva. Kamerové systémy v praxi: právní režim z pohledu ochrany osobních údajů a ochrany osobnosti. Eva Janečková, Václav Bartík. Praha: Linde, 2011. 240 s.
- [22] *Komise pro stadiony a hrací plochy FAČR* [online]. [cit. 2016-08-09]. Dostupné z: http://www.kshp.cz/index.php?id=stadiony_sport
- [23] ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 283/1991 Sb, o Policii České republiky [online]. [cit. 2016-08-09]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-283>

- [24] ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii [online]. [cit. 2016-08-09]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>
- [25] KAMENÍK, Jiří a František BRABEC. Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 338 s. ISBN 978-80-7357-309-6
- [26] ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád [online]. [cit. 2016-08-10]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>
- [27] Foto vlastní
- [28] *B.D.SAFE, bezpečnostní agentura* [online]. [cit. 2016-08-16]. Dostupné z: <http://www.bdsafe.cz/fotogalerie.html>
- [29] *1. FC SLOVÁCKO, oficiální stránky* [online]. [cit. 2016-08-16]. Dostupné z: <http://www.fcslovacko.cz/planek-stadionu/33.html>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Atd.	A tak dále
ČR	Česká republika
FA ČR	Fotbalová asociace České republiky
FIFA	Mezinárodní federace fotbalových asociací
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
Např.	Například
Policie ČR	Policie České republiky
SBS	Soukromá bezpečnostní služba
SPJ	Speciální pořádková jednotka
UEFA	Unie evropských fotbalových asociací

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Novinový článek.[27]</i>	14
<i>Obr. 2. Pyrotechnika na tribuně.[27]</i>	18
<i>Obr. 3. Výtržník na tribuně.[28]</i>	18
<i>Obr. 4. Ruční dýmový granát.[10]</i>	19
<i>Obr. 5. Zapalovací petardy.[11]</i>	19
<i>Obr. 6. Tribuna Ultras.[17]</i>	41
<i>Obr. 7. Vstupní prostor na stadion.[27]</i>	44
<i>Obr. 8. Pokladny hostujících fanoušků (přehledný návštěvní řád).[27]</i>	45
<i>Obr. 9. Vstupní retardér pro fanoušky hostujícího mužstva.[27]</i>	45
<i>Obr. 10. Reprodukory ozvučení, světlo a kamery.[27]</i>	46
<i>Obr. 11. Pracoviště hlasatele.[27]</i>	47
<i>Obr. 12. Pracoviště obsluhy kamerového systému.[27]</i>	48
<i>Obr. 13. Nabídka kamer kamerového systému.[27]</i>	49
<i>Obr. 14. Divák vhadzující petardu na hrací plochu.[27]</i>	50
<i>Obr. 15. Rozmístění kamer.[29]</i>	51
<i>Obr. 16. Kamerové hnízdo eWatch.[20]</i>	52
<i>Obr. 17. Okno řídicího střediska na stadionu.[27]</i>	53
<i>Obr. 18. Osobní kamery.[27]</i>	80
<i>Obr. 19. Zásah bezpečnostní agentury.[28]</i>	80
<i>Obr. 20. Plánek stadionu a náskres činnosti SBS.[29]</i>	81

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1. Věcná specifikace trestu zákazu vstupu 2014.</i>	31
<i>Graf 2. Věcná specifikace trestu zákazu vstupu 2015.</i>	31
<i>Graf 3. Vývoj diváckého násilí od roku 2012 do roku 2015.</i>	32
<i>Graf 4. Vyhodnocení dotazníku oslovených fotbalových klubů.</i>	59
<i>Graf 5. Vyhodnocení dotazníku SBS.....</i>	74
<i>Graf 6. Vyhodnocení rozhovoru.</i>	78

10 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P 1 Rozhodnutí soudů.

Příloha P 2 Bezpečnostní a organizační porada utkání.

Příloha P 3 Návštěvní řád městského fotbalového stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti.

Příloha P 4 Návštěvní řád fotbalových utkání 1 FK Příbram a.s.

Příloha P 5 Místní ujednání.

Příloha P 6 Manuál pro fotbalové kluby.

Příloha P 7 Projekt ligové stadiony.

PŘÍLOHA P: 1 ROZHODNUTÍ SOUDŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Uherském Hradišti samosoudcem Mgr. [REDAKCE] v hlavním líčení, konaném dne 10. července 2014 v Uherském Hradišti, rozhodl a vyhlásil,

t a k t o :

Obžalovaný

Aleš [REDAKCE],

nar. 16. 5. 1994 v Brně, nezaměstnaný, bytem [REDAKCE],

j e v i n e n , ž e

dne 22. 3. 2014 v době od 17:42 do 17:48 hodin v Uherském Hradišti, Zlínský kraj, na Městském stadionu Miroslava Valenty, kde probíhalo fotbalové utkání mezi celky 1. FC Slovácko x Zbrojovka Brno, v hostujícím sektoru ozn. D4, přikládal do hořícího ohně na místě mezi 3-4 řadou v uvedeném sektoru, vlajky a podobné předměty s cílem většího rozhoření ohně, uhašení ohně následně bránil pomocí záchodového sedátka, které si v čase 17:42 hod. přinesl s sebou do sektoru D4 a které umisťoval proti proudu vody, kterým se oheň snažili uhasit přítomní hasiči, dále též v sektoru tahal a následně zvedl ze země jedny ze dvou dveří, které do sektoru v uvedené době přinesla skupina dosud neztotožněných osob - dveře byly předtím vysazeny na WC pro veřejnost uvnitř stadionu, a jedny z těchto dveří následně umístil podél sedaček vedle hořícího ohně, opět s cílem zabránění uhašení ohně vodou,

t e d y

dopustil se na místě veřejnosti přístupném výtržnosti tím, že svévolně, bezdůvodně ničil cizí majetek,

č í m ž s p á c h a l

přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku,

a o d s u z u j e s e

podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 8 (osmi) měsíců.

Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 2 (dvou) let.

Podle § 76 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku se mu ukládá trest zákaz vstupu na sportovní akce sportovního klubu FC ZBROJOVKA BRNO, a.s., IČ: 253 32 457, na dobu 2 (dvou) let.

Poněvadž se obžalovaný i státní zástupce po vyhlášení rozsudku vzdali práva odvolání a prohlásili, že netrvají na vyhotovení odůvodnění a obžalovaný zároveň prohlásil, že si nepřeje, aby v jeho prospěch podaly odvolání jiné oprávněné osoby, byl v souladu s § 129 odst. 2 tr. řádu vyhotoven zjednodušený písemný rozsudek, který neobsahuje odůvodnění.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů ode dne doručení opisu jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Brně, pobočka ve Zlíně prostřednictvím Okresního soudu v Uherském Hradišti. Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, a poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Odvolání musí být odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy. Odvolací soud odmítne odvolání, které nesplňuje náležitosti obsahu odvolání. (§ 253 odst. 3 tr. řádu). Odsuzuje-li soud obžalovaného k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a přiznává-li poškozenému alespoň zčásti nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, má poškozený možnost požádat o vyrozměnění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Okresní soud v Uherském Hradišti
dne 10. července 2014

Mgr. [REDACTED], v.r.
samosoudce

Za správnost: [REDACTED]

U S N E S E N Í

Samosoudce Okresního soudu v Uherském Hradišti rozhodl v hlavním líčení konaném dne 25. ledna 2016 v trestní věci obžalovaného Lukáše [REDAKCE], nar. 8.2.1982 v Ostravě, bez zaměstnání, trvale bytem Ostrava – Pustkovec, [REDAKCE]

t a k t o :

Podle § 222 odst. 2 tr. řádu **se postupuje** Městskému úřadu v Uherském Hradišti věc obžalovaného Lukáše [REDAKCE], nar. 08.02.1982, pro skutek spočívající v tom, že dne 17.10.2015 v 18.28 hodin v Uherském Hradišti, Zlínský kraj, na Městském fotbalovém stadionu Miroslava Valenty, při zápasu 1. fotbalové ligy mezi týmy 1. FC Slovácko - 1. FC Baník Ostrava, po předchozím požití přesně nezjištěného množství alkoholu překonal oplocení oddělující sektor hostů od hrací plochy a vběhl ve druhém poločase na hrací plochu, čímž došlo k přerušení utkání, kdy byl následně chycen pořadatelskou službou a odveden z hrací plochy, a uvedeného jednání se dopustil přesto, že trestním příkazem Městského soudu v Brně ze dne 25.2.2009, sp. zn. 88T 21/2009, který nabyl právní moci dne 25.2.2009, byl uznán vinným z trestného činu výtržnictví podle § 202 odst. 1 trestního zákona číslo 140/1961 Sb., ve znění účinném do 31.12.2009, za což mu byl uložen trest obecně prospěšných prací ve výměře 400 hodin, čímž měl spáchat přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku,

neboť nejde o trestný čin, avšak jde o skutek, který by mohl být jiným orgánem posouzen jako přestupek.

O d ů v o d n ě n í

Podle § 136 odst. 3 trestního řádu toto usnesení neobsahuje odůvodnění, neboť po jeho vyhlášení se státní zástupce vzdal práva stížnosti a prohlásil, že netrvá na písemném odůvodnění.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení může státní zástupce do tří dnů od jeho oznámení podat prostřednictvím Okresního soudu v Uherském Hradišti stížnost ke Krajskému soudu v Brně, pobočka ve Zlíně. Stížnost má odkladný účinek.

V Uherském Hradišti dne 25. ledna 2016

Mgr. [REDAKCE], v.r.

samosoudce

Za správnost vyhotovení:

[REDAKCE]

ČESKÁ REPUBLIKA

TRESTNÍ PŘÍKAZ

Samosoudce Okresního soudu v Uherském Hradišti, soudu pro mládež, vydává dne 28.6.2013 v Uherském Hradišti podle ustanovení § 314e odst. 1 trestního řádu následující trestní příkaz:

Mladistvý

nar. 14.1.1995 v Uherském Hradišti, bez zaměstnání, trvale bytem

je vinen,

že dne 17.11.2012 v době od 17:50 do 17:55 hodin v Ostravě na tribuně stadionu Bazaly fotbalového klubu FC Baník Ostrava po skončení fotbalového utkání 15. kola 1. Gambri-nus ligy mezi kluby FC Baník Ostrava a 1.FC Slovácko jako fanoušek klubu 1. FC Slovácko přistoupil k oplocení ohraničující sektor s označením V2 – vlajkonoši hosté – a za přítomnosti dalších nejméně tři osob začal hanlivě a vulgárně urážet fanoušky klubu FC Baník Ostrava, kteří opouštěli hlavní tribunu stadionu Bazaly a procházeli pod tribunou sektoru hostů, a to opakovaným skandováním "*polští židi*" a jednou proneseným výrokem "*ty ukurvená špino cikánská*", čímž hanobil Polský národ a Rómské etnikum, kdy při skandování hesla "*polští židi*", tento projev zvýrazňoval a doprovázel šikmým zdvihnutím pravé paže s nataženou rukou i dlaní, tedy tzv. "hitlerovským pozdravem" typickým pro neonacistické hnutí, které se veřejně hlásí k ideálům nacismu, a tohoto jednání se dopustil přesto, že rozsudkem Okresního soudu v Uherském Hradišti jako soudu pro mládež ze dne 28.3.2012, č.j. 2 Tm 3/2012 -118, který nabyl právní moci dne 26.4.2012, byl odsouzen mimo jiné pro provinění výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku a bylo mu uloženo úhrnné trestní opatření čtyř měsíců se stanovením zkušební doby v trvání osmnácti měsíců,

tedy

jednak veřejně hanobil národ a etnickou skupinu,

jednak veřejně a na místě veřejnosti přístupném se dopustil výtržnosti a hrubé neslušnosti a čin spáchal opětovně,

jednak veřejně projevoval sympatie k hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka,

č í m ž s p á c h a l

- provinění hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku,
- provinění výtržnictví podle § 358 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku ve znění zákona č. 193/2012 Sb.,
- provinění projev sympatií k hnutí směřujícím k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 trestního zákoníku a

o d s u z u j e s e

podle § 404 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 1 trestního zákoníku a §31 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, k úhrnnému trestnímu opatření **odnětí svobody** v trvání **šesti (6) měsíců**.

Podle § 81 odst. 1 trestního zákoníku a § 33 odst. 1 zákona č. 218/2003 Sb. se výkon tohoto trestního opatření **podmíněně odkládá na zkušební dobu** v trvání **dvou (2) roků**.

Podle § 76 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku za použití § 26 odst. 4 zákona č. 218/2003 Sb. se mladistvému ukládá trestní opatření zákazu vstupu na fotbalová utkání fotbalového klubu 1.FC Slovácko, a.s., na dobu **jednoho (1) roku**.

P o u č e n í : Proti tomuto trestnímu příkazu lze do osmi dnů od jeho doručení podat u zdejšího soudu odpor. Právo podat odpor nenáleží poškozenému. Pokud je odpor podán včas a oprávněnou osobou, trestní příkaz se ruší a ve věci bude nařízeno hlavní líčení. Při projednání věci v hlavním líčení není samosoudce vázán právní kvalifikací ani druhem a výměrou trestu obsaženými v trestním příkazu. Nebude-li odpor řádně a včas podán, trestní příkaz se stane pravomocným a vykonatelným. V případě, že obviněný odpor nepodá, vzdává se tím práva na projednání věci v hlavním líčení.

V Uherském Hradišti dne 28. června 2013

Mgr. [REDACTED], v.r.
samosoudce

PŘÍLOHA P2: BEZPEČNOSTNÍ A ORGANIZAČNÍ PORADA

**SYNOT
LIGA**

**Bezpečnostní a organizační porada
utkání 21. kola Synot ligy
1 FC Slovácko a FC Zbrojovka Brno
12. března 2016 v 17.00 hodin
Městský fotbalový stadion Miroslava Valenty
Uherské Hradiště**

Odpovědní pracovníci pořadajícího klubu:

a) hlavní pořadatel	Petr Lancouch
b) bezpečnostní pracovník klubu bezpečnostní agentura B.D.SAFE, s.r.o. pořadatelská služba – steward	Robert Bartys
-

Utkání 1 FC Slovácko vs FC Zbrojovka Brno stanoveno jako **RIZIKOVÉ** utkání.

Ulice Stonky bude volně průchozí, 4 hodiny před zahájením utkání bude uzavřena pro vozidla ulice Lechova, vjezd ke stadionu pouze na povolení.

Nástup bezpečnostní agentury a pořadatelské služby 3 hodiny před zahájením utkání.

Počty:

- bezpečnostní agentura **75 security.**
- pořadatelská služba **25 steward.**
vše zajišťuje B.D.SAFE, s.r.o.

Hlavní pořadatel zahájí výkon služby na stadionu 4 hodiny před zahájením utkání v průběhu utkání má stanoviště u východu z hlavní tribuny na hrací plochu. Bezpečnostní pracovník zahájí výkon služby na stadionu 3 hodiny před zahájením utkání, při utkání se převážně zdržuje na velině a je v neustálé radiovém kontaktu s Policií ČR a hlavním pořadatelem.

Uzavírky příjezdových komunikací ke stadionu zajišťuje 2 hodiny před zahájením utkání tedy od 15.00 hodin :

Stanoviště :	TESCO	: steward 1FCS + MP UH
	Rostislavova (u hasičárny)	: steward 1FCS + MP UH
	U Stadionu	: steward 1FCS + MP UH
	28. října (pekárna)	: MP UH

V uvedené době dojde taktéž k uzavření ulice Stonky zábranami. Majitelé nemovitostí vyzoomění o uzavření ulice písemnou formou viz příloha.

Porada mezi Policií ČR (vedoucím opatření), hlavním pořadatelem, bezpečnostním pracovníkem, delegáty FAČR, rozhodčí je stanovena 75 minut před zahájením utkání a koná se v tiskovém středisku klubu. Účast všech jmenovaných nutná.

Odpovědná osoba – vedoucí opatření za Policii ČR:

nasazených policistů PČR :

Za městskou Policii počet nasazených policistů :

Dohled na kamerový systém ve velině :

Styl uvolnění sektoru hostů a vypuštění fanoušků ze stadionu dohodne velitel opatření Policie ČR a bezpečnostní pracovník 15 minut před ukončením utkání na velině.

Sektor hostujících fanoušků a jeho vyprázdnění:

- a) zůstává přehrazena ulice Stonky v křižovatce s ulicí Rostislavova, hostující fanoušci jsou vypouštěni ze sektoru do ulice Rostislavova nebo Stonky směr 28. října. Po vyprázdnění sektoru je ulice otevřena
- b) sektor hostů je uzavřen a fanoušci jsou upozorněni hlasatelem utkání, aby setrvali po dobu nezbytně nutnou v sektoru dle potřeby.
Oznámení fanouškům: „ **NA ZÁKLADĚ ROZHODNUTÍ POLICIE ČR, ŽÁDÁME FANOUŠKY HOSTÍ Z BEZPEČNOSTNÍ DŮVODŮ O SETRVÁNÍ V SEKTORU 15 MINUT PO SKONČENÍ UTKÁNÍ .“**
- c) dle rozhodnutí s přihlédnutím na aktuální situaci – dohoda PČR a bezpečnostní pracovník stadionu a velitel BA

Důležité organizační telefony:

Lancouch Petr	724 474206	- hlavní pořadatel
Robert Bartys	603 487339	- bezpečnostní pracovník, bezpečnostní agentura
Eva Šestáková	725 711600	- hlavní pokladní
Hasiči St. Město	608 743928	
Sanitky Čapek	572 551353	

FC ZBROJOVKA BRNO, a.s.
Srbská 47a, 612 00 Brno
tel.: +420 541 233 582-5, fax.: +420 541 233 581
e-mail: klub@fczbrno.cz, www.fczbrno.cz

INFORMACE K ZÁPASU

21. kolo Synot liga 12. 3. 2016 17:00 hodin 1. FC SLOVÁCKO - FC ZBROJOVKA BRNO

1) Očekávaný počet hostujících fanoušků

Podle dnešních informací se očekává účast min. 500 fanoušků, kteří pojedou vlastními auty a vlakem (viz níže uvedené webové stránky). Klub se na organizaci účasti fanoušků na zápase žádným způsobem nepodílí. Informace můžete aktuálně sledovat na stránkách fanklubu FC Zbrojovka Brno - „Zbrojováci“ (www.zbrojovaci.cz).

2) Žádost o povolení chorea

Fanoušci plánují následující choreo: do sektoru si chtějí vzít a rozvinout plachtu 13 x 13 metrů, transparent na plot 2 x 22 metrů, buben, megafon a vlajky na mávání na tyčce.

3) Vlastní pořadatelská služba

Vlastní pořadatelskou službu nevysíláme.

4) Distribuce vstupenek do sektoru hostů

Dle Vašich organizačních pokynů.

5) Kontaktní osoby:

za klub: Martin Lisal, tiskový mluvčí, tel.: 604 989 503
za fanklub: Jaroslav Hajn, tel.: 775 697 219

V Brně dne 7. 3. 2016

ing. Jaroslav Černý
ved. tech. úseku

SYNOT
LIGA

FLATSTORE

B | R | N | O

IČ: 253 32 457, DIČ: CZ 253 32 457, UniCredit Bank a.s., číslo účtu: 420 140 018/2700, IČ Klubu: 6220291
Společnost byla zapsána v Obchodním rejstříku u Krajského soudu v Brně, oddíl B, vložka 2218 dne 27.3.1997

PŘÍLOHA P 3: NÁVŠTĚVNÍ ŘÁD MĚSTSKÉHO FOTBALOVÉHO STADIONU MIROSLAVA VALENTY V UHERSKÉM HRADIŠTI

Návštěvní řád Městského fotbalového stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti

§ 1 Obecná ustanovení

1. Tento Návštěvní řád Městského fotbalového stadionu (dále jen „Návštěvní řád“) vydává formou směrnice 1.FC SLOVÁCKO, a.s., se sídlem Městský fotbalový stadion, Stonky 635, 686 01 Uherské Hradiště. Návštěvní řád určuje základní závazná pravidla chování všech návštěvníků Městského fotbalového stadionu (dále též jen „Stadion“) vstupujících do areálu Stadionu a používající zařízení Stadionu.

2. 1. FC SLOVÁCKO, a.s. (dále též „Nájemce“) užívá Městský fotbalový stadion na základě nájemní smlouvy, uzavřené s jeho vlastníkem, kterým je město Uherské Hradiště. Na základě zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, v platném znění, a dodatku k výše uvedené nájemní smlouvě pak 1. FC SLOVÁCKO, a.s. vydává tento Návštěvní řád.

3. Účelem Návštěvního řádu je zejména zajištění ochrany bezpečnosti zdraví a majetku na Stadionu a rovněž zabezpečení pokud možno ideálních podmínek průběhu všech akcí, které se budou na Stadionu uskutečňovat. Cílem Návštěvního řádu je též zajištění příjemné sportovní a společenské atmosféry na Stadionu. Každý svým vstupem na jakoukoliv akci pořádanou v areálu Stadionu vyjadřuje svůj bezvýhradný souhlas být vázán podmínkami a obsahem tohoto Návštěvního řádu.

§ 2 Městský fotbalový stadion

1. Městský fotbalový stadion slouží veřejnosti přednostně ke sledování fotbalových utkání a o způsobu jeho využití a použití rozhoduje společnost 1. FC SLOVÁCKO, a.s.

2. Veřejnost může do areálu Městského fotbalového stadionu vstupovat pouze se souhlasem Nájemce, výhradně v čase stanoveném tímto Návštěvním řádem nebo ve výjimečných případech jiným rozhodnutím Nájemce, a to pouze v souladu s podmínkami stanovenými tímto Návštěvním řádem.

3. Tento Návštěvní řád je závazný taktéž pro všechny osoby, které budou Městský fotbalový stadion využívat pro své vlastní akce na základě zvláštní smlouvy uzavřené pro konkrétní účel se společností 1. FC SLOVÁCKO, a.s., jakožto i pro hosty těchto osob nebo návštěvníky akcí těmito osobami pořádaných.

4. Kromě Nájemce je subjektem oprávněným k doзору nad dodržováním a respektováním tohoto Návštěvního řádu též pořadatelská nebo bezpečnostní služba, případně v rámci své zákonné pravomoci též Policie ČR.

§ 3 Pobyt v areálu Městského fotbalového stadionu

1. V areálu Městského fotbalového stadionu mohou pobývat pouze osoby, které s sebou mají platnou vstupenku nebo jiný opravňující průkaz, či osoby, které své oprávnění k pobytu v areálu Stadionu mohou prokázat jiným způsobem. Každá osoba uvnitř areálu Městského fotbalového stadionu má povinnost na žádost pořadatelské nebo bezpečnostní služby, jakož i policie prokázat své oprávnění k pobytu platnou vstupenkou nebo opravňujícím průkazem. Každý, kdo nebude schopen prokázat své oprávnění k pobytu, bude z areálu Městského fotbalového stadionu vyveden. Při opuštění areálu Stadionu ztrácí vstupenka svou platnost; což platí i pro držitele permanentní vstupenky ohledně oprávnění vstupu na konkrétní hrací den.

2. Městský fotbalový stadion je zpřístupněn pro veřejnost vždy nejméně jednu hodinu před zahájením akce do uplynutí jedné hodiny následující po ukončení akce, není-li z organizačních důvodů stanoveno Nájemcem jinak.

3. Návštěvníci jsou povinni obsadit pouze místo uvedené na vstupence pro danou akci. Fanoušci a příznivci hostujícího týmu jsou povinni zdržovat se pouze v sektoru určeném Nájemcem pro příznivce hostujícího týmu a jsou povinni respektovat organizační pokyny pořadatelské nebo bezpečnostní služby, případně příslušníků Policie ČR.

4. Z bezpečnostních důvodů a k odvrácení nebezpečí jsou návštěvníci povinni na pokyn pořadatelské a bezpečnostní služby jakož i policie zaujmout jiná místa než mají uvedená na své vstupence, a to případně i v jiném sektoru. Totéž platí i pro návštěvníky, kteří přijdou po zahájení dané akce.

5. Osoby, které jsou zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek, stejně tak jako osoby, které ohrožují bezpečnost osob a majetku nacházejících se v areálu Stadionu, ztrácejí oprávnění k pobytu a mohou být pořadatelskou nebo bezpečnostní službou, případně též příslušníky Policie ČR kdykoliv vyvedeni z tohoto areálu.

§ 4 Vstupní kontrola

1. Každý návštěvník je při vstupu do areálu Městského fotbalového stadionu povinen bez vyžádání ukázat a na požádání vydat ke kontrole pořadatelské nebo bezpečnostní službě svou vstupenku nebo jiný průkaz opravňující návštěvníka k pobytu v areálu Stadionu.

2. Pořadatelská nebo bezpečnostní služba jakož i policie jsou oprávněni prohlédnout - a to i za použití technických prostředků - osoby, které z důvodu podezření předchozí konzumace alkoholu nebo jiných návykových látek, nebo z důvodu vnášení zbraní, nebo jiných nebezpečných předmětů či věcí nebo látek způsobujících nebezpečí vzniku ohně, mohou představovat bezpečnostní riziko pro danou akci. Prohlídka se vztahuje i na vnášená zavazadla a dle potřeby zahrnuje též kontrolu jednotlivých vnášených předmětů.

3. Do areálu Městského fotbalového stadionu je zakázáno vnášet předměty, kterými by mohla být jakkoliv ohrožena bezpečnost a odpovídající zázemí osob a majetku pobývajících v areálu Stadionu. O zákazu vnášet takové předměty do areálu Stadionu je z pověření Nájemce oprávněna rozhodovat pořadatelská nebo bezpečnostní služba, případně v jednotlivých a výjimečných případech Nájemce.

4. Osobám, které nemohou prokázat své oprávnění k návštěvě, resp. vstupu do areálu Městského fotbalového stadionu, nebo osobám, které představují bezpečnostní riziko ve smyslu tohoto Návštěvního řádu, nebude umožněn vstup do areálu Stadionu. Totéž platí i pro osoby, kterým byl v České republice zakázán vstup na pořádanou akci z důvodu jejich závadného chování na obdobných akcích. Odmítnuté osoby nemají nárok na vrácení vstupného.

5. Pořadatel má právo požadovat po návštěvníkovi, aby se při vstupu na stadion legitimoval, přičemž návštěvník svým vstupem uděluje Nájemci souhlas, aby údaje takto zjištěné poznatky systematicky využíval v případech porušení Návštěvního řádu.

§ 5 Chování v areálu Městského fotbalového stadionu

1. Každý návštěvník Městského fotbalového stadionu je povinen chovat se v areálu Stadionu tak, aby neohrožoval bezpečnost jiných osob a jejich majetku stejně tak jako zařízení Městského fotbalového stadionu a dále svým chováním neomezoval či neobtěžoval jiné osoby nad míru odpovídající okolnostem vyplývajícím z průběhu akce, která v areálu Stadionu právě probíhá.

2. Návštěvníci jsou povinni dodržovat nařízení a pokyny pořádkové nebo bezpečnostní služby jakož i policie, hasičů, záchranné služby a hlasatele.

3. Návštěvníci Městského fotbalového stadionu jsou povinni při svém pobytu na Stadionu respektovat obecně závazná pravidla slušného chování a dobrých mravů, tj. především slušnost a ohleduplnost, a jsou povinni zdržet jakýchkoli projevů mezilidské, rasové, náboženské nebo politické nesnášenlivosti. V případě porušení nebo nerespektování tohoto ustanovení, může být návštěvník zjevně se dopouštějící výše uvedeného zakázaného jednání, z areálu Stadionu bez předchozího napomenutí okamžitě vyveden.

4. Všechny vchody a východy stejně jako únikové cesty je povinnost udržovat volné.

§ 6 Zákazy

1. Návštěvníkům Stadionu je zakázáno vnášet do areálu Městského fotbalového stadionu zejména následující předměty nebo jiné předměty obdobné povahy či účelu:

a) rasistický, hanlivý, vulgární nebo dobrým mravům odporující propagandistický materiál,

b) zbraně jakéhokoli druhu,

c) spreje, leptavé, hořlavé a barvicí látky nebo jiné nádoby s látkami negativně ovlivňujícími zdraví,

d) láhve, poháry/kalichy, džbány, plechovky/konzervy nebo jiné obdobné předměty, z lámavého, tříštivého nebo výjimečně tvrdého materiálu,

e) neskládané předměty jako žebříky, stoličky, židle či krabice,

f) ohňostroje/rachejtle, světlice, dýmovnice a ostatní pyrotechnické předměty včetně odpovídajících odpalovacích zařízení,

g)tyče pro vlajky či transparenty,

h)mechanicky poháněné nástroje způsobující hluk,

i)alkoholické nápoje či omamné látky jakéhokoli druhu,

j)zvířata

k)laserová ukazovátka,

l)kufry, velké tašky, batohy,

m)fotoaparáty, videokamery a ostatní přístroje pro účely profesionálního zaznamenání zvuku či obrazu, s výjimkou situací, kdy k tomu Nájemce udělí výslovný souhlas.

2. Dále je návštěvníkům zakázáno:

a)vyslovovat, rozlišovat či veřejně projevovat rasistické, hanlivé, vulgární nebo dobrým mravům odporující slogany či zobrazení,

b)přelézat pro obecné užívání nepředpokládané stavby a zařízení, zejména, ploty, zdi, ohrazení hrací plochy, zábrany, osvětlovací zařízení, stojany pro kamery, stromy, sloupy jakéhokoli druhu a střechy, jakož i vystupovat či lézt na výše uvedené,

c)vstupovat do oblastí, které nejsou pro návštěvníky určeny (např. hrací plocha, vnitřní prostory, místnosti funkcionářů),

d)házet předměty či tekutiny jakéhokoli druhu na hrací plochu či do prostor pro návštěvníky,

e)zakládat oheň či odpalovat pyrotechniku,

f)ničit zařízení a vybavení Stadionu,

g) bez povolení prodávat vstupenky a jakékoliv zboží využívající značku 1. FC SLOVÁCKO, a.s. nebo Městského fotbalového stadionu,

h)popisovat, polepovat nebo pomalovávat stavby, vybavení nebo cesty,

i)konat svoji tělesnou potřebu mimo toalety nebo znečišťovat areál Stadionu jiným způsobem, zejména odhazováním odpadků,

j)jezdit po cestách a plochách bez speciálního povolení,

k)jakýmkoliv způsobem prostřednictvím moderních technologií pořizovat zvukové či obrazové záznamy jak v z areálu Městského fotbalového stadionu, tak z průběhu akce,

l)překrývat transparenty nebo reklamní panely umístěné v areálu Stadionu vlajkami či jiným způsobem.

3. Nájemce Městského fotbalového stadionu je oprávněn požadovat po každém, kdo poruší výše uvedené zákazy a omezení náhradu škody, která byla v důsledku zakázaného jednání způsobena, vydání věci, kterou byla vzniklá škoda způsobena nebo závadný stav vyvolán, a dále též úhradu pokuty v minimální výši 1.000 Kč, v maximální výši 50.000 Kč, dle závažnosti následků porušení stanovených povinností a v této souvislosti způsobených škodných následků. Nájemce Městského fotbalového stadionu je rovněž oprávněn každému, kdo poruší ustanovení tohoto Návštěvního řádu, zakázat na dobu určitou nebo dle závažnosti provinění též na dobu neurčitou vstup do areálu Městského fotbalového stadionu.

§ 7 Prodej a reklama

Podnikatelská činnost, rozdávání nebo prodávání novin, časopisů, tiskovin, reklamních prospektů jakož i skladování předmětů v areálu Městského fotbalového stadionu je povoleno jen s výslovným písemným souhlasem 1. FC SLOVÁCKO, a.s.

§ 8 Práva pořadatele / Dohled

Právo k výkonu funkce pořadatele má zplnomocněný zástupce 1. FC SLOVÁCKO, a.s. a při akcích také pořadatelská a bezpečnostní služba jakož i policie.

§ 9 Odpovědnost za škody

1. Vstup a užívání Městského fotbalového stadionu uskutečňuje každý návštěvník na vlastní nebezpečí. 1. FC SLOVÁCKO, a.s. odpovídá za škodu na zdraví či majetku návštěvníků, jen pokud by tato byla způsobena úmyslným nebo hrubě nedbalým chováním jeho zaměstnanců nebo osob v obdobném poměru závislé činnosti.

2. Úrazy a škody vzniklé v areálu Stadionu musí být neprodleně nahlášeny 1. FC SLOVÁCKO, a.s.

§ 10 Následky porušení Návštěvního řádu

1. Osoby, které poruší ustanovení Návštěvního řádu, mohou být bez náhrady vyvedeny z areálu Městského fotbalového stadionu a postihnuty zákazem vstupu do areálu Stadionu. Totéž platí pro osoby, které jsou zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek. Vznikne-li podezření ze spáchání trestného činu, přestupku či jiného deliktu, může být učiněno příslušné oznámení.

2. Provedení opatření podle odstavce 1. vylučuje nároky dotčených osob (např. na vrácení vstupného) proti 1. FC SLOVÁCKO, a.s. nebo pořadateli dané akce.

3. Práva pořadatele zůstávají nedotčena.

§ 11 Účinnost

Tento Návštěvní řád je účinný od 01. 03. 2009.

Bc. Vladimír Krejčí místopředseda představenstva 1. FC SLOVÁCKO, a.s.

Uherské Hradiště, 26. 7. 2005 1. FC SLOVÁCKO a.s.

PŘÍLOHA P 4: NÁVŠTEVNÍ ŘÁD PŘI FOTBALOVÝCH UTKÁNÍ 1.FK PŘÍBRAM, A.S.

Každý návštěvník je povinen:

1. Prokázat se při vstupu na stadion platnou vstupenkou nebo permanentkou.
2. Podrobit se při vstupu na stadion vstupní prohlídce za účelem odebrání věcí /do úschovny/, které je zakázáno vnášet na stadion.
3. Odevzdat pořadatelům při vstupu na stadion do úschovny věci, na které se vztahuje jejich zákaz vnášení na stadion.
4. Zaujmout místo, pro které má zakoupenou vstupenku nebo permanentku, případně místo určené pořadatelem.
5. Na požádání kteréhokoliv pořadatele předložit kdykoliv po vstupu na stadion vstupenku nebo permanentku ke kontrole.
6. Řídit se pokyny pracovníků pořadatelské služby a hlasatele utkání.
7. Po ukončení utkání se bezdůvodně nezdržovat v prostorách stadionu.
8. Vstup a užívání stadionu uskutečňuje každý návštěvník na vlastní nebezpečí.

Návštěvníkům je zakázáno:

1. Vnášet na stadion jakékoliv předměty, jimiž lze ohrozit život, zdraví, majetek jiných osob. Jedná se zejména o jakékoliv zbraně, nože, dělobuchy, rakety, dýmovnice, lahve, plechovky, tyče apod.
2. Vnášet na stadion alkoholické nápoje a drogy jakéhokoli druhu. Návštěvníci, u kterých bude patrné, že jsou pod vlivem alkoholu nebo drog, nebudou na stadion vpuštěni.
3. Vhazovat jakékoliv předměty do hřiště, na hrací plochu či mezi diváky.
4. Vyvarovat se jakýchkoli výtržností nebo verbálních projevů hanobících příslušnost k rase, národu, etniku či jiných projevů porušování občanského soužití.
5. Neoprávněně vstupovat do hřiště, na hrací plochu a do dalších prostor stadionu, kde to není povoleno, zejména pak násilným překonáváním či odstraňováním plotů, bariér nebo jiným nedovoleným způsobem.
6. Vyvěšovat, nebo jiným obdobným způsobem veřejně užívat transparenty, nápisy a obdobné materiály, obsahující vulgární či rasistická hesla a zakázané symboly.
7. Znemožňovat nebo ztěžovat sledování utkání jiným divákům vyvěšováním transparentů, hesel, praporů a jiných obdobných předmětů.

Následky nedodržení návštěvního řádu

Nedodržení výše uvedených ustanovení návštěvního řádu bude mít pro návštěvníky za následek zejména:

- a) nevpuštění na stadion s tím, že mu bude navraceno zaplacené vstupné nebo
- b) vykázání nebo vyvedení ze stadionu bez nároku na vrácení vstupného nebo
- c) postih za přestupek nebo jiné protiprávní jednání.

Vedení fotbalového klubu je oprávněno požadovat po každém, kdo poruší výše uvedené zákazy a omezení náhradu škody, která byla v důsledku zakázaného jednání způsobena, vydání věci, kterou byla způsobena škoda a též úhradu pokuty v minimální výši 1.000,-Kč a maximální výši 50.000,-Kč, dle závažnosti škod. Majitel je rovněž oprávněn zakázat na dobu určitou vstup na stadion každému, kdo poruší principy tohoto návštěvního řádu.

Tento návštěvní řád je účinný od soutěžního ročníku 2008/2009.

PŘÍLOHA Č. 5 MÍSTNÍ UJEDNÁNÍ

MÍSTNÍ UJEDNÁNÍ

ze dne 30.8. 2014

1. FC Slovácko

domácí fotbalový klub

1. FK Příbram

hostující fotbalový klub

S ohledem na dohodu uzavřenou mezi Fotbalovou asociací České republiky (dále jen „FAČR“) a Policií České republiky (dále jen „Policie ČR“) a k vymezení některých zásad a forem činnosti a spolupráce při konání fotbalových utkání a z důvodu konání fotbalového utkání mezi celky:

1. 1. FC Slovácko

a

2. 1. FK Příbram

konaného dne 30.8.2014 na fotbalovém stadionu v Uherském Hradišti , které bylo vyhodnoceno jako rizikové, je uzavíráno zúčastněnými stranami toto místní ujednání.

1. INFORMACE O FANOUŠCÍCH

1.1. Předpokládané počty fanoušků

1.2. Domácí : 5000

- z toho dle kategorií

Rizikových : **50**

Odůvodnění: Výtržnosti při pořádání předchozích

fotbalových utkáních na městském fotbalovém stadionu Miroslava Valenty v Uherském Hradišti a okolí.

Nerizikových: **4950**

1.2.1. Způsob dopravy fanoušků: vlastní

1.2.1.

a) Organizovaná doprava

- vlak (číslo spoje – časový rozpis)

- autobusy (RZ, časový rozpis, kontakt na řidiče)

1.2.1.

b) Individuální doprava **ano**

1.2.2. Informace a poznatky o možných bezpečnostních rizicích (včetně neověřených)

- provokace ze strany fanoušků směrem k pořadatelské službě ANO / NE
- pokusy o vzájemný střet mezi fanoušky v bezprostředním okolí stadionu a na stadionu ANO / NE
- pokusy o pronesení a následné použití pyrotechniky na stadionu ANO / NE
- možné rasistické či jiné nevhodné projevy ANO / NE
specifikace
- snahy o vběhnutí na hrací plochu ANO / NE
specifikace
- připravené aktivity fanoušků (chorea apod.)

1.3. Hostující 20-30

- z toho dle kategorií

Rizikových : **0**

Odůvodnění: Výtržnosti na předchozích utkání na městském fotbalovém stadionu Miroslava Valnty v Uherském Hradišti – používání pyrotechniky

Nerizikových: **20-30**

1.3.1. Způsob dopravy fanoušků: **různý**

1.3.1.

a) Organizovaná doprava

- vlak (číslo spoje – časový rozpis, kategorie fanoušků **nezjištěno**)
- autobusy (RZ, časový rozpis, kontakt na řidiče) **nezjištěno**

1.3.1.

b) Individuální doprava : **osobní motorová vozidla**

1.3.2. Informace a poznatky o možných bezpečnostních rizicích (včetně neověřených)

- provokace ze strany fanoušků směrem k pořadatelské službě ANO / NE
- pokusy o vzájemný střet mezi fanoušky v bezprostředním okolí stadionu a na stadionu ANO / NE
- pokusy o pronesení a následné použití pyrotechniky na stadionu ANO / NE
- možné rasistické či jiné nevhodné projevy ANO / NE
- specifikace
- snahy o vběhnutí na hrací plochu ANO / NE
- specifikace
- připravené aktivity fanoušků (chorea apod.)

2. POŘADATEL

Hlavní pořadatel/mobilní telefon/e-mail : **Petr Lancouch tel. 724474206**

celkový počet nasazených členů pořadatelské služby / z toho security 70 / 30...

označení členů pořadatelské služby reflexní vesta s identifikačním číslem

ANO / NE

bezpečnostní pracovník klubu odpovědný za činnost pořadatelů : **Martin Knot, tel. 724474474**

místa nasazení pořadatelů (označení sektoru / počet pořadatelů) VIZ plán ANO / NE

místo a čas instruktáže členů pořadatelské služby

instruktáže se za Policii ČR zúčastní:

úkoly uložené pořadatelské službě k zajištění bezpečnosti osob a majetku s ohledem na zjištěné informace o možných bezpečnostních rizicích:

.....

.....

Obecné úkoly:

- provést řádné prohlídky u vstupů na stadion, nulová tolerance k pokusu o vnesení pyrotechniky či předmětů, které by mohly být použity ke zdůraznění útoku (zbraň) databáze
- nevpuštět na stadion fanoušky, kteří se dopustili jednání, na základě kterého byly zaneseny do databáze klubové nebo databáze asociace nežádoucích

fanoušků a průběžně doplňovat databázi nežádoucích fanoušků k zamezení jejich přístupu na stadion

- při zajišťování bezpečnosti při budoucích utkání okamžitě reagovat na chování, které by mohlo vést k narušení pořádku a eliminovat případný nárůst problému
- zajistit dokumentaci všech zákroků pořadatelské služby a to i mimo tribuny na nevhodné jednání reagovat místním rozhlasovým zařízením
- žádost o případný zákrok policie podat prostřednictvím bezpečnostního manažera a před tímto zákrokem zajistit:
 - přerušeni nebo ukončení utkání
 - vyklizení hrací plochy
 - vyhlášení informace prostřednictvím rozhlasového zařízení o nadcházejícím zákroku policie s uvedením sektoru, ve kterém bude zákrok proveden

3. DALŠÍ SLUŽBY

Vedení stadionu přítomné na utkání (jméno, spojení) : **Bc. Vladimír Krejčí,**
tel. 725762749

Předprodej vstupenek (jméno, spojení) : **Eva Šestáková, tel. 725711600**

Přítomní zástupci hasičského záchranného sboru (jméno, spojení) : **Jakub Kotačka,**
tel. 608743928

Přítomní zástupci zdravotní služby (jméno, spojení) : **Zdravotní doprava Čapek,**
tel. 572551353

4. OBECNÍ (MĚSTSKÁ) POLICIE

Celkový počet nasazených strážníků obecní (městské) policie 4
pozice: *dle P.2*

5. POLICIE ČR

Celkový počet nasazených policistů : 16

Pozice: viz plán stanovišť dle **KRPZ-94435/ČJ-2014-151116**

Úkoly uložené nasazeným policistům s ohledem na zjištěné informace o možných

bezpečnostních rizicích:

- speciální úkoly:
- případný zákrok provést v souladu s principy nastavené spolupráce mezi Krajským ředitelstvím policie a fotbalovými kluby
- zjištěné informace v průběhu utkání, které by mohly mít vliv na činnost pořadatelské služby při zajišťování bezpečnosti, předávat v souladu se zákonem, cestou štábu bezpečnostního opatření bezpečnostnímu managerovi klubu

6. SPECIFIKACE SPOLUPRÁCE POLICIE ČR A POŘADATELE

Z důvodů zjištěných skutečností a vyhodnocení rizik byla vzájemná spolupráce za účelem zajištění bezpečnosti osob a majetku specifikována níže popsáním způsobem:

Klub poskytí za účelem zkrácení doby od případného požadavku k zákroku do jeho provedení prostor na stadionu k umístění pořádkových sil - ne (v případě potřeby pouze ochoz)

Policie ČR poskytne podporu pořadatelské službě v následujících oblastech

- asistence u vstupů	ANO / NE
- asistence při zdržení fanoušků hostí na stadionu po ukončení utkání	ANO / NE
- další případné opatření:	ANO / NE
-	
-	

Klub se zavazuje, že zajistí po vzájemné dohodě s Policií ČR medializaci společně přijatých opatření prostřednictvím internetových stránek klubu.

V případě mimořádné události bude zpracováno společné prohlášení, které bude oběma stranami respektováno. Do doby zpracování prohlášení nebude žádná ze stran podávat k věci informace. Výstupy týkající se činnosti státního zástupce budou konzultovány s tiskovým oddělením MSZ.

7. Ostatní ujednání

Plánovaný posun začátku fotbalového utkání o minut, z důvodu

ANO / NE

Vyjádření Policie ČR:

.....

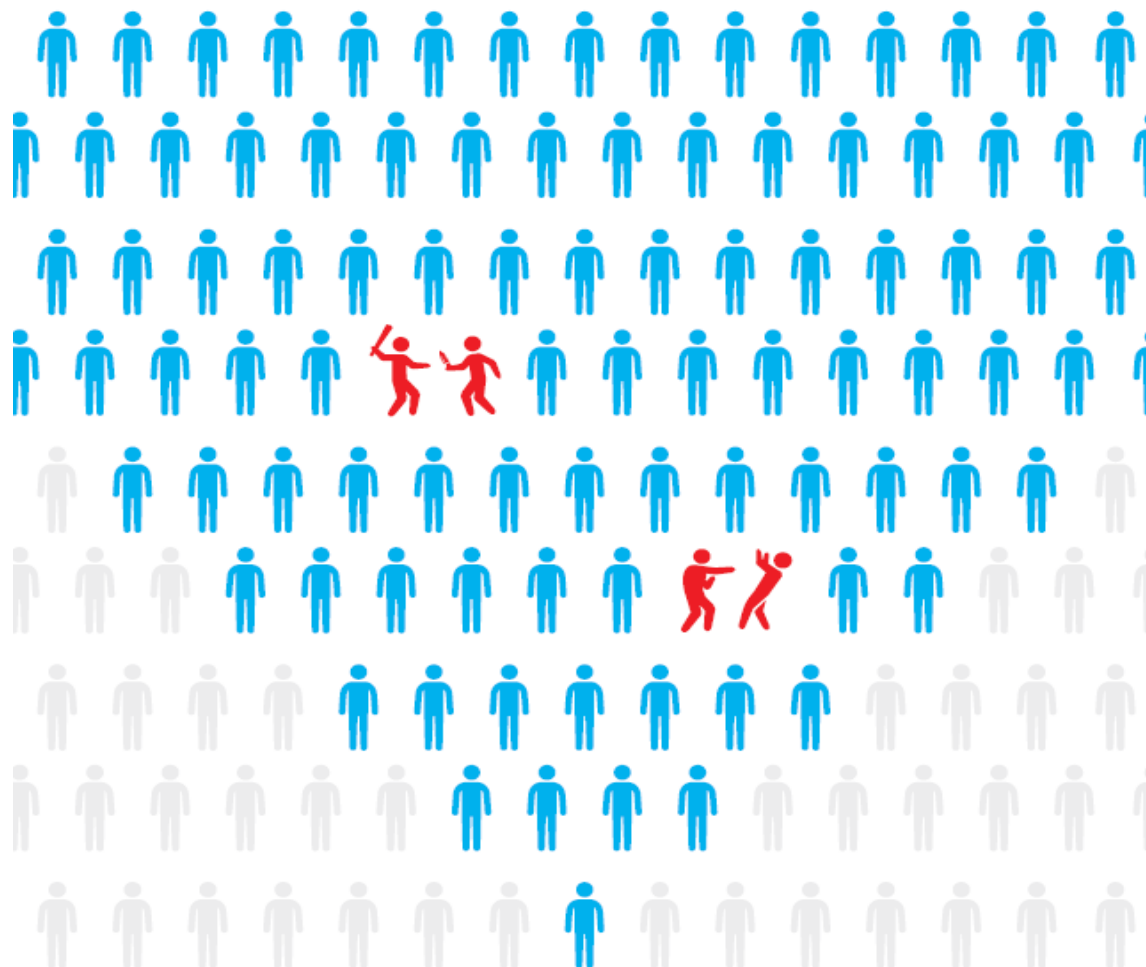
Velitel policejního opatření (jméno, spojení) *601 27 353*

V *20.11.2019* dne *30.8.2019*

_____	_____	_____	_____
fotbalový klub	delegát FAČR/UEFA	Policie ČR	obec

Doplnění – poznámky:

PŘÍLOHA P 6: MANUÁL PRO FOTBALOVÉ KLUBY

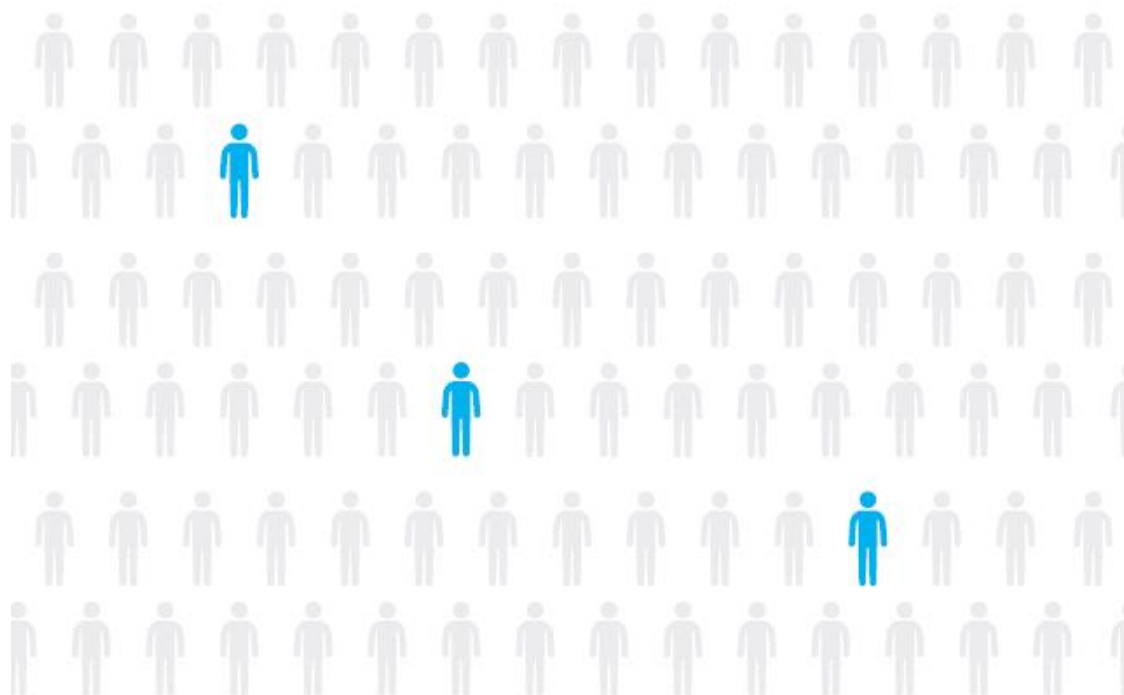

MANUÁL PRO FOTBALOVÉ KLUBY

PRÁVNÍ ASPEKTY BEZPEČNOSTI NA STADIONECH
V SOUVISLOSTI S ŘEŠENÍM DIVÁCKÉHO NÁSILÍ

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Cílem Manuálu je reagovat na vývoj v oblasti **diváckého násilí** a zejména na základě poznatků jednotlivých fotbalových klubů **poskytnout ucelený výklad** právního rámce zajištění bezpečnosti na fotbalových stadionech a s tím spjatých nejasností. V tomto směru Manuál **doplňuje a rozvádí** obdobný materiál vypracovaný Ministerstvem vnitra v roce 2008.

I. Obecně k právní úpravě:

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu je základní a dosud jedinou právní normou, která obecně formuluje povinnosti při pořádání sportovních podniků a stanoví sankce za jejich nedodržení. Základní povinností vlastníka stadionu nebo provozovatele sportovního podniku je přijmout potřebná opatření k zajištění pořádku v průběhu sportovního podniku a vydat a zveřejnit návštěvní řád, ve kterém stanoví pravidla pro vstup a chování návštěvníků ve sportovním zařízení a dále práva a povinnosti osob bezprostředně vykonávající pořadatelskou službu ve sportovním zařízení. Další povinností je dát podnět k přerušení nebo ukončení probíhajícího sportovního podniku a bez zbytečného odkladu požádat o spolupráci Policii České republiky, pokud je bezpečnost osob nebo majetku ve sportovním zařízení ohrožena a přes veškerá opatření nedojde k obnovení pokojného stavu.

Z hlediska sankcí jsou nejvýraznější pravomoc Ministerstva vnitra rozhodnout o tom, že konkrétní sportovní podnik se v případě neaplnění či porušení zákonných povinností pro pořádání sportovních podniků uskuteční bez účasti návštěvníků, a to až po dobu 1 roku a oprávnění Policie ČR na úhradu nákladů vynaložených na obnovu veřejného pořádku, pokud bylo prokázáno, že se neúčastnilo vše potřebné k eliminaci protiprávního stavu.

Zákon vychází v ustanoveních o plnění povinností z principu proporcionality. Rozhodujícím kritériem pro postup dle zákona je vyhodnocení míry (závažnosti) dosavadního či očekávaného ohrožení bezpečnosti osob a majetku v konkrétním sportovním zařízení. Na vyhodnocení rizikovitosti a určení nutných opatření se spolupodílí Policie ČR a subjekty zainteresované na pořádání konkrétního sportovního podniku (fotbalový klub, provozovatel, vlastník, obec...).

Spolupráci na naplnění zákona o podpoře sportu dále pro fotbalové prostředí precizuje **Dohoda mezi Policií ČR a FA ČR spolupráci k zajišťování bezpečnosti a pořádku při fotbalových zápasech** („Dohoda“). Dohoda mimo jiné zavazuje FA ČR k tomu, že bude právně vynutitelnými formami požadovat po fotbalových klubech splnění základních bezpečnostně-technických požadavků jednotlivých stadionů. Dále také prohlubuje spolupráci mezi fotbalovými kluby a policií tím, že stanovuje nutnost **uzavírat místní ujednání** o spolupráci na zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku (v případě rizikových utkání vždy a písemně) a též je pravidelně vyhodnocovat. V odůvodněných případech lze také v místním ujednání dohodnout možnost přítomnosti policie na stadionu.

Místní ujednání a jeho vyhodnocení je také důležitým prvkem v případech, kdy dojde na stadionu k nějakému excesu. Právě v místním ujednání dohodnutá opatření a způsoby spolupráce mezi klubem a policií, tedy jejich naplnění či nenaplnění, bývá důležitým vodítkem pro rozhodnutí, zda klub porušil či neporušil své zákonné povinnosti dle zákona o podpoře sportu.

II. Právní vztah fotbalového klubu a návštěvníka sportovní akce

Právní vztah mezi fotbalovým klubem a návštěvníkem konkrétní sportovní akce („návštěvník“) se řídí principy soukromého práva a vychází ze smluvního vztahu návštěvníka a fotbalového klubu. Oprávnění klubu stanovovat závazná a vynutitelná pravidla vstupu a podmínky setrvání v jím určených prostorách vychází z vlastnického (či obdobného) práva k danému prostoru a z **konceptu pána domu**. Tento koncept se opírá o tezi, že právě vlastník (nebo jím oprávněná osoba) je oprávněn rozhodovat o tom, jak bude o danou věc (prostorem) nakládáno, a proto v případě zajištění přístupu ostatním osobám k dané věci či prostoru je primárně na vlastníkově (nebo jím oprávněné osobě) určit, jaká budou v daném prostoru platit pravidla a jaké budou sankce za jejich porušení. Určité veřejnoprávní omezení v této vůli vlastníka samozřejmě existuje, je dáno například tím, že tato pravidla nesmí mít diskriminační povahu.

S ohledem na to, že návštěvník se jako smluvní strana nemá možnost k podmínkám smluvního vztahu blíže vyjádřit, platí zde tedy princip **„take it or leave“**, může být na smluvní vztah nahlíženo jako na vztah uzavíraný tzv. adhezním způsobem, na který platí pravidla ochrany slabší

strany, tedy návštěvníka, dle § 1798 - § 1781 občanského zákoníku. Obecně tak platí, že podmínky takové smlouvy musí být jasně uvedené, srozumitelné, čitelné bez větších obtíží a také nemí být nápadně nevýhodné pro jednu ze stran (např. odchýlovat se od běžného standardu smluv daného typu).

Je pak zcela na svobodné vůli návštěvníka, zda bude nastavené podmínky takového soukromoprávního smluvního vztahu akceptovat. V praxi pak může být tento smluvní vztah realizován ze strany fotbalového klubu stanovením podmínek pro vstup na stadion, vymezením jednání, které není na stadionu tolerováno a také vymezením sankcí, které návštěvníkovi hrozí v případě porušení uvedených pravidel.

Z předchozího odstavce vyplývá, že souhrn veškerých pravidel pro vstup a chování návštěvníka **musí být zveřejněn** takovým způsobem, aby se s nimi návštěvník mohl plně a jasně seznámit ještě před uzavřením smluvního vztahu. Typicky tedy **zveřejněním v návštěvním řádu** stadionu, a to na místě vně stadionu nebo způsobem veřejně přístupným (web). Ideální a v podstatě běžnou praxí již nyní je využití obou těchto způsobů.

Koupí vstupenky na konkrétní sportovní podnik (či permanentní vstupenky) návštěvník vstupuje do smluvního vztahu a vyjadřuje souhlas s těmito pravidly, včetně možných sankcí. Návštěvní řád také může být součástí závazných obchodních podmínek.

a) Návštěvní řád

- je hlavním základem smluvního vztahu mezi fotbalovým klubem a návštěvníkem,
- odráží se v něm koncept **pána domu**,
- stanovení podmínek **nesmí mít diskriminační povahu** (tzn. nelze stanovit odlišná pravidla chování a sankce za porušení na základě klubové či jiné příslušnosti, není možné automaticky odmítnout prodej vstupenek skupině návštěvníků/ návštěvníkovi jen kvůli klubové či jiné příslušnosti, nelze bez dalšího nastavovat rozdílné ceny vstupného s ohledem na klubovou či jinou příslušnost apod.),
- za účelem ochrany veřejného pořádku, života, zdraví a majetku lze obecné podmínky přiměřeně a v odůvodněných případech limitovat (například vymezit prostory, kam je možné koupit lístek na základě klubové příslušnosti- sektor pro hostující fanoušky, stanovit pravidla vstupu do ostatních sektorů- např. vstup do některých sektorů bez vnějšího klubového označení apod.), nejedná se tedy v takových případech o zásah do práv na ochranu spotřebitele,
- pravidla musí být formulována v souladu s obecnými právními předpisy (viz. např. zákaz ujednání porušující dobré mravy, veřejný pořádek nebo právo týkající se postavení osob, včetně práva na ochranu osobnosti dle § 1 odst. 2 občanského zákoníku),
- sankce je vhodné vymezit tak, aby odpovídaly konkrétním porušením podmínek návštěvního řádu (tedy, aby bylo zřejmé, za jaké chování hrozí jaká sankce),
- porušení návštěvního řádu **lze kvalifikovat jako přešupek** proti veřejnému pořádku dle § 47 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích (porušení podmínek uložených na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních nebo kulturních podniků), a to za předpokladu, že se nejedná o jiné přešupy. Trest může být pokuta až 3000 Kč a zákaz pobytu,

- povinnost vydat a zveřejnit návštěvní řád ukládá zákon o podpoře sportu,
- jako nejvhodnější se jeví, aby byl odpovědnými subjekty (FA ČR, LFA) naformulován **vzorový návštěvní řád**, který by oblast stanovení podmínek a ukládání sankcí upravoval pro všechny fotbalové kluby jednotně.

b) Smluvní pokuta a náhrada škody

- na základě § 2048 občanského zákoníku je možné, aby si smluvní strany pro případ porušení smluvené povinnosti ujednaly smluvní pokutu v určité výši nebo způsob, jak se výše smluvní pokuty určí. Smluvní pokutu lze požadovat bez ohledu na to, zda porušením utvrzené povinnosti vznikla škoda. Smluvní pokuta může být ujednána i v jiném než peněžitém plnění a ujednání o smluvní pokutě nemusí mít písemnou formu,
- ve vztahu k náhradě škody platí, že je-li ujednána smluvní pokuta, nevzniká právo na náhradu škody vzniklé z porušení povinnosti, ke kterému se smluvní pokuta vztahuje (§ 2050 občanského zákoníku), tomu pak je nutné v praxi přizpůsobit výši smluvní pokuty, soud ovšem může nepřiměřeně vysokou smluvní pokutu na návrh dlužníka snížit,
- s ohledem na smluvní vztah mezi fotbalovým klubem a návštěvníkem by se případné samotné uplatnění nároků na náhradu škody řídilo primárně § 2913 občanského zákoníku, který upravuje náhradu škody v důsledku porušení smluvní povinnosti.

c) Zákaz vstupu uložený klubem

- z hlediska postupu vůči problémovým návštěvníkům nejefektivnější sankce, v Evropě běžně využívaná,
- výhodou je určitá procesní volnost a rychlost oproti trestům ukládaným veřejnoprávními institucemi,
- zákaz by měl být formulován v návštěvním řádu jako sankce za konkrétní porušení povinností (či okruh povinností),
- jedná se stále o uplatnění práv plynoucích ze smluvního vztahu a uplatnění konceptu pána domu,
- musí být podmíněn minulým či opakovaným porušením dané povinnosti (povinností) s tím, že sankcí je zajištěn oprávněný zájem pána domu na dodržování bezpečnosti a pořádku na sportovním podniku, jde tedy o jisté preventivní bezpečnostní opatření ze strany klubu, které se nemusí automaticky opírat o předchozí pravomočné odsouzení osoby veřejnoprávními institucemi,
- takto odůvodněný postup vůči předchozímu porušiteli smluvního vztahu je zcela v souladu s pravidly na ochranu spotřebitele,
- postup v případě zjištění přítomnosti takto sankcionovaného návštěvníka- nevpuštění na stadion, vyvedení ze stadionu s nárokem či bez nároku na náhradu nákladů na vstupenku- by měl být také součástí návštěvního řádu,
- s uplatněním kontroly zákazu vstupu souvisí také oprávnění fotbalového klubu

resp. pověřené osoby provádět u vstupu na stadion nebo požadovat při prodeji vstupenek zjištění a kontrolu totožnosti návštěvníků (viz. dále oprávnění pořadatelských služeb),

- problematické může být faktické zajištění toho, že osoba se zákazem vstupu se na stadion nedostane, existuje široká škála možností od využití osobní znalosti členů pořadatelské služby až po velice sofistikovaná technická řešení (kamerové kontrolní mechanismy u vstupů, porovnávání obličejů či jiných znaků (krevní řečiště, otisky prstů...) s databází zákazů a propojení se vstupními turnikety apod.),
- Ministerstvo vnitra zdůrazňuje, že výběr konkrétního řešení je plně v rukou FA ČR či LFA, avšak ze zkušeností z jiných zemí je jednoznačně možné hodnotit technická řešení jako neúčinnější a také jako nejméně riziková (např. konflikty pořadatelů s fanoušky u vstupu, maskování obličejů a tedy znesnadňování identifikace apod.).

d) Databáze zákazů vstupů

- pro efektivnější kontrolu osob, které mají uložen některý z trestů zákazu vstupu (klubový, omezující opatření či trestně-právní) může být zřízena na klubové či centrální úrovni (FA ČR) databáze osob, kterým byl uložen některý z těchto trestů,
- konkrétní forma vedení databáze a určení jejího správce je na rozhodnutí FA ČR či LFA,
- vedení databáze bude zpracováním osobních údajů a její zřízení bude podléhat oznamovací povinnosti vůči Úřadu pro ochranu osobních údajů dle § 16 zákona o ochraně osobních údajů, předpokladem je splnění všech zákonných požadavků,
- základní povinnosti jsou vymezeny v § 5 zákona o ochraně osobních údajů, např. stanovit účel zpracování osobních údajů (tím může být zajištění bezpečnosti osob a majetku na stadionu), stanovit prostředky a způsob zpracování osobních údajů, zpracovat pouze přesné osobní údaje, shromažďovat osobní údaje odpovídající pouze stanovenému účelu a v rozsahu nezbytném pro naplnění stanoveného účelu, uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování, zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny, shromažďovat osobní údaje pouze otevřeně; je vyloučeno shromažďovat údaje pod záminkou jiného účelu nebo jiné činnosti,
- subjekt údajů (tedy návštěvník) musí být informován v souladu s § 11 zákona o ochraně osobních údajů o tom v jakém rozsahu a k jakému účelu budou osobní údaje zpracovány, to lze zajistit zpravidla zveřejněním v návštěvním řádu či uvedením na informačních cedulích v místě prodeje vstupenek,
- souhlas subjektu údajů se zpracováním údajů správce zajišťovat nemusí, neboť zpracování osobních údajů diváků na stadionu vykonávané za účelem ochrany majetku a zajištění bezpečnosti na stadionu lze považovat za činnost nezbytnou pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce údajů podle § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů,
- další povinnosti směřují vůči osobám, které osobní údaje zpracovávají, jedná se zejména o povinnost mlčenlivosti (řeší se podpisem formuláře s poučením o povinnostech),

- správce údajů je povinen přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů. Tato povinnost platí i po ukončení zpracování osobních údajů,
- v případě automatizovaného zpracování osobních údajů je správce údajů povinen zajistit, aby systémy pro automatizovaná zpracování osobních údajů používaly pouze oprávněné osoby a aby fyzické osoby oprávněné k používání systémů pro automatizovaná zpracování osobních údajů měly přístup pouze k osobním údajům odpovídajícím oprávnění těchto osob, a to na základě zvláštních uživatelských oprávnění zřízených výlučně pro tyto osoby. Správce údajů je povinen pořizovat elektronické záznamy, které umožní určit a ověřit, kdy, kým a z jakého důvodu byly osobní údaje zaznamenány nebo jinak zpracovány a zabránit neoprávněnému přístupu k datovým nosičům,
- v případě, že se budou osobní údaje předávat dalším subjektům (ostatním klubům), lze tento postup zahrnout do informace o rozsahu zpracování osobních údajů. **V praxi lze pak informovanost subjektů údajů zajistit například informační cedulí: „Objekt je sledován kamerovým systémem. Fotbalový klub/ Provozovatel si za účelem zajištění bezpečnosti osob a majetku na stadionu vymíní právo zpracovávat osobní údaje diváků včetně možnosti jejich uchování a předání jiným fotbalovým klubům či provozovatelům jiných sportovních utkání za stejným účelem.“**
- v odůvodněných případech by do databáze byla oprávněna předávat osobní údaje i policie, a to v souladu s § 80 odst. 1 písm. b) zákona o policii: „Policie předává nebo zpřístupňuje osobní údaje, je-li předání nebo zpřístupnění osobních údajů nezbytné k odstranění závažného ohrožení bezpečnosti osob nebo veřejného pořádku.“,
- potencionální přítomnost odsouzených osob na události, na kterou jim byl soudem vysloven zákaz, protože už v minulosti páchaly na takové akce výtržnost nebo obecně se dopouštěly protiprávního jednání, je nutné chápat jako závažné ohrožení veřejného pořádku a zpřístupnění takových údajů za účelem zajištění bezpečnosti osob a majetku na stadionu, a tedy zabránění takovým osobám ve vstupu na stadion, je jedním z důležitých prostředků k odstranění tohoto stavu,

III. Postavení a oprávnění pořadatelských služeb

Český právní řád nepřiznává pořadatelským službám („pořadatel“) ve vztahu k zajištění sportovního podniku žádná zvláštní oprávnění ani postavení. Ovšem žádná zvláštní práva pro takovéto případy nejsou běžná ani ve většině Evropy. K zajištění dostatečných oprávnění pořadatele tak **mají sloužit zejména jednotlivá ustanovení návštěvního řádu, která řeší pravidla chování fanoušků a důsledky jejich porušení** (viz. výše), přičemž situace v určitém smyslu vyhocené, které jdou nad rámec návštěvního řádu a vyžadují od pořadatele razantnější postup, lze zpravidla řešit **podle obecnějších právních institutů** (krajní nouze, nutná obrana, zadržení podezřelé osoby...).

Cílem veškerého komplexu přijatých opatření ze strany klubů směrem k problematickým návštěvníkům by ovšem mělo být dosažení stavu, aby k vyhoceným situacím vůbec nedocházelo a pořadatele jim nebyli vystavováni, resp., aby tyto situace byly eliminovány na nejmenší možnou míru.

Ačkoli obecná zákonná úprava postupů pořadatele neexistuje, je logické, že **pořadatel má ke svým oprávněním přistupovat přiměřeně dané situaci a rozhodně neescalovat případ-**

né napětí. Návštěvník by také měl být obeznámen s postupem, co dělat pokud poruší návštěvní řád a není např. vpuštěn na stadion či je z něj vyveden (kde uplatnit nárok na vrácení vstupného, kde podat stížnost na pořadatele...atd.), ideálním řešením se jeví určená **kontaktní osoba pro komunikaci s návštěvníky.**

Opět také platí, že veškerá oprávnění pořadatelů by měla být explicitně zakotvena v návštěvním řádu, např. formulací: „*Za účelem zajištění bezpečnosti a pořádku uvnitř stadionu je pořadatel oprávněn,...*“

a) **Kontroly u vstupu na stadion**

- efektivní kontroly u vstupu na stadion jsou stěžejním prvkem zajištění bezpečnosti sportovní události,
- zde dochází k nejčastějším konfliktům a vyhroceným situacím, zkušenosti ze zahraničí ukazují, že zapojení technických řešení u vstupů na stadion (adresný ticketing, čtečky identifikačních znaků, karet či průkazů, turnikety, kamerové systémy...) rizika takových střetů významně snižují a urychlují také samotný průběh vstupu, čímž snižují mezi návštěvníka pořadatelem napětí,
- Ministerstvo vnitra v tomto směru považuje za ideální řešení propojení technického řešení u vstupu (čtečka identifikačních znaků, např. krevní řečiště a turniket, který fanouška vpustí či nikoli) s kamerovým systémem na stadionu,
- pořadatel má širokou škálu možností, jak zajistit a kontrolovat dodržování návštěvního řádu (kontrola vnášených věcí, včetně svršků, zabavení a uschování předmětů a věcí, které návštěvní řád na stadionu zakazuje, provádění kontroly na alkohol apod.),
- stěžejním oprávněním „**pána domu**“ je podmínění vstupu na stadion prokázáním totožnosti návštěvníka, je-li toto oprávnění realizováno a návštěvník je s ním předem seznámen a srozuměn, existuje samozřejmě možnost pořadatelů legitimovat návštěvníka přímo u vstupu na stadion, pokud s údaji pořadatel nijak dále nepracuje (nezpracovává je), nepodléhá tento postup zákonu na ochranu osobních údajů,
- odmítne-li se návštěvník podrobit bezpečnostním opatřením u vstupu, je pořadatel oprávněn jej na stadion vůbec nepustit,
- v místním ujednání dle Dohody lze předem dohodnout možnost a formy spolupráce s policií u vstupů na stadion.

b) **Činnost na stadionu a ztotožnění fanoušků**

- pořadatel dohlíží na bezpečnost a pořádek uvnitř stadionu a v případech porušení návštěvního řádu zasahuje způsobem adekvátním situaci a uplatňuje sankce, které návštěvní řád obsahuje, takovou sankcí může být například vyvedení návštěvníka mimo prostory stadionu,
- v případech porušení návštěvního řádu přímo na stadionu ovšem pořadatel nedisponuje zákonným oprávněním k zjištění totožnosti návštěvníka,
- je možné postupovat dle § 63 odst. 2, písm. k) zákona o policii („*Policiista je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu na žádost jiné osoby, která má na zjištění totožnosti právní zájem, jakož i osobu, která o prokázání totožnosti*“)

policistu žádá, a zjištěné osobní údaje předat osobě, která o prokázání totožnosti požádala.”), toto ustanovení umožňuje osobám, kterým zákon nedává oprávnění požadovat prokázání totožnosti, ale které ni méně mají legitimní právní zájem na zjištění identity dané osoby, aby požádaly o součinnost policii, legitimním právním zájmem pak může být právě možnost uplatnění náhrady škody či smluvní pokuty vyplývající z návštěvního řádu,

- blíže lze výše zmíněný postup a jeho využití specifikovat v místním ujednání dle Dohody,
- občanský zákoník také zná pojem „**svépomoc**“ směřující k zajištění práva, které by bylo jinak zmařeno (§ 14 odst. 2). Ustanovení se týká možnosti svépomocného zadržení osoby za účelem zjištění totožnosti, zajištění důkazů nebo odnětí věci, kterou si přisvojila. Nejvyšší správní soud („NSS“) judikoval obecnou možnost využít svépomoci vyplývající z předpokladu možnosti každé jednotlivé fyzické či právnické osoby chránit si v sociálních interakcích svá práva. *„Každý se může obdobným způsobem chránit například proti zloději, jakkoliv hodnota odcizených věcí nenaplní trestní odpovědnost pachatele, nebo proti hostovi v restauraci, který zkonsumoval objednané jídlo, a poté odmítl zaplatit, nebo proti osobě, která poškodila jeho věc atd.“* (bod 63 rozsudku NSS ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 Ač 34/2010-73, č. 2208/2011 Sb. NSS).
- oprávnění dle § 14 občanského zákoníku je založeno na podmínce přiměřenosti, tedy musí být provedeno jen vskutku na dobu nezbytně nutnou a ten, kdo k němu přikročil, se musí obrátit bez zbytečného odkladu na příslušný orgán veřejné moci.

c) Vystupování pořadatelských služeb

- nelze opominout situace, kdy je činnost pořadatelů již za hranou efektivního podílení se na zajištění bezpečnosti a jednání pořadatelů situaci spíše eskaluje,
- pro zajištění **bezpečnosti na stadionu a pro bezchybné fungování spolupráce je nutné ze strany pořadatele dodržovat pokyny policie** na místě a také pravidla vyplývající jak z čl. 6 Dohody (pravidelná školení, předávání jmeného seznamu a identifikačních čísel, nezaměnitelnost s policií...), tak z interních pravidel FA ČR,
- jedním z řešení by bylo zavedení tzv. **licencovaného stewardingu**, známého ze zahraničí, kdy členové pořadatelských služeb procházejí intenzivním tréninkem zaměřeným na problematiku nejen fyzické přípravy, ale také na oblasti práva, psychologických dovedností, komunikace, práce s davem apod.

IV. Závěr

Jak vyplývá z celého předchozího textu, existuje poměrně široká škála postupů a přístupů, kterými lze **problematiku diváckého násilí vcelku efektivně řešit v mantinelech současné právní úpravy**. Návrhy uvedené v tomto Manuálu tak přinášejí fotbalovým klubům (ale nejen jim, tato pravidla mají víceméně obecnou platnost pro další sportovní odvětví) jasná a jednoznačná pravidla, jejichž dodržování a využívání by mělo mít vliv na nastavení zákonných bezpečnostních pravidel a postupů na sportovních stadionech a přispět tak k dalšímu zkulturnění diváckého prostředí.

PŘÍLOHA P 7 PROJEKT LIGOVÉ STADIONY

PROJEKT LIGOVÉ STADIONY

Pro vybavenost ligových stadionů v soutěžním ročníku 2015/2016, jsou určující:

Dokument UEFA Stadium Infrastructure Regulations – Edition 2010, platný od 1. 5. 2010, „Projekt ligové stadiony 2012“, Kategorizace stadiónů podle stupnice 1 – 5 UEFA, Licenční manuál – kritérium Infrastruktury schválený orgány FAČR a UEFA.

1. Místa utkání:

Utkání Synot ligy a Fotbalové národní ligy se hrají výhradně na hřištích s travnatou plochou o rozměru 105 m x 68 m. Juniorskou ligu a I. dorosteneckou ligu lze hrát nejen na přírodním trávníku, ale i na umělém trávníku 3. generace s platným atestačním osvědčením FAČR pro soutěžní utkání.

Hřiště a místo konání musí být schváleno Řídícím orgánem soutěže. Plánek schváleného hřiště (ověřený certifikovaným geodetem) musí být k dispozici u příslušného klubu a u Řídícího orgánu soutěže. Veškeré změny nebo úpravy na hřišti musí být schváleny Řídícím orgánem soutěže.

Nastane-li z důvodu nezpůsobilosti vlastního hřiště (jako je rekonstrukce, uzavření hřiště, nezpůsobilost hřiště z důvodu nedostatečného vybavení, právní překážky bránící řádnému užívání apod.) změna stadionu, je třeba dostatečně a včas FAČR i soupeřům oznámit místo, kde budou odehrána následující soutěžní utkání. I toto hřiště musí být schváleno Řídícím orgánem soutěže a musí být k němu doložen právní titul k jeho užívání (Certifikát stadionu a jeho přílohy, dále nájemní smlouva, apod.).

2. Náležitosti hřišť a stadiónů pro soutěže: Synot ligy a Fotbalové národní ligy

a) platný certifikát stadionu: včetně zápisu z certifikačního řízení, prokazující způsobilost daného stadionu pro danou soutěž,

b) doklad o bezpečnosti a způsobilosti stadionu:

s platností pro dva soutěžní ročníky,

c) certifikát geodeta (část textová a výkresová zahrnující vytýčení rozměrů):

• hřiště (105 m x 68 m) a celkové hrací plochy min. 115 m x 76 m (výjimky se pro Synot ligu a Fotbalovou národní ligu nepovolují),

- umístění reklamních panelů v předepsaných vzdálenostech, (minimálně 4 m od pomezí čáry, 5 m od brankové čáry za středem branky a plynule ubývající až na vzdálenost 3 m u rohového praporku,
- oplocení hrací plochy, v min. výšce 1,80 m nebo jiný způsob zábrany přístupu na hrací plochu ve smyslu norem FIFA a UEFA. Je-li zabránění vniknutí diváků na hrací plochu řešeno jiným způsobem než oplocením /např.: kombinovaným způsobem/, je nezbytné jeho specifikaci popsat v samostatné příloze certifikátu geodeta. U stadionů kategorie Elite není oplocení hrací plochy přípustné.
- vytýčení prostoru pro fotografy (v délce 10 m za oběma brankami (3 – 5 m) a 30 m návazně na ně /přes roh/, a to podél, vždy nejméně ve vzdálenosti min. 4 m od pomezí čar, vždy na té polovině, kde se nepohybují pomezí rozhodčí),

d) návštěvní řád:

projednaný s městským, respektive obecním zastupitelstvem umístěný na všech vstupech a pokladnách spolu s plánkem stadionu s vyznačenými sektory a přístupy (při jakýchkoliv změnách je nutno tento dokument znova projednat),

e) platný evakuační plán

f) přírodní trávník s hrací plochou o rozměru min. 115 m x 76 m (je povoleno, že pruh trávníku v minimální šířce 1,50 m umístěný vně hřiště za pomezí čarou, nemusí mít stejnou kvalitu povrchu, jako je povrch celého hřiště a může být nahrazen umělým trávníkem 3. generace), poznámka: Od sezóny 2010 – 2011 platí pro Synot ligu, že hrací plocha musí být vybavena funkčním topným systémem pro vyhřívání trávníku (viz bod 7.)

g) prostory pro hosty (i vlajkonoše hostů):

přesně vymezené a bezpečně ohraničené prostory vybavené dostatečně pevným oplocením, samostatným přístupem už od vnějšího oplocení stadionu, samostatným odděleným: - vchodem s turnikety, - s vlastními WC, přilehlým stánkem s občerstvením a vlastní pokladnou, - dostatečným východem ze sektoru a s kapacitou, která odpovídá min. 5% z celkové kapacity diváků na stadionu,

3. Ostatní náležitosti a kritéria stadionů dle schváleného Projektu ligové stadiony 2012 - naplňující způsobilost daného stadionu: (umístěno také na www.kshp.cz)